

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΔ'

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 72.18.308

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997

ΑΡΙΘ. 18

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ*

9. Ἁγιον Ὅρος καὶ σωματικὲς - βιολογικὲς ἀξίες.

Εἶναι συκοφαντικὸς ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι οἱ μοναχοὶ γενικῶς εἶναι ἐχθροὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς βιολογικῆς σφαίρας. Ἡ ἐχθρότης πρὸς τὸ σῶμα δὲν εἶναι χριστιανικόν, ἀλλὰ προχριστιανικόν καὶ ἐξωχριστιανικόν δημιούργημα. Οἱ καταδικάζουσες τὸ σῶμα δυαδικὲς καὶ υπερασθητικὲς διδασκαλίαις ἐ-

μὲ τὴν Ἀνάστασι καὶ τὴν Ἀνάληψί Του βλέπομε, —κατὰ τὴν διατύπωσι τοῦ ἀγίου Γρηγορίου Νύσσης—, τὴν ἀνθρωπίνη σάρκα «*συνεπαρθεῖσαν τῇ Θεότητι*»⁵⁶ καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς «*μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης Αὐτοῦ*» (Φιλιπ. γ' 21). «*Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν*» (Α' Κορ. ιε' 53). Ἐπομένως ὁ γνήσιος μοναχὸς σκέπτεται, ὅτι τὸ σῶμα, ποῦ ἔχει τέτοιον προορισμὸν, εἶναι καὶ πάνω στὴ γῆ, μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς χάριτος, «*μέλος Χριστοῦ*» (Α' Κορ. στ' 15), «*ναὸς Θεοῦ ζώντος*» (Β' Κορ. στ' 16), «*ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*» (Α' Κορ. στ' 19). Ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ φανερωθῇ «*ἐν τῷ σώματι ἡμῶν...*, ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν» (Β' Κορ. δ' 10-11). Πρέπει νὰ δοξάσωμε «*τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ἡμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ἡμῶν, ἀτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ*» (Α' Κορ. στ' 20).

Οἱ μοναχοί, ποῦ ἐντρυφοῦν στὴ μελέτη τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, γνωρίζουν ὅτι ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τεραστίαν ὄθησι στὴν ἀνάπτυξι τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ἐξεδήλωνε τὴν συμπάθειά του καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν σωματικὴ ἄσκησι στὰ γυμναστήρια. Γι' αὐτὸ κάποτε αἰσθάνθηκε μεγάλη στενοχώρια, διότι, ἔνεκα πολιτικῶν λόγων, οἱ κάτοικοι ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ γυμναστήρια τῆς πόλεως. «*Γυμνάσια κεκλεισμένα καὶ νύκτας ἀλαμπεῖς οὐκ ἔα ἡμᾶς οὐδὲν λογίζεσθαι ἢ περὶ τοῦ ζῆν ἀγωνία*»⁵⁷. Ὁ αὐτὸς ἱερός πατήρ ἐκδηλώνει τὴν ἐκτίμησί του πρὸς τοὺς ἀθλη-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 707 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 τεύχους.

52. Βασιλείου Ἰωαννίδου, Ὁ μυστικισμὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ αἱ ὁρησμενικαὶ ἰδέαι καὶ τάσεις τῶν Ἑλληνοχριστιανικῶν χρόνων, Ἀθήναι, 1936, σ. 96.

53. Σενέκα, Ἐπιστ. 65, 16.

54. Β. Ἰωαννίδου, ἐνθ' ἄνωτ.

55. Β. Ἐράστου, Ναὸς τοῦ Πνεύματος, περ. «Ἀκτίνες», ἔτος 1958, σ. 304.

56. Αὐτόθι, σ. 305. Πρβλ. Ἠλία Μαστρογιαννοπούλου, Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ — Θέωσις τοῦ ἀνθρώπου, περ. «Ἑλληνοχριστιανικὴ Ἀγωγή», ἔτος 1961, σσ. 106 ἐξ.

57. Μ. Βασιλείου, Ἐπιστολὴ οὐδ' Μαγνητιανῶ, Migne Ἐ.Π. 32, 444 ἐξ.

τάς, οἱ ὅποιοι ζοῦν «*δίαιταν οὐ τὴν ἡδίστην, ἀλλὰ τὴν παρὰ τῶν γυμνασίων αἰρούμενοι*»⁵⁸.

Ὅλα αὐτὰ ἐξηγοῦν διατὶ ἡ ὑγιῆς ἀσκήσις τῶν μοναχῶν δὲν εἶναι περιφρόνησις, καταδίκη, ἀρνησις τοῦ σώματος ἢ φθορὰ τῆς σωματικῆς ὑγείας, ἀλλὰ ὑποταγὴ τοῦ σώματος εἰς τὸ πνεῦμα (πρβλ. Γαλ. ε' 16 ἐξ.). Οἱ ἀκρότητες καὶ ὑπερβολὲς μερικῶν ἀσκητῶν, οἱ ὅποιες βεβαίως δὲν στεροῦνται αὐταπαρνήσεως καὶ ἡρωϊσμοῦ, εἶναι ἐξαιρέσεις, ποὺ δὲν ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸν κανόνα. Ὁ Ὀρθόδοξος Μοναχισμὸς γενικῶς σημαίνει «*ἀσκησιν καὶ ἀθλησιν*» καὶ προσφορὰν στὸν Θεόν. Ὁ κατ' ἐξαίρεσιν –κατόπιν θείας κλήσεως– παρθενικὸς βίος ἀποβλέπει «*εἰς τιμὴν τῆς σαρκὸς τοῦ Κυρίου*»⁵⁹. Διὰ τὴν μοναχικὴ ἀσκήσις ἰσχύει ἐκεῖνο ποὺ ἔγραψεν ὁ Ἰσίδωρος Πηλουσιώτης: «*Εἰ μὲν μόνη κατώρθωσεν ἡ ψυχὴ, μόνη καὶ στεφανούσθω· εἰ δὲ καὶ τὸ σῶμα ἐμερίσατο τοὺς ἄθλους, μετ' αὐτοῦ καὶ στεφανούσθω*»⁶⁰. Τὸ σῶμα λοιπὸν δὲν εἶναι ἀντίπαλο στοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνες, ἀλλ' ἀδελφωμένο μὲ τὴν ψυχὴ. Εἶναι ἄξιον τιμῆς καὶ στεφάνων καὶ ὄχι ἄξιον περιφρονήσεως. Ἡ ἀσκήσις δὲν εἶναι ἐκδήλωσις μίσους πρὸς τὸ σῶμα, ἀλλὰ εἶναι «*θυσία ζῶσα*», ἀγία, εὐάρεστος, λογικὴ. Ἐξ ἄλλου ἡ Ἐκκλησία ἐκήρυξεν, ὅτι οἱ κακουχίες τῶν ἀσκητῶν δὲν εἶναι κάτι ποὺ ἐπιβάλλεται σὲ ὄλους, εἶναι ἀτομικὲς - προσωπικὲς θυσίες καὶ ἐκούσιοι ἄθλοι⁶¹.

Σήμερον εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ θεόδοτο γενετήσιο ἢ σεξουαλικὸ ἔνστικτο, ποὺ ἀποβλέπει στὴν πραγματικῶς εἰδικῶν σκοπῶν μέσα στὴν ἱερὰ ἀτμόσφαιρα τοῦ γάμου, δὲν ἔχει γιὰ τὴν βιολογικὴ μας ὑπαρξὴ τὴν ἐμβέλεια, τὴν ὁποία ἔχει τὸ ἔνστικτο τῆς πείνας ἢ τῆς δίψας. Γι' αὐτὸ ὁ γνωστὸς ἰσχυρισμὸς, κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ ἀγνότης, ἡ ὁποία σημαίνει ὄχι ἀρνησις, ἀλλὰ ὑπερφάλαγγισι καὶ ὑπέρβασι τῆς γενετησίου ἢ σεξουαλικῆς σφαίρας, βλάπτει δῆθεν ἀνεπανορθώτως τὴν ψυχοσωματικὴ ὑγεία, διαψεύδεται ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω διαπιστώσεις μας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ εὐγλωττο παράδειγμα σεβαστῶν γερόντων μοναχῶν καὶ ἀσκητῶν τῆς Ἀθωνικῆς Πολιτείας καὶ ἄλλων μοναστικῶν κέντρων ἢ

καὶ ἐρημιτῶν, οἱ ὅποιοι, –μολονότι ζοῦν μὲ αὐστηρὴ σωματικὴ ἀσκήσι καὶ ἔχουν ὡς κυρίαν τροφή λ.χ. λίγα παξιμάδια, χόρτα καὶ νερό, παρὰ ταῦτα– συναγωνίζονται, ὅπως ἔχει λεχθῆ, τὰ βουνὰ στὴν μακροζωία, ἔχουν φθάσει σὲ βαθὺ γῆρας καὶ λευκανθῆ, παρουσιάζουν «*ὡς ἀετοῦ ἀνακαινιζομένην*» θαλερότητα, διατηροῦν τὴ διανοητικὴ τους φρεσκάδα καὶ ἀκέραιες τὶς πνευματικὲς τους δυνάμεις, διακρίνονται γιὰ τὴν καταπληκτικὴ μνήμη τους καὶ ἀπαγγέλλουν ἀπὸ στήθους ὀλόκληρες περικοπὲς τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἢ καὶ ἀρχαίων συγγραφέων. Ἀσφαλῶς θὰ τοὺς ζήλευαν πολλὰ «*εἰκοσιπεντάχρονα γερόντια τῶν πόλεων*», ποὺ ὑπενθυμίζουν τὸν ψαλμικὸ στίχο «*οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου...*» (Ψαλμ. λζ' 4).

Ἐπειτα πρέπει νὰ ἐπισημανθῆ ὅτι ἡ ἐλευθέρω ἐκλογὴ ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τῆς στερεώσεως πολλῶν νομίμων τέρψεων τῆς ζωῆς δὲν σημαίνει ὑποτίμησι καὶ περιφρόνησι τῶν ἀγαθῶν τῆς βιολογικῆς σφαίρας. Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι μοναχοὶ ὑμνογράφοι ἐξυμνοῦν τὸν γάμο καὶ τὸν θεωροῦν ὡς σύμβολον πρὸς ἔκφρασι τοῦ πνευματικοῦ συνδέσμου τοῦ Χριστοῦ μὲ τὰ μέλη τοῦ μυστικοῦ σώματός Του (πρβλ. Ἐφ. ε' 28-29). Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι ὁ τόσον ἀγαπητὸς στοὺς μοναχοὺς Μέγας Κανὼν, μέσα στὸν ὁποῖο κορυφώνεται τὸ ἀσκητικὸν ιδεῶδες, διακηρύσσει: «*Ὁ γάμος μὲν τίμιος, ἡ κοίτη δὲ ἀμίαντος· ἀμφότερα γὰρ Χριστὸς προσενλόγησε, σαρκὶ ἐσθιόμενος καὶ ἐν Κανῶν δὲ γάμῳ τὸ ὕδωρ οἶνον ἐκτελών*».

Ὁ ἐπισκέπτης τοῦ Ἁγίου Ὁρους δὲν θὰ συναντήσῃ ἀνθρώπους κατηφεῖς, σκυθρωποὺς καὶ βλοσυροὺς. Θὰ βρῆ πρόσωπα εἰρηνικὰ καὶ χαμογελαστὰ καὶ θὰ ἐντυπωσιασθῆ ἀπὸ νεαροὺς μοναχοὺς καὶ μάλιστα πολλοὺς νεαροὺς ἐπιστήμονες ὄλων τῶν εἰδικοτήτων, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ περιεβλήθησαν τὸ ἀγγελικὸ σχῆμα, ἀκτινοβολοῦν ἐσωτερικὴ εὐτυχία, εὐφροσύνη, χαρὰ, εἰρήνη καὶ αἰσιοδοξία. Οἱ χαρωπὲς μορφές τους φέρνουν στὴ μνήμη τὸν στίχο τοῦ ψαλμωδοῦ: «*Καρδίας εὐφροαινομένης πρόσωπον θάλλει*» (Παροιμ. ιε' 13). (Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι μερικὲς ἐξαιρέσεις δὲν αἰροῦν τὸν κανόνα). Ἡ αὐστηρὰ νηστεία καὶ ἀσκητικὴ ζωὴ εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνη, ποὺ ἐξυμνεῖται ἀπὸ τοὺς ὑμνογράφους τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς «*ὠραία*», «*τερπνὴ*», «*φαιδρὰ καὶ εὐφροσύνη*» ὡς ἢ «*φαιδροτέρα τῶν ἀρετῶν*», ὡς «*εὐφροαίνουσα*» τὴν ψυχὴν, ὡς ἐνδύουσα αὐτὴν μὲ «*φωτεινὸν χιτῶνα*», ὡς ἐτοιμάζουσα «*κρατῆρα πνευματικὸν*» καὶ πνευματικὴν «*τροφήν*».

Συνάρτησιν πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς παρού-

58. Μ. Βασιλείου, Πρὸς τοὺς νέους..., Migne Ἐ.Π. 31, 580. Περισσότερα παραδείγματα θετικῆς ἀξιολογήσεως τοῦ σώματος ἀπὸ τοὺς Πατέρες βλ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ὁλοκληρωμέναι προσωπικότητες, ἐν Ἀθήναις 1961, σσ. 65-66.

59. Ἰγνατίου, Ἐπιστολὴ πρὸς Πολύκαρπον V, Migne Ἐ.Π. 5, 868.

60. Β. Ἐράστου, ἐνθ' ἀνωτ., σ. 307.

61. Αὐτόθι. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, ἐνθ' ἀνωτ., σσ. 68-69.

σης παραγράφου έχει και το ζήτημα του άβατου του 'Αγίου Όρους, για το οποίο άβατο δημιουργήθηκε τις τελευταίες εβδομάδες, ως μη ώφελεν, άδικαιολόγητος θόρυβος. Το άβατον, που προβάλλεται από το αυτόδιοικητον της 'Αθωνικής Πολιτείας δέν στρέφεται έναντίον των γυναικών. Άλλως τε, όπως είναι γνωστόν, ό 'Αθως έξυμνείται ως «τό περιβόλι της Παναγίας», της οποίας ή μορφή δεσπόζει άπ' άκρου εις άκρον στο 'Αγιον Όρος. Η Μητέρα του Λυτρωτού με τα άναρίθμητα κοσμητικά όνόματα και επίθετα, τα όποια της απέδωσεν ή πανορθόδοξη εύσέβεια, τιμάται από τους 'Αγιορείτες σε όνομαστές άγιες εικόνες και κατά ποικίλους τρόπους έξυμνείται άκαταπαύστως στις κατανυκτικές λατρευτικές συνάξεις των ως πρότυπον πραγματοποιήσεως της γνησίας ιδέας του «αϊώνιου θήλεος», ή όποια πρέπει να έμπνέη όλες τις γυναίκες και να είναι τό θεμέλιον πάσης ύγιούς «φεμινιστικής» κινήσεως, αλλά και τό —άξιον προς μίμησην από όλους άνεξαίρετως τους Χριστιανούς— πρότυπον της ζωντανής πίστεως και αγιότητας, της βαθειάς ταπεινοφροσύνης, της άγνότητος και ήθικης καθαρότητος, της ύπομονής στις θλίψεις, της μητρικής στοργής και αγάπης.

Τό όλον ζήτημα του άβατου δέν σχετίζεται προς τα ζητήματα της διακινήσεως ή της ισότητος των δύο φύλων, αλλά προς μακραιώνα παράδοσιν, ή όποια στηρίζεται στο δικαίωμα των μοναχών να όρίζουν τα του οικου των. Αυτή ή άνήκουσα στην 'Αριστεράν Ιταλίσ Λουτσιάνα Καστελίνα, —ή όποια είναι μέλος του Εύρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πρώην Πρόεδρος της 'Επιτροπής αυτού για τον Πολιτισμό και τωρινή Πρόεδρος της 'Επιτροπής 'Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων—, δήλωσε τά εξής: «Ημπορεί κάποιος να συμφωνή ή να διαφωνή προς τό 'Αβατον του 'Αγίου Όρους, αλλά άν επιθυμή αυτό ή Μοναστική Πολιτεία, όφειλομε να τό σεβασθούμε. Είναι ένα ζήτημα έλευθερίας. Δέν ήμπορούμε να έξαναγκάσωμε τις Μονές να δεχθούν την έπίσκεψη γυναικών».

'Επειτα δέν πρέπει να λησμονούμε, ότι όχι μόνο στο 'Αγιον Όρος, αλλά και σε μεγαλύτερους ή μικρότερους χώρους πολλών Ι. Μονών της Όρθόδοξου 'Ανατολής και της Ρωμαιοκαθολικής Δύσεως ύπάρχει άβατον είτε για γυναίκες, είτε για άνδρες⁶².

62. Πρβλ. Ε. Δ. Θ(εοδώρου), 'Ο θόρυβος διά τό άβατον του 'Αγίου Όρους, περ. «Εκκλησία» 1 Όκτ. 1997, άρ. 15. Στο αυτό περιοδικό, την 1η Νοεμβρίου 1997, δημοσιεύσαμε και άλλο σχετικό σχόλιο, στο όποιο αναφέρονται τά εξής:

«'Αβατον και ισότητα των φύλων»

'Ο Διευθυντής του «Οικονομικού Ταχυδρόμου» κ. Γιάν-

'Αλλ' εάν τό 'Αγιον Όρος καταφάσκη τις ύλικές, οικονομικοτεχνικές και βιολογικές άξίες, πολύ περισσότερο διάκειται θετικώς προς τις πνευματικές άξίες, όπως θα έπισημάνωμε στη συνέχεια.

(Συνεχίζεται)

νης Μαρίνος, ό όποίος πάντοτε διακρίνεται διά την εύστοχον και άντικειμενικήν κρίσιν και αξιολόγησιν προσώπων, γεγονότων, φαινομένων και απόψεων, αναφερόμενος εις τάς συνεχιζόμενας συζητήσεις περὶ του άβατου του 'Αγίου Όρους, έγραψε προσφάτως άρθρον υπό τον τίτλον «'Αβατον και ισότητα των φύλων», εις τό όποιον άρθρον, έκτός των άλλων, έπισημαίνει τά εξής:

«Η έλευθερία της αυτοδιάθεσης των ανθρώπων και οι μακραιώνες θρησκευτικές τους πεποιθήσεις όδήγησαν με ό μάδα έξ αυτόν να έπιλέξουν την άπόσυρσή τους σε έναν δικό τους (ιδιοκτησία τους) χώρο περιχαρκαωμένο πανταχόθεν και να συνεχίσουν την επί γής διαδρομή τους μοναχοί, χωρίς γυναίκα, χωρίς οικογένεια, χωρίς περιουσία (κληρονομούνται όταν γίνουν μοναχοί σαν να έχουν πεθάνει). Δικαίωμα τους δέν είναι;

»Γιατί τό 'Αγιον Όρος είναι τό σπίτι τους, οι αιλές και τά περιβόλια των κατοικιών τους και δικαιούνται και αυτοί όπως και όλοι έμεις να δέχονται ή να μη δέχονται όποιον έπισκέπη θέλει να περάσει τό κατώφλι τους.

»Θά δέχονταν οι κυρίες που πολεμούν τό άβατον να μπεινοβγαίνουν στο σπίτι τους κάποιου... καλόγηροι του 'Αγίου Όρους για να δούν πώς ζουν με την οικογένειά τους; Το έρώτημα, όσο κι άν φαίνεται άστειο, εν τούτοις άποδίδει με πραγματικότητα, που ή εύλογη περιέργεια των γυναικών και οι νόμμοι και ώραιοι άγώνες τους για ισότητα με τους άνδρες τις έμποδίζουν να την δούν και σεβασθούν. 'Επειτα, ποιά είναι τό κίνητρο πέραν των άφηρημένων άρχών περὶ ισότητος; Ούτε οι κυρίες 'Υπουργοί (της Σουηδίας και της Φινλανδίας), που άν δέν είναι άθες πάντως δέν είναι χριστιανές όρθόδοξες, αλλά ούτε, νομίζω, και οι 'Ελληνίδες που τάχθησαν τώρα στο πλευρό τους τό κάνουν από ζωηρή έπιθυμία να προσκινήσουν στα μοναστήρια και να μετάσχουν στις ατελείωτες και έπίπονες άκολουθίες μέσα στο σιοτάδι. Οι καλές χριστιανές σεβονται τό άβατον και άρκοούνται στην είσοδο στις άπειράριθμες εκκλησίες και μοναστήρια της ύπόλοιπης 'Ελλάδας.

»'Αρα οι επιδιώκουσες κατάργηση του άβατου θέλουν να έχουν την ειχέρεια να τό έπισκέπτονται για να ίσανοποιήσουν την περιέργειά τους ή για να θαυμάσουν τους εκκλησιαστικούς θησαυρούς. Όμολογουμένως σεβαστό τό ενδιαφέρον τους, αλλά όχι επαρκές για να παραβιασθεί τό άβατον. 'Επιτέλους, ως αρχίσουν από τό Βυζαντινό Μουσείο, τό Μουσείο Μπενάκη, που φιλοξενούν τις εικόνες της Μονής του Σινά, αλλά ματαιώς αναμένουν έπισκέπτες ή έστιν έπισκέπτριες, για να μην ύποδειξω τά άπειράριθμα ανά την 'Ελλάδα μοναστήρια, που φιλοξενούν άνάλογους ή και σημαντικότερους θησαυρούς τέχνης.

»Κατάργηση του άβατου θα μετατρέψει αυτόματα τό 'Αγιον Όρος σε τουριστικό θέρετρο και έμποροπανήγυρη, όπως δυστυχώς έχει συμβεί με πλήθος άλλα μοναστήρια και εκκλησίες...

»Να υπενθυμίσω ακόμη στις εύαίσθητες και πάντα αξιοσεβάστες φεμινίστριες ότι και σε άλλα δόγματα ύπάρχουν μοναχικά τάγματα που επιβάλλουν τό άβατον, ιδίως σε γυναικεία μοναστήρια και σε βάρος των άνδρών, όπως άλλωστε και στην 'Ελλάδα...».

Ἡ εἰκόνα τοῦ συγχρόνου κόσμου*

3. Ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ ὀδύνη, κατὰ τὸν ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁμολογητὴ

Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς στὰ κεφάλαια περὶ τῆς θεολογίας του, ἀναφέρεται καὶ στὸ πλέγμα τῆς δυαδικότητος μεταξὺ ἡδονῆς καὶ ὀδύνης, τὸ ὁποῖο εἶναι σημαντικό θέμα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὀμιλοῦμε γιὰ ὀρθόδοξη θεολογία, ἂν δὲν ἀντιμετωπίζουμε τὸ σοβαρὸ αὐτὸ σημεῖο, γιὰτὶ ἀκριβῶς ἡ ὑπέρβαση τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ὀδύνης εἶναι προϋπόθεση γιὰ τὴν σωστὴ ὀρθόδοξη θεολογία. Ἄλλωστε, κατὰ τὸν ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁ-

αὐτῆ κατ' αἰσθῆσιν οὔτε ἡδονὴν οὔτε ὀδύνην»³. Εἶναι χαρακτηριστικὸς καὶ ἐπιμένει στὸ σημεῖο αὐτὸ ὅταν λέγῃ: «Ἡδονή, καὶ ὀδύνη, τῆ φύσει τῆς σαρκὸς οὐ συνεκτίσθησαν»⁴.

Ἐνῶ δὲν ὑπῆρχε στὸν προπρωτικό ἄνθρωπο ἡδονὴ καὶ ὀδύνη, ἐν τούτοις ὑπῆρχε κάποια νοερὰ δύναμη πρὸς ἡδονήν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος θὰ μπορούσε νὰ ἀπολαύσῃ ἀρρήτως τὸν Θεό⁵. Ὅμως, ἔκανε παράφραση αὐτῆς τῆς φυσικῆς δυνάμεως. Τὴν «κατὰ φύσιν τοῦ νοῦ πρὸς Θεὸν ἔφεισιν» ὁ ἄνθρωπος τὴν ἔστρεψε στὰ αἰσθητὰ καὶ ἔτσι «ὁ πρῶτος ἄνθρωπος πρὸς τὰ αἰσθητὰ κατ' αὐτὴν τὴν πρῶτην κίνησιν, διὰ μέσης τῆς αἰσθήσεως ἔσχε παρὰ φύσιν ἐνεργουμένην τὴν ἡδονήν»⁶. Οἱ λέξεις «κατὰ φύσιν» καὶ «παρὰ φύσιν» δείχνουν τὴν ὅλη ὄντολογικὴ ἀλλαγὴ ποὺ ἔγινε στὸν ἄνθρωπο καὶ παρουσιάζουν ἐμφανῶς τὴν πτωτικὴ κατάστασή του.

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. **ΙΕΡΟΘΕΟΥ**

μολογητῆ, ἡ ὑπέρβαση τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ὀδύνης ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος καθάρισε τὴν καρδιά ἀπὸ τὰ πάθη.

Ὅπως ἔχουμε τονίσει προηγουμένως, ὅλη ἡ σύγχρονη ζωὴ κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴν ἡδονὴ καὶ τὴν ὀδύνη, ἀφοῦ στὴν ἐποχὴ μας ἐπικρατεῖ ἡ εὐχαρίστηση καὶ ἡ ἀπόλαυση τῶν αἰσθήσεων, καθὼς ἐπίσης κυριαρχεῖ καὶ μιὰ βαθειὰ θλίψη, ἕνας ἐσωτερικὸς πόνος. Στὴν πραγματικότητα, ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸν πόνο, μὲ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἡδονῆς. Μέσα σὲ αὐτὸ τὸ πλέγμα βρισκονται ὅλα τὰ σύγχρονα προβλήματα, ὅπως τὸ AIDS, τὰ ναρκωτικά. Γι' αὐτὸ πιστεύω ὅτι εἶναι πάρα πολὺ σημαντικό νὰ δοῦμε αὐτὸν τὸν δεσμὸ μεταξὺ ἡδονῆς καὶ ὀδύνης, ὅπως τὸν ἀναπτύσσει διεξοδικὰ ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς.

α) Ἡ προέλευσις τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ὀδύνης.

Ὁ κόσμος εἶναι δημιούργημα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Καί, βέβαια, τὸ τελειότερο δημιούργημα εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ αὐτὸς εἶναι ἡ κορωνίδα τῆς δημιουργίας, ὁ μικρόκοσμος μέσα στὸν μεγαλόκοσμο. Ἀναλύοντας ὁ ἅγιος Μάξιμος τὸ πρόβλημα τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου σὲ σχέση μὲ τὴν γέννηση καὶ προέλευση τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ὀδύνης, λέγει ὅτι ὁ Θεὸς Λόγος ποὺ δημιούργησε τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου δὲν τὴν ἔκανε νὰ ἔχῃ ἡδονὴ καὶ ὀδύνη. «Οὐ συνέκτισεν

Βεβαίως, αὐτὸν τὸν τρόπο λειτουργίας τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς δὲν τὸν ἐφεῦρε ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ μόνος του, ἀλλὰ μὲ τὴν συμβουλὴ τοῦ διαβόλου, ὁ ὁποῖος κινήθηκε ἀπὸ φθόνον πρὸς τὸν ἄνθρωπο, στὸν ὁποῖο ὁ Θεὸς ἔδειξε ἰδιαίτερη προσοχὴ καὶ ἐνδιαφέρον. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι ὁ διάβολος δὲν ἐφθόνησε μόνον τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Θεό: «Φθονῶν τῷ Θεῷ καὶ ἡμῖν ὁ διάβολος, δόλω τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ Θεοῦ φθονεῖσθαι παραπίσας, παραβῆναι τὴν ἐντολὴν παρεσκευάσε»⁷.

Μετὰ τὴν παρὰ φύσιν κίνησιν τῆς νοερᾶς δυνάμεως τῆς ψυχῆς πρὸς τὰ αἰσθητὰ καὶ τὴν γέννηση τῆς ἡδονῆς, ὁ Θεός, ἐνδιαφερόμενος γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. «παρέπηξεν, ὡσπερ τινὰ τιμωρὸν δύναιμιν, τὴν ὀδύνην»⁸. Ἡ ὀδύνη ποὺ ὁ Θεὸς μὲ τὴν φιλανθρωπία Του συνέδεσε μὲ τὴν ἡδονὴ εἶναι ὅλο τὸ πλέγμα τοῦ θνητοῦ καὶ παθητοῦ σώματος, δηλαδὴ εἶναι ὁ νόμος τοῦ θανάτου, ποὺ συνδέθηκε ἔκτοτε πολὺ στενὰ μὲ τὴν ἀνθρώπινη φύσιν. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν περιορίζεται ἡ τοῦ «νοῦ μανία», ἡ ὁποία παρακι-

3. Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν, ἐκδ. Παπαδημητρίου, τόμος β', λγ', σελ. 153.

4. ἐνθ' ἀνωτ., λδ', σελ. 154.

5. ἐνθ' ἀνωτ., λγ', σελ. 153.

6. ἐνθ' ἀνωτ., λγ', σελ. 153.

7. ἐνθ' ἀνωτ., μη', σελ. 157.

8. ἐνθ' ἀνωτ., λγ', σελ. 153.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 710 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 τεύχους.

νεί τὴν ἔφεση τῆς ψυχῆς παρὰ φύση στὰ αἰσθητά⁹.

Ἡ ὅλη ἀνάπτυξη αὐτῆ τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ δὲν ὑπενθυμίζει καθόλου τὴν πλατωνικὴ διδασκαλία γιὰ τὴν κίνηση τῆς ἀθανάτου ψυχῆς ἀπὸ τὸν ἀγέννητο κόσμον τῶν ιδεῶν καὶ τὸν ἐγκλεισμό της μέσα στὸ θνητὸ σῶμα, τὸ ὁποῖο εἶναι ἡ φυλακὴ τῆς ψυχῆς, ἀπλούστατα, γιὰ τὸ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, ἐντεταγμένος ὀργανικὰ σὲ ὅλη τὴν ὀρθόδοξη παράδοση, δὲν κάνει διάκριση μεταξὺ φύσει ἀθανάτου ψυχῆς καὶ φύσει θνητοῦ σώματος, δὲν πιστεύει σὲ κάποιον ἀθάνατο καὶ ἀγέννητο κόσμον τῶν ιδεῶν, καὶ οὔτε, φυσικὰ, υἰοθετεῖ μιὰ δυαλιστικὴ ἀντίληψη τοῦ ἀνθρώπου, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία, ἡ σωτηρία του εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ δεσμοτῆριο τῆς ψυχῆς, ποὺ εἶναι τὸ σῶμα. Στὴν διδασκαλία τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ γίνεται σαφὴς λόγος γιὰ παρὰ φύση κίνηση τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς καὶ γιὰ τοῦ «νοῦ μαρία», ποὺ παρασύρει καὶ τὸ σῶμα σὲ παρὰ φύση καταστάσεις καὶ ἐνέργειες.

Φαίνεται, λοιπόν, καθαρὰ ὅτι τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα συνίσταται στὴν «πρῶτην κίνησιν τῆς ψυχῆς» πρὸς τὰ αἰσθητά, καὶ τὸν «νόμον τοῦ θανάτου», ἀπὸ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Ὄποτε, ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ ὀδύνη συνιστοῦν τὸ λεγόμενον προπατορικὸ ἁμάρτημα. Ἡ ἡδονὴ εἶναι ἡ πρώτη κίνηση τῆς ψυχῆς πρὸς τὰ αἰσθητά, ἡ δὲ ὀδύνη εἶναι ὁλος ὁ νόμος τοῦ θανάτου ποὺ ριζώθηκε μέσα στὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀποτελεῖ τὸν νόμο τῆς θνητῆς σαρκός.

Υπέροχες εἶναι οἱ παρατηρήσεις τοῦ ἁγίου Μαξίμου. Ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ παράβαση ἐπενόησε τὴν ἡδονὴ «εἰς φθορὰν τῆς προαιρέσεως», γιὰ νὰ διαφθεῖρη, δηλαδὴ, τὴν προαίρεση, τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, ἐπέβαλε δὲ καὶ τὴν ὀδύνη (τὸν θάνατο) «εἰς λύσιν τῆς φύσεως», δηλαδὴ γιὰ τὴν διάλυση τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ μὲν ἡδονὴ προκαλεῖ τὴν ἁμαρτία, ποὺ εἶναι ὁ ἐκούσιος θάνατος τῆς ψυχῆς, ἡ δὲ ὀδύνη, μὲ τὸν χωρισμὸ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ σῶμα, προκαλεῖ τὴν ἀποσύνθεση τῆς σάρκας. Αὐτό, βέβαια, ἦταν τὸ ἔργον καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ διαβόλου, ὅμως ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε τὸν σύνδεσμον τῆς ἡδονῆς μὲ τὴν ὀδύνη, παραχώρησε, δηλαδὴ, τὴν εἴσοδον τοῦ θανάτου στὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ ἀγάπη καὶ φιλανθρωπία,

ἀφοῦ ἡ ὀδύνη εἶναι ἀναίρεση τῆς ἡδονῆς. Ἔτσι, «κατὰ πρόνοιαν γάρ, πρὸς κόλασιν τῆς κατὰ προαίρεσιν ἡδονῆς, δέδωκεν ὁ Θεὸς τῇ φύσει τὴν παρὰ προαίρεσιν ὀδύνην καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ θάνατον»¹⁰.

Πολλὲς φορὲς ὁ ἅγιος Μάξιμος κάνει λόγο γιὰ τὴν «κατὰ προαίρεσιν ἡδονὴν» καὶ «παράλογον ἡδονὴν», καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν «παρὰ προαίρεσιν» καὶ «κατὰ λόγον ὀδύνην»¹¹. Ἡ ὀδύνη ἰσορροπεῖ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἡδονῆς, δηλαδὴ δημιουργεῖ ἀφαίρεση τῆς ἡδονῆς, ὄχι ὁμῶς καὶ τελεία ἀναίρεσή της¹².

Ἐπομένως, ἡ ἡδονὴ προηγεῖται τῆς ὀδύνης, ἀφοῦ κάθε πόνος ἔχει ὡς αἰτία του τὴν ἡδονή, γι' αὐτὸ καὶ χαρακτηρίζεται φυσικὸς πόνος. Στους Πρωτόπλαστους ἡ ἡδονὴ ἦταν ἀναίτια, δηλαδὴ δὲν προηγήθηκε αὐτῆς πόνος, ἐνῶ ὁ πόνος, ποὺ εἶναι φυσικὸ ἐπακόλουθον τῆς ἡδονῆς, ἀποτελεῖ χρέος, τὸ ὁποῖο πληρώνεται ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν τὴν ἴδια ἀνθρώπινη φύση¹³. Αὐτὸ συνέβη μὲ τοὺς Πρωτοπλάστους, γιὰ τὸ ὅπως θὰ δοῦμε πιὸ κάτω, διαφορετικὴ εἶναι ἡ κατάσταση στους ἀπόγονους τοῦ Ἀδάμ, ἀφοῦ σὲ αὐτοὺς ἡ βίωση τοῦ πόνου, ὀδηγεῖ στὴν ἀπόλαυση τῆς ἡδονῆς.

Ὁ ἄνθρωπος, μετὰ τὴν πώση καὶ τὴν εἴσοδον στὴν ὑπαρξὴ του τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, βρίσκεται σὲ τραγικὴ κατάσταση, διότι, καίτοι ὁ πόνος ἀφαιρεῖ τὴν ἡδονὴ καὶ καταργεῖ τὴν ἐνεργητικὴ κίνησή της, ἐν τούτοις δὲν μπορεῖ νὰ ἀναίρεση καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ τὸν νόμον τοῦ θανάτου, ποὺ βρίσκεται μέσα στὴν ὑπαρξὴ του, καὶ ὁ ὁποῖος νόμος δημιουργεῖ νέα βίωση τῆς ἡδονῆς. Ἡ «κατ' ἀρετὴν φιλοσοφία», δηλαδὴ ὅλη ἡ ἀσκητικὴ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου δημιουργεῖ ἀπάθεια τῆς γνώμης, ὄχι ὁμῶς καὶ ἀπάθεια τῆς φύσεως, ἀφοῦ ἡ ἀσκησις δὲν μπορεῖ νὰ νικήσῃ τὸν θάνατον, ποὺ βρίσκεται ὡς ἰσχυρὸς νόμος μέσα στὴν ὑπαρξὴ μας¹⁴. Στὸ σημεῖον αὐτὸ βρίσκεται ἡ τραγωδία τοῦ ἀνθρώπου, ἀφοῦ μπορεῖ, μὲ ἐκούσιους πόνους (ἀσκητικὴ ζωὴ) καὶ ἀκούσιους ἐπιφορὲς (θλίψεις ἐξωτερικῆς, θάνατος), νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἡδονὴ καὶ νὰ ἰσορροπήσῃ ἐσωτερικὰ, δὲν μπορεῖ ὁμῶς νὰ ἐ-

10. ἐνθ' ἄνωτ., λδ', σελ. 154.

11. ἐνθ' ἄνωτ., λδ', λε', σελ. 154.

12. ἐνθ' ἄνωτ., λε', σελ. 154.

13. ἐνθ' ἄνωτ., λζ', σελ. 154.

14. ἐνθ' ἄνωτ., λστ', σελ. 154.

9. ἐνθ' ἄνωτ., λγ', σελ. 153.

λευθερωθή από την όδύνη, που προσδιορίζεται από τον νόμο και το κράτος του θανάτου¹⁵.

β) 'Ο σκοπός της ένανθρωπήσεως του Χριστού. Περιγράψαμε μέχρι τώρα το πώς δημιουργήθηκε μετά την πτώση ό δεσμός μεταξύ της ήδονής και της όδύνης. Η ήδονή ήταν αποτέλεσμα της παραλόγου κινήσεως της δυνάμεως της ψυχής και φυσικό επακόλουθό της ήλθε ή όδύνη, με όλο το κράτος του θανάτου. Αυτός ό συνδυασμός μεταξύ ήδονής και όδύνης κατέστη νόμος της ανθρώπινης φύσεως. Καί, βέβαια, ό άνθρωπος δεν μπορούσε να απαλλαγεί από αυτήν την φυσική πλέον κατάσταση στην παρά φύση ζωή που ζούσε. Στην έλευθέρωση του ανθρώπου από αυτό το πλέγμα ήδονής και όδύνης συνετέλεσε ή ένανθρωπήση του Χριστού. Καί στο σημείο αυτό ό άγιος Μάξιμος ό Όμολογητής κάνει υπέροχες παρατηρήσεις.

Ήταν έντελώς αδύνατον στην ανθρώπινη φύση που έπεσε στην κατά προαίρεση ήδονή και την παρά προαίρεση όδύνη να επιστρέψει στην προηγούμενη κατάσταση, «εί μη γέγονεν άνθρωπος ό Δημιουργός». Το μυστήριο της ένανθρωπήσεως έγκειται στο ότι ό Χριστός γεννήθηκε ως άνθρωπος, αλλά ή αρχή και αίτία της γεννήσεώς Του δεν ήταν ή ήδονή, αφού γεννήθηκε εκ Πνεύματος Άγίου και Παρθένου Μαρίας, έξω από τον τρόπο γεννήσεως των ανθρώπων, και αφού στην συνέχεια δέχθηκε με την προαίρεσή Του την όδύνη, τον πόνο και τον θάνατο¹⁶. Στον άνθρωπο ό πόνος - όδύνη ήλθε ως αποτέλεσμα της άμαρτίας, ήταν παρά την προαίρεσή του, ενώ στον Χριστό, που γεννήθηκε χωρίς ήδονή, ή όδύνη προσλήφθηκε με την προαίρεσή Του.

Όλοι οί άνθρωποι μετά την παράβαση γεννώνται με την ήδονή, ή όποια προηγείται της γεννήσεώς τους, αφού ό άνθρωπος είναι αποτέλεσμα της ήδονής των γονέων του, και βέβαια, κανείς δεν ήταν έλευθερος φυσικώς από την έμπαθη γέννηση έξ ήδονής. Έτσι, ό άνθρωπος είχε την αρχή της γεννήσεώς του «εκ φθοράς της καθ' ήδονήν» και τελείωνε την ζωή του «εις φθοράν την δια του θανάτου»¹⁷. Έπομένως, ό άνθρωπος ήταν έντελώς δούλος της ήδονής και της όδύνης «και ήν άπορος παντάπασιν ό της

έλευθερίας τρόπος»¹⁸. Οί άνθρωποι τυραννούνται υπό άδίκου ήδονής και δικαίων πόνων, και βέβαια, βασανίζονται υπό του θανάτου που είναι αποτέλεσμα αυτών¹⁹.

Για να επανέλθη ό άνθρωπος στην προηγούμενη κατάσταση και βέβαια να θεωθή έπρεπε να επινοηθή πόνος και θάνατος άδικος και άναίτιος. Ό θάνατος έπρεπε να είναι άναίτιος, να μη έχη καθόλου αίτία την ήδονή και άδικος, να μη διαδεχόταν καμία έμπαθη ζωή. Με αυτόν τον τρόπο ό άδικότατος θάνατος θα θεράπευε την άδικότατη ήδονή, ή όποια προκάλεσε τον δίκαιο θάνατο, και τον δίκαιο πόνο - όδύνη. Με αυτόν τον τρόπο το γένος των ανθρώπων θα απολάμβανε πάλι την έλευθερία, την απηλλαγμένη από την ήδονή και την όδύνη. Ό Χριστός έγινε τέλειος άνθρωπος, έχοντας ψυχή νοερά και σώμα παθητό, παραπλήσιο με το δικό μας, χωρίς όμως την άμαρτία. Γεννήθηκε ως άνθρωπος με άσπορη σύλληψη και, έπομένως, δεν είχε καθόλου ήδονή, προσέλαβε όμως θεληματικά, από φιλανθρωπία, την όδύνη και τον θάνατο και έπαθε άδικα, για να άναιρέση την αρχή της γεννήσεως του ανθρώπου από την άδικη ήδονή που κυριαρχεί στην ανθρώπινη φύση, καθώς επίσης για να εξαφανίση το δίκαιο τέλος της φύσεως μέσω του θανάτου²⁰. Έτσι, ή άσπορη σύλληψη του Χριστού ως ανθρώπου και ή θεληματική άνάληψη του παθητού της ανθρώπινης φύσεως και, βεβαίως, ό άδικος θάνατος που υπέστη, έλευθέρωσαν το ανθρώπινο γένος τόσο από την ήδονή όσο και από την όδύνη και τον θάνατο.

Η γέννηση του Χριστού ως ανθρώπου έγινε κατά αντίθετο τρόπο με εκείνον που γεννώνται οί άνθρωποι. Μετά την παράβαση ή ανθρώπινη φύση έχει αρχή της γεννήσεώς της «την καθ' ήδονήν εκ σποράς σύλληψιν και την κατά ρευσιν γέννησιν» από πατέρα. Άμεσο επακόλουθο αυτής της ήδονικής γεννήσεως είναι το τέλος, δηλαδή «ό κατ' όδύνην δια φθοράς θάνατος». Όμως, ό Χριστός, επειδή δεν γεννήθηκε με αυτόν τον τρόπο έξ ήδονής, δεν ήταν δυνατόν να κυριευθή και από τον θάνατο²¹.

(Συνεχίζεται)

15. ένθ' άνωτ., λστ', σελ. 154.

16. ένθ' άνωτ., λη', σελ. 154.

17. ένθ' άνωτ., λθ', σελ. 154-155.

18. ένθ' άνωτ., λθ', σελ. 154.

19. ένθ' άνωτ., λθ', σελ. 154.

20. ένθ' άνωτ., λθ', σελ. 155.

21. ένθ' άνωτ., μστ', σελ. 157.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΕΚΠΟΡΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΑΠΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

(ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ)*

Παρουσιάζεται δηλαδή μία σύγχυση ανάμεσα στην ύποσταση του Ἁγίου Πνεύματος και στην κατ' ἐνέργεια φανέρωση του Ἁγίου Πνεύματος (σελ. 17), στην «οἰκονομία» και τὴν «θεολογία» (σελ. 13, ὑποσ. 4, 18, ὑποσ. 9, 20-22), ἡ ὁποία καταλήγει ἀναγκαστικὰ καὶ στὴ σύγχυση μεταξύ τῶν ὑποστατικῶν καὶ φυσικῶν ιδιωμάτων, ἀφοῦ συνεπάγεται καὶ σύγχυση τῶν συγκεκριμένων λειτουργιῶν κάθε μιᾶς ὑποστάσεως,

Τοῦ Ἀρχιμ. κ. Χρυσοστόμου Σαββάτου

διαβάζουμε στὸ κείμενο τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου «ἀν καὶ ἐν τῇ τριαδικῇ τάξει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι συνακόλουθον εἰς τὴν σχέσιν Πατρὸς καὶ Υἱοῦ, ἐφ' ὅσον ἔλκει τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἐπειδὴ οὗτος εἶναι ὁ Πατὴρ τοῦ Μοναδικοῦ Υἱοῦ, ἀκριβῶς ἐν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι ἡ σχέσις αὐτῆ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ ἐπιτυγχάνει ἡ ἴδια τὴν τριαδικὴν αὐτῆς τελειότητα. Ὅπως ὁ Πατὴρ χαρακτηρίζεται ὡς Πατὴρ διὰ τοῦ Υἱοῦ, τὸν ὁποῖον γεννᾷ, οὕτω καὶ τὸ Πνεῦμα, ἔλκων τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παρὰ τοῦ Πατρὸς, χαρακτηρίζεται κατὰ τρόπον τριαδικὸν ἐν τῇ σχέσει αὐτοῦ πρὸς τὸν Υἱὸν καὶ χαρακτηρίζεται καὶ τριαδικὸν τρόπον τὸν Υἱὸν ἐν τῇ σχέσει αὐτοῦ μὲ τὸν Πατέρα: ἐν τῇ πληρότητι τοῦ τριαδικοῦ μυστηρίου εἶναι Πατὴρ καὶ Υἱὸς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι. Ὁ Πατὴρ δὲν γεννᾷ τὸν Υἱόν, εἰ μὴ πνέων (προβάλλων εἰς τὴν ἑλληνικὴν) δι' αὐτοῦ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ ὁ Υἱὸς δὲν ἐγεννήθη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς, εἰ μὴ ἐν ᾧ μέτρῳ ἡ πνοή (προβολή) διέρχεται δι' αὐτοῦ. Ὁ Πατὴρ δὲν εἶναι Πατὴρ τοῦ Μοναδικοῦ Υἱοῦ, εἰ μὴ ὢν δι' αὐτὸν καὶ δι' αὐτοῦ ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (σελ. 17-18). Εἶναι χαρακτηριστικὴ νομίζω στὴν παράγραφο αὐτὴ ἡ σύγχυση τόσο ἀνάμεσα σὲς ὑποστάσεις καὶ σὲς κατ' ἐνέργειαν φανερώσεις ὅσο καὶ ἀνάμεσα στὰ ὑποστατικὰ καὶ φυσικὰ ιδιώματα. Στὸ θεολογικὸ αὐτὸ ἀδιέξοδο ἔχει ὀδηγηθεῖ ὁ συντάκτης τοῦ Κειμένου, γιατί δὲν ἔλαβε ὑπόψη του I) τὴν διάκριση τῶν ὑποστατικῶν ιδιωμάτων τῶν τριῶν θείων προσώπων – Πατρὸς, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος – ἀπὸ τὰ φυσικὰ ιδιώματα, τὰ ὁποῖα ἀποκαλύπτονται κατ' ἐνέργειαν «ἐκ Πατρὸς, δι' Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι» καὶ II) τὴν σημαντικὴ θεολογικὴ προϋπόθεση ὅτι ἡ «οἰκονομία» δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν «θεολογία» ἀλλὰ ἡ δευτέρη «σημαίνεται» στὴν

πρώτη. Ἡ ὑποστατικὴ δηλαδή «ἐκπόρευσις» καὶ «γέννησις» ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς («θεολογία») δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν κατ' ἐνέργειαν φανέρωση («οἰκονομία»), γιατί αὐτὴ «σημαίνει» τὴν αἰώνια κοινωνία τῶν τριῶν θείων προσώπων, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας εἶναι τὸ «ἐκ Πατρὸς, δι' Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι» ἀποκαλυπτόμενο ἔργο (Πρβλ. Μ. Βασιλείου, Περὶ ἁγίου Πνεύματος 16, 38, ἐν PG 32, 136B). Οἱ συνέπειες τοῦ θεολογικοῦ αὐτοῦ ἀδιεξόδου τοῦ Κειμένου καθίστανται φανερὲς στὴν παράγραφο ποῦ ἀκολουθεῖ.

β) Συγκεκριμένα στὸ κείμενο τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου συναντᾶται καὶ μιὰ ταύτιση μεταξύ τῆς ἀλεξανδρινῆς καὶ τῆς λατινικῆς παράδοσης (σελ. 13), ἡ ὁποία ἀρχικὰ προήλθε ἀπὸ τὸν χώρο τῶν ρώσων θεολόγων τῆς διασποράς (βλ. Βόρις Μπομπρόνσκοϋ, Τὸ «Filioque». Χθὲς καὶ σήμερα, ἐν ΕΚΚΛΗΣΙΑ 1-15 Ἀπριλίου 1985, σελ. 274 καὶ *Ol. Clement, Gregoire de Chypre De l' ekporese du Saint - Esprit*, ἐν ISTINA 3-4 (1972), σελ. 443-456), ἀπὸ τοὺς ὁποίους φαίνεται ὅτι ἐπηρεάσθη καὶ ὁ συντάκτης τοῦ Κειμένου. Ἡ ἐσφαλμένη αὐτὴ ἀντίληψη ἐνῶ δέχεται ὡς βασικὴ θεολογικὴ ἀρχὴ καὶ τῶν δύο παραδόσεων τὴν αἰώνια κοινωνία τῶν τριῶν ὁμοουσίων ὑποστάσεων, ἐντούτοις δὲν λαμβάνει ὑπόψη τῆς τὴν διαφορετικὴ θεολογικὴ θεώρηση τῆς σχέσης «οἰκονομίας» καὶ «θεολογίας», Θεοῦ - Πατρὸς καὶ Ὁμοουσίου. Στὴν ἀλεξανδρινὴ δηλαδή θεολογικὴ παράδοση ἡ κοινωνία αὐτῆ τῶν τριῶν θείων προσώπων εἶναι αἰώνια καὶ ἐκφράζεται στὴν οἰκονομία κατ' ἐνέργεια, ὡς τὸ κοινὸ ἔργο τῶν τριῶν θείων καὶ ὁμοουσίων ὑποστάσεων «ἐκ Πατρὸς, δι' Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι», παρουσιάζεται δὲ φραστικὰ ἀπὸ τοὺς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μέσα ἀπὸ εἰκόνες, οἱ ὁποῖες «σημαίνουν» τὴν κοινωνία αὐτῆ, χωρὶς ὅμως νὰ μποροῦν ἀπόλυτα νὰ ἐκφράσουν τὴν θεία πραγματικότητα. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα εἶναι ἡ θεολογικὴ ἔκφραση τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ «ἐκ τοῦ Πατρὸς προερχομένη (ἡ οὐσιώδης δύναμις) καὶ ἐν τῷ λόγῳ ἀναπαυομένη» (Περὶ Ὁρθοδόξου Πίστεως I, 7, PG 94, 805B. Διάλογος κατὰ Μανιχαίου 5, PG 94, 1512B) (σελ. 19), ἐνῶ τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ - Πατρὸς εἶναι ἡ προϋπόθεση αὐτῆς τῆς κοινωνίας τῶν ὁμοουσίων θείων ὑποστάσεων, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος, ὅπως ἄλλωστε ἐκφράζεται χαρακτηριστικῶτα ἀπὸ τὸν ἅγιο Κύριλλο Ἀλεξανδρείας «ἐν δὲ τῷ Υἱῷ φυσικῶς τε καὶ οὐσιωδῶς διῆκον παρὰ Πατρὸς τὸ Πνεῦμα» (Θησαυρὸς

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 713 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 τεύχους.

XXXIV, PG 75,577A) (σελ. 18, ὑποσ. 8). Τὸ χωρίο τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἀποδεικνύει ὅτι τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ - Πατρὸς εἶναι ἡ αἰτία καὶ ἀρχὴ τόσο τῶν ὁμοουσιῶν ὑποστάσεων ὅσο καὶ τῆς μετ' ἀλλήλων κοινωνίας τους καὶ ὄχι ἡ θεία οὐσία, ἡ ὁποία, ὡς τὸ κοινὸν τῶν τριῶν θείων προσώπων ἀποτελεῖ τὴν βάση γιὰ τὴν κατ' ἐνέργεια φανέρωση τοῦ κοινοῦ ἔργου τῶν τριῶν θείων προσώπων. Ἡ διαφορετικὴ ὁμως λατινικὴ παράδοση καὶ θεολογικὴ θεώρηση τοῦ μυστηρίου τῆς κοινωνίας τῶν τριῶν ὁμοουσιῶν θείων προσώπων στὴν λατινικὴ παράδοση ἀποδίδεται ἄριστα στὸ Κείμενο τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου· «Ἐὰν τοποθετηθῇ ὀρθῶς τὸ Filioque τῆς λατινικῆς παραδόσεως δὲν πρέπει νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ὑπόταξιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ Τριάδι. Ἐστω καὶ ἂν ἡ Καθολικὴ διδασκαλία διακηρύττει ὅτι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα προέρχεται (procedit) ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ ἐν τῇ μεταδόσει (communicatio) τῆς ὁμοουσιῶν αὐτῶν θεότητος, ἀναγνωρίζει ἐξίσου τὴν πραγματικότητα τῆς σχέσεως, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ὡς πρόσωπον μὲ τὸν Πατέρα, σχέσεως τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες πατέρες ἐκφράζουν διὰ τοῦ ὄρου ἐκπόρευσις» (σελ. 17). Καὶ συνεχίζει ὁ συντάκτης· «Ὁ ὁρὸς αὐτὸς τοῦ Πνεύματος εἰς τὸν πλέον ἐνδύμυχον τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸ ἐνανθρωπήσαντος, πηγάζει ἀπὸ μίαν αἰωνίαν τριαδικὴν σχέσιν διὰ τῆς ὁποίας τὸ Ἅγιον Πνεῦμα χαρακτηρίζεται, ἐν τῷ μυστηρίῳ αὐτοῦ τῆς Δωρεᾶς ἀγάπης, τὴν σχέσιν τοῦ Πατρὸς ὡς πηγῆς ἀγάπης, πρὸς τὸν ἡγαπημένον αὐτοῦ Υἱόν. Ὁ ἴδιος τρόπος ἀρχικῆς προελεύσεως τῆς ὑποστάσεως τοῦ Πνεύματος ὡς αἰωνίου Δωρεᾶς τῆς ἀγάπης τοῦ Πατρὸς διὰ τὸν Υἱόν του τὸν ἀγαπητὸν φανερῶνει ὅτι τὸ Πνεῦμα, καίτοι ἐκ τοῦ Υἱοῦ προερχόμενον ἐν τῇ ἀποστολῇ του, ὁμως εἰσάγει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν υἱικὴν σχέσιν τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Πατέρα του, διότι ἡ σχέση αὐτῆ δὲν εὐρίσκει τὸν τριαδικὸν αὐτοῦ χαρακτήρα εἰ μὴ μόνον ἐν αὐτῷ. Ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κράζον, “Ἀββὰ ὁ Πατήρ” (Γαλ. δ', 6)» (σελ. 21-22. Πρβλ. *A. de Halleux*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 464).

3. Τέλος ἡ ὁποιαδήποτε ἀλλοίωση τοῦ Συμβόλου Νικαίας - Κωνσταντινουπόλεως, ἐξ αἰτίας ἱστορικῶν συγκυριῶν (σελ. 11-12), δὲν εἶναι σύμφωνη, οὔτε ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν κοινὴ παράδοση, τὴν ὁποία θέλει νὰ ἐκφράσῃ τὸ συγκεκριμένο Κείμενο τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου. «Ἡ κοινὴ ὁμολογία τοῦ Συμβόλου δὲν ἐπιτρέπει σχίσματα καὶ διαιρέσεις μεταξὺ τῶν πιστῶν, ἐνῶ διὰ τῆς παραμικρᾶς διαφορᾶς εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς Πίστεως μοιραίως ρίπτεται ὁ σπόρος διὰ τὸ σχίσμα καὶ τὴν αἵρεσιν. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι λόγῳ ἀκριβῶς τῶν ἱερῶν σκοπῶν πού ὑπηρετεῖ τὸ Σύμβολον

τῆς Πίστεως ...δὲν ἐπιτρέπεται ὄχι μόνον οὐδεμία ἀλλοίωσις τοῦ περιεχομένου του, ἀλλ' οὔτε ἀπλή συντόμευσις ἢ ἀνάπτυξις τῆς μορφῆς του. Διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς τοῦτον ρητῶς ἀπηγορεύθη ἀρχήθεν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἐλαχίστη προσθήκη ἢ ἀφαίρεσις εἰς τὸ κείμενον, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἦτο αὕτη σύμφωνος ἢ ὄχι μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Συμβόλου» (*Στυλιανοῦ Χαρκιανᾶκη, Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας, Ἀξιωματικαὶ προϋποθέσεις καὶ συνέπειες τοῦ ἐνιαίου Συμβόλου τῆς Πίστεως, ἐν Μνήμη Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τόμ. Α', Θεσσαλονίκη 1983, σελ. 272*). Ἡ ἀπόλυτη αὕτη θέση δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ξεπεραστῆ οὔτε μὲ κάποια γλωσσικὴ μετάφραση τοῦ Συμβόλου, ὅσον ἀναγκαῖο καὶ ἂν θεωρεῖται αὐτὸ ἢ λειτουργικὰ ἀπαραίτητο. Ἐπίσης στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι ἄξια παρατήρησης ἡ συμφωνία τοῦ π. Βόρι Μπομπρίνσκοῦ μὲ τὴν ἀποψη τοῦ *A. de Halleux*, ὅτι «ἡ εἰσαγωγή τοῦ “Filioque” στὸ Σύμβολο τῆς Κωνσταντινουπόλεως δὲν ὄφειλε νὰ σημαίνει στὴν ἀρχὴ τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ φυσικὴ προσαρμογὴ στὴν τοπικὴ παράδοση, πού ἐκφράζει ἀναμφίβολα μιὰ ἀξιολύπητη ἄγνοια τῆς συνοδικῆς παραδόσεως, ἀσφαλῶς ὁμως ὄχι μιὰ ὑποκειμενικὴ δυσπιστία ἀπέναντι στὴν ὀρθόδοξη Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία» (βλ. *Βόρις Μπομπρίνσκοῦ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 273*. Θεωρῶ ὅτι ἡ συμβολὴ τοῦ *A. de Halleux*, ἐγκτεται βέβαια ὄχι στὴν συγκεκριμένη δικαιολόγησις τῆς προσθήκης στὸ Σύμβολο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ σὲ ἄλλα σημεία τοῦ ἀρθροῦ καὶ κυρίως στὶς προτάσεις τοῦ ἐπιλόγου. *A. de Halleux, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 469*).

Συμπερασματικὰ εἶναι δυνατόν νὰ εἰπῶμεν ὅτι τὸ Κείμενο τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν προώθηση τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν ἀποτελεῖ μιὰ πρώτη σημαντικὴ προσπάθεια προσέγγισης ἴσως δὲ καὶ πρόταση ἐπίλυσης ἐνὸς σημαντικοῦ θέματος, ὅπως αὐτὸ τῆς ἐκπόρευσης τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖο θὰ ἀπασχολήσει τὸν μελλοντικὸ θεολογικὸ διάλογο τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, Ὁρθοδόξου καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς. Προτάσεις κατὰ καιροὺς ἔχουν γίνῃ πολλές, αὐτὸ ὁμως τὸ ὁποῖο θεωρεῖται ἀπαραίτητο εἶναι ἡ ἀποφυγὴ ἀκρατῶν ἐνθουσιασμῶν καὶ θεολογικῶν ἀκροβατισμῶν, γιατί δημιουργοῦνται ἐρμηνευτικὲς παρεξηγήσεις καὶ παρερμηνείες. Εἶναι γνωστὸ πλέον ὅτι σκοπὸς τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων δὲν εἶναι ἡ «συμβολικὴ» ἐκφραση κοινῶν θεολογικῶν ἐννοιῶν, ἀλλ' ἡ θεολογικὴ ἐρμηνεία μὲ βάση τὴν κοινὴ θεολογικὴ παράδοση τῆς ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας, τελικὸ δὲ ἀποτελεσμα καὶ καρπὸς ὅλης αὐτῆς τῆς θεολογικῆς διεργασίας καὶ προσπάθειας θὰ εἶναι ἡ κοινὴ ἐκφραση τῆς πίστεως, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ παγιωθεῖ στὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση καὶ τελικὰ νὰ ἐκφρασθεῖ λειτουργικὰ καὶ μάλιστα εὐχαριστιακὰ σὲ κάθε Ἐκκλησία. (Τέλος)

Η Α.Θ.Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (28 ΣΕΠΤ. - 1 ΟΚΤ. 1997 ΚΑΙ ΤΗΝ ΞΑΝΘΗ (2 ΟΚΤ. 1997)*

Τὴν Τετάρτη 1 Ὀκτωβρίου ἡ Α.Θ.Π. ἐπισκέφθηκε τὴ Θεολογικὴ Σχολὴ καὶ τὶς Πρυτανικὲς Ἀρχὲς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ παρέστη στὴν τελετὴ ἀπονομῆς τοῦ Χρυσοῦ Μεταλλίου «Ἀριστοτέλης» ἐκ μέρους τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν καὶ στὴν τελετὴ Ἀναγορεύσεώς του σὲ Ἐπίτιμο Διδάκτορα ἐκ μέρους πέντε Τμημάτων τοῦ Πανεπιστημίου. Τὸ βράδυ παρακάθησε σὲ

τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἶναι ὁ πυρήνας ἑνὸς τεραστίου προγράμματος ἔργων, ἀνακαινίσεων, ἀναστηλώσεων, συντηρήσεως τῆς πολύτιμης πολιτιστικῆς καὶ θρησκευτικῆς κληρονομιάς, μνημειωδῶν ἐκδόσεων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, πρωτότυπων ἐρευνῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν», ἀναφέροντας ὅτι στοὺς τρεῖς μῆνες λειτουργίας τῆς Ἐκθεσης, τὴν ἐπισκέφθηκαν περισσότεροι ἀπὸ 190.000 Ἕλληνες καὶ ξένοι ἐπισκέπτες.

Τοῦ Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

Διευθυντὴ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας»
καὶ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν

Δεῖπνο πού παρέθεσε τὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης πρὸς τιμὴν του.

Τὴν Ἐκθεση «Θησαυροὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους», ἐπισκέφθηκε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, μὲ τοὺς Πατριάρχες Σερβίας κ. Παῦλο, Βουλγαρίας κ. Μάξιμο, τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιο καὶ ἄλλους Ἱεράρχες, τὴν 29ῃ Σεπτεμβρίου. Τὴν Α.Θ.Π. ὑποδέχθηκαν ὁ Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὄργανισμοῦ «Θεσσαλονίκη '97» κ. Κων. Κοσμόπουλος καὶ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο. Καλωσορίζοντας τὸν Παναγιώτατο ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Σαλπιστὴς εἶπε:

«Ἡ Ἐκθεση, τὴν ὁποία θὰ ἐπισκεφθεῖτε σὲ λίγο, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεργασίας δεκάδων εἰδικῶν. Εἶναι, ὅμως, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντός Σας πρὸς τὴ Θεσσαλονικὴ καὶ τῆς θερμῆς ὑποστήριξής Σας πρὸς τὴν Ἱερὰ Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους νὰ ἀποδεχθεῖ τὸ αἶτημα τῆς Θεσσαλονίκης, Πολιτιστικῆς Πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης».

Κι ἀκόμη: «Ἡ Ἐκθεση τῶν Θησαυρῶν

Ὁ ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ κ. Εὐάγγελος Βενιζέλος, παρατήρησε:

«Ἡ Ἐκθεση αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπλὸ ἐκθεσιακὸ γεγονός, δὲν εἶναι ἓνα ἀπλὸ πολιτιστικὸ συμβάν. Εἶναι ἓνα πολυσύνθετο φαινόμενο, καθόλου ἀνύποπτο ἱστορικά, πολιτικά καὶ ἰδεολογικά... Ἀποτελεῖ οὐσιαστικὰ ἀποκατάσταση τῆς διαχρονίας τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος, μία ἄσκηση αὐτοσυνειδησίας καὶ αὐτογνωσίας, ὄχι μόνο γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλη τὴν Εὐρώπη». Καὶ ἀνέφερε ὅτι τὸ Μουσεῖο Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ «ἀποτελεῖ μελλοντικὴ ἔδρα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Μνημείων».

Ὁ κ. Βενιζέλος πρόσφερε στὸν Πατριάρχην ἀντίγραφο ἑνὸς ἀπὸ τὰ ἐκθέματα, τοῦ περιφημοῦ «ἱασπι» τῆς Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου. Ὁ Δήμαρχος κ. Κοσμόπουλος εἶπε:

«Ἐδῶ δίνεται ἡ εὐκαιρία στοὺς Πανέλληνες, στοὺς Ὀρθοδόξους σὲ ὅλη τὴ Γῆ, ἀλλὰ καὶ στοὺς πολίτες ὅλου τοῦ κόσμου, νὰ θαυμάσουν ἀπὸ κοντὰ τοὺς Θησαυροὺς τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀλλὰ καὶ νὰ προσκυνήσουν τὰ Ἱερὰ καὶ τὰ Ὅσια τοῦ Γένους μας. Πολλοὶ θὰ χαρακτηρίσουν τὴν Ἐκθεση προσκύνημα ἢ ἱεροτελεστία διαρκείας. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι μὲ τὴν Ἐκθεση αὐτὴ ἡ πόλις μας ἐξαργυρώνει τὴν ἐπιταγὴ πού τῆς κληροδότησαν γενιὲς καὶ γενιὲς Θεσσαλονικέων στὴν τράπεζα τῆς παγκόσμιας πολιτιστικῆς δράσης μὲ εὐλάβεια, καταξίωση καὶ αἰσιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον».

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 719 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 τεύχους.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος στήν Έκθεση τῶν Θησαυρῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους (Θεσσαλονίκη). Μαζί του οἱ Πατριάρχες Σερβίας κ. Παῦλος καί Βουλγαρίας κ. Μάξιμος, ὁ Ὑπουργός Πολιτισμοῦ κ. Εὐ. Βενιζέλος καί ἐκπρόσωποι τῆς Ἱ. Κοινότητος.

Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἱ. Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἱερομόναχος Ἀντώνιος ὁ Ἰβηρίτης τόνισε: «Στοὺς φιλόξενους χώρους τοῦ Μουσείου ὁ ἀγιορεϊτικὸς μοναχισμὸς ἔχει ἀποθέσει εἰς κοινήν θέαν ἓνα κομμάτι τοῦ ἑαυτοῦ του, τὰς πνευματικὰς καταβολὰς τῶν πατέρων του, διὰ νὰ γίνουν οὗτοι κοινοὶ πνευματικοὶ πατέρες παντὸς καλοπροαίρετου ἐπισκέπτου - προσκυνητοῦ τῆς ἐκθέσεως τῶν δημιουργημάτων τοῦ πνεύματός των».

Καλωσορίζοντας τοὺς ὑπόλοιπους Πατριάρχες καί Ἱεράρχες, παρατήρησε ὅτι «διατρανώνεται τοῖς πέρασι ἡ ἐνότης καί οἰκουμενικότης τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ καί ἡ προσγενομένη τιμὴ καί ἡ ἐκδηλούμενη πατρικὴ Σας ἀγάπη πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὑπομνήσκει τὸν πανορθόδοξον χαρακτήρα τοῦ ἀγιορεϊτικοῦ μοναχισμοῦ καί τῆς μακραίωνος πολιτιστικῆς κληρονομίας του, μετὰ ἀπὸ προτροπῆ

τοῦ ὁποίου κατέστη δυνατόν νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ Ἐκθεσις».

Στὴν ἀντιφώνησή του ὁ Παναγιώτατος εἶπε μεταξὺ ἄλλων:

«Ἡ Θεσσαλονίκη κατέχει θεία προνοία καί οἰκονομία, ἰδιαιτέραν θέσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πίστεως ἡμῶν. Εἶναι μία ἀπὸ τὰς πρώτας εὐρωπαϊκὰς πόλεις, μετὰ τοὺς μακεδονικοὺς Φιλίππους, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκηρύχθη τὸ Εὐαγγέλιον». «Ἡμεῖς οἱ ἐμμένοντες εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἐπισκεπτόμενοι τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον, αἰσθανόμεθα εἰς χώρον οἰκεῖον. Τὰ πλείστα τῶν ἐν αὐτῷ ἀντικειμένων εἶναι δι' ἡμᾶς ἐν χρήσει, καί αἱ σκέψεις, τὰ βουλήματα καί τὰ αἰσθήματα τῶν παραγαγόντων αὐτὰ εἶναι καί ἡμέτερα. Ἐπομένως δι' ἡμᾶς ἐν Βυζαντινὸν Μουσεῖον εἶναι πλειότερον φυλακτήριον καί συλλογικὴ προβολὴ μᾶς ζωῆς πραγματικότητος, παρὰ μία Ἐκθεσις ἀπελ-

θόντος τινὸς πολιτισμοῦ, ἀναγομένου εἰς τὸ παρελθὸν καὶ μὴ συγκινούντος ἡμᾶς εὐθέως, εἰμὴ διὰ τῆς φαντασίας καὶ τῆς δι' αὐτῆς ἀναπλάσεως ἀνυπάρκτων πλέον πραγματικότητων. Ἡμεῖς εἴμεθα ἡ ζῶσα συνέχεια τοῦ δεινῶς παρεξηγηθέντος, ἀλλ' ἤδη ἀποκαθισταμένου, Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ». Καὶ εὐχήθηκε: «Ὅπως μὴ καταστῆ ποτε τὸ Ὁρθόδοξον Βυζάντιον ἀνάμνησις πολιὰ διὰ τὸ Ὁρθόδοξον ἡμῶν Γένος, ἀλλὰ ὅπως παραμείνῃ γονιμοποιὸς πραγματικότης, ἡ ὁποία θὰ ζυμώνει τὰ άτομα καὶ τὰς ὀρθόδοξους χριστιανικὰς κοινωνίας ἡμῶν καὶ θὰ ἀναδεικνύει τὸ Ὁρθόδοξον γένος ἡμῶν εἰς λύχνον φαίνοντα ἀγάπην καὶ αἰσθήματα ἐν τῷ αὐχμηρῷ τόπῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος ψυχροῦ ὑπολογιστικοῦ συμφέροντος».

Ἡ ἐπίσκεψη στὴν Ξάνθη

Ὁλόκληρη ἡ πόλη τῆς Ξάνθης ὑποδέχθηκε τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, ὁ ὁποῖος πραγματοποίησε στίς 2 Ὀκτωβρίου ἐπίσκεψη στὴν ἀκριτικὴ πόλη τῆς Θράκης. Στὴν κεντρικὴ πλατεία τῆς ἔγινε ἡ ἐπίσημη ὑποδοχὴ ἀπὸ τὸν Δήμαρχο κ. Ἀμοιρίδη, ὁ ὁποῖος πρόσφερε στὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη τὸ Χρυσὸ Κλειδί τῆς πόλης, ἀνακηρύσσοντάς τον Ἐπίτιμο Δημότη τῆς Ξάνθης, μὲ ὁμόφωνη ἀπόφαση τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὅπως καὶ Χρυσὸ Μετάλλιο.

Στὴν ὁμιλία του ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τόνισε: «Τηροῦντες τὴν ἐνότητα καὶ ἐργαζόμενοι ὑπὲρ αὐτῆς, τηροῦμεν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου καὶ ἐργαζόμεθα ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἐποχὴν ἡμῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν κυριαρχεῖ τὸ ἀτομοκεντρικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον διασπᾷ καὶ φαλκιδεῦει καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐν κοινωνία ζώην, καλοῦμεθα ἅπαντες νὰ ἐργαζώμεθα ὑπὲρ τῆς ἐνότητος».

Ἀκολούθησε Δοξολογία στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Στὴ συνέχεια ὁ Παναγιώτατος μετέβη στὸ Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, ὅπου ἀναγορεύθηκε σὲ Φίλο τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἐπίτιμο Διδάκτορα τοῦ Τμήματος Μηχανικῶν Περιβάλλοντος. Κατὰ τὴν ἀναγόρευσίν του ὁ κ. Βαρθολομαῖος ἔκανε ὁμιλία μὲ θέμα: «Τὸ περι-

βάλλον ὡς εἶδωλον καὶ ὡς χρηστικὸν δῶρον τοῦ Θεοῦ».

Κατόπιν παρατέθηκε ἐπίσημο γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη ἐκ μέρους τῶν διαφόρων φορέων τῆς Ξάνθης, στὴ Λέσχη Ἀξιωματικῶν. Προσφωνώντας τον, ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ Βουλευτὴς Ξάνθης κ. Παναγιώτης Σγουρίδης, τόνισε ὅτι «ἀποτελεῖ τιμὴ τῆς πόλης καὶ ὅλης τῆς Θράκης ἡ παρουσία τῆς κεφαλῆς τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν ἀκριτικὴ αὐτὴ περιοχὴ». Μίλησαν ἀκόμη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ξάνθης κ. Παντελεήμων καὶ ὁ Νομάρχης Ξάνθης, ἐνῶ στὴν ἀντιφώνησίν του ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἔκανε ἐκκληση πρὸς τὴν ἐλληνικὴ κοινωνία:

«Ἡ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς, τόνισε, καὶ ὅσοι θέλουν νὰ θεωροῦν τὴν πόλιν ἰδικήν τους ὀφείλουν νὰ μεριμνοῦν, ὄχι μόνον διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διαδοχὴν αὐτῶν. Ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα, ὑφίστον καθήκον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ προετοιμασία διαδόχων. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἐπικρατεῖ, συνήθως, τὸ πνεῦμα τοῦ ἀποθησαυρισμοῦ ὑλικῶν ἀγαθῶν καὶ ὄχι δημιουργίας ἀπογόνων, εἶναι ἀνάγκη ὅπως μεταστραφῆ τὸ πνεῦμα τοῦτο εἰς πνεῦμα ἀναδειξέως τέκνων. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ πραγματικὴ εὐλογία».

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Πατριάρχης ἀναχώρησε γιὰ τὸ ἀεροδρόμιο «Μακεδονία» τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπὸ ὅπου ἀπηύθυνε μήνυμα πρὸς τὸν ἐλληνικὸ λαό. Στὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὁ Παναγιώτατος τέλεσε τρισάγιο στὸν τάφο τοῦ Γέροντα Παΐσιου, σπουδαία μορφή τοῦ Ἁγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ. Ὁ Πατριάρχης ἀναχώρησε στίς 9 τὸ βράδυ ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη γιὰ τὴν Πόλη. (Τέλος)

Γεωργίου Δ. Παπαδημητρόπουλου. ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΣ - Συναξαριστὲς τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου, τόμοι 1-12, σχῆμα 14Χ21.

Τὰ Συναξάρια τῶν Ἁγίων τῆς Πίστεώς μας, ποὺ εἶναι καταχωρημένα στὰ 12 Μηναιὰ τῆς Ἐκκλησίας, προσφέρονται τώρα σὲ ζωντανὴ δημοτικὴ γλῶσσα, μὲ τὰ ἀπαραίτητα πραγματολογικὰ στοιχεῖα, παραπομπές, ἱστορικὸ πλαίσιο καὶ ἀλφαβητικὸ εὑρετήριο τῆς ἡμερομηνίας ἑορτασμοῦ τῶν Ἁγίων. Σὲ 12 κομφοῦς τόμους, ἕνα γιὰ κάθε μῆνα. Τὸ καλύτερο ἐπικοινωνιακὸ ἀνάγνωσμα τῶν φιλαγίων χριστιανῶν.

Ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὸ παιδὶ καὶ στὸν ἔφηβο καὶ ἡ διδακτικὴ πράξη (Συμβολὴ στὴ διδακτικὴ τῶν Θρησκευτικῶν)*

Στὸ ἄμεσο οἰκογενειακὸ περιβάλλον τὸ παιδὶ καὶ ἀργότερα ὁ ἔφηβος ἀφομοιώνουν ἀσυνείδητα, οἰκειοποιοῦν καὶ ἐσωτερικοποιοῦν ἀπὸ τῆ μιὰ μεριὰ τὶς ἐνδοοικογενειακὲς σχέσεις ποὺ ἀργότερα θὰ τοὺς βοηθήσουν στὴ σωστὴ ἐνταξί τους στὸ κοινωνικοσχολικὸ περιβάλλον, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐκδίπλωση τῶν ἐμφυτῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπαρξῆς τους καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ νὰ μπορέσουν νὰ ὀλοκληρωθοῦν σὰν αὐτόνομα ἄτομα

Τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΗ Β. ΤΣΑΓΚΑ**
Θεολόγου Καθηγητοῦ

καὶ φθάσουν ἔτσι στὸν ὑπαρξιακὸ τους προορισμό, τὸ «καθ' ὁμοίωσιν». Τὸ ἔργο τῶν γονιῶν εἶναι νὰ κατευθύνουν τὰ νεόφυτα (βλαστάρια) σὲ ζωντανὰ παραδείγματα ποὺ νὰ παρέχουν πειθῶ γιὰ τὸ τί μπορούμε καὶ τί πρέπει νὰ εἴμαστε²⁰. Οἱ ιδέες, οἱ ἀξίες, οἱ σχέσεις, ὅπως εἶναι γνωστό, δὲν ἀπαντῶνται χωρὶς πρόσωπα. Τὰ πρόσωπα τῶν ἐνηλίκων ἐνσαρκώνουν τὶς ιδέες, ἔννοιες, εἰκόνες, ἀξίες, ἀγάπη καὶ αὐτὰ μιμείται τὸ παιδὶ καὶ ἀντιγράφει μὲ τὴ λειτουργία τῆς ταύτισης. Ὑπάρχει αὐτὴ ἡ λειτουργία τῆς ταύτισης, μὲ τὴν ὁποία τὰ παιδιὰ κατορθώνουν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸν κλοιὸ τῶν συναισθηματικῶν ἀντιδράσεων. Ταυτίζεται ἔτσι τὸ ἀγόρι μὲ τὸν πατέρα καὶ μιμείται τὶς ἐνέργειές του παίρνοντας δύναμη νὰ προσελκύει τὴν ἀγάπη τῆς «ἀπιστης» μητέρας. Συμφιλιώνεται μὲ τὸν πατέρα ποὺ ζηλεύει καὶ ἀγαπᾷ καὶ ἐπαναλαμβάνει τοὺς τρόπους του²¹. Στὸ σπῆτι θὰ αἰσθανθεῖ τὸ παιδί ἀσφάλεια καὶ σιγουριά, θὰ μάθει ν' ἀγαπᾷ καὶ ν' ἀγαπιέται, θὰ μάθει ν' ἀντιγράφει τοὺς γονεῖς του σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις. Μέσα στὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ «διάφοροι παράγοντες διαμορφώνουν τὶς ὑποχρεώσεις, τὶς δυνατότητες καὶ τὴ

συμπεριφορὰ τῶν προσώπων, τὶς συνθήκες ποὺ ἀντιμετωπίζει τὸ ἄτομο τόσο στὶς ἐνδοοικογενειακὲς σχέσεις (δηλ. τὶς σχέσεις του μὲ τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενειακῆς ομάδας) ὅσο καὶ στὶς ὄλο καὶ περισσότερο ἐνδο-οικογενειακὲς, ἀλλὰ καὶ τὶς ἐξω-οικογενειακὲς σχέσεις»²².

Περισσότερο ἀπ' ὁποιαδήποτε ἄλλη παράδοση ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἤδη ἀπὸ τὸ δεῦτερο χριστιανικὸ αἰῶνα, ὑπογράμμισε τὴ θρησκευτικὴ σημασία τῆς νηπιακῆς ἡλικίας· ἐνέταξε τὰ νήπια στὸ σῶμα τῆς μὲ τὰ μυστήρια [βάπτισμα (νηπιοβαπτισμὸς) χρίσμα, θεία εὐχαριστία], κατέστησε τὸ νήπιο φορέα τῆς θείας Χάριτος καὶ τὸ περιέβαλε μὲ ἀγάπη καὶ προστασία πολὺ πρὶν δώσει δείγματα ὅτι ἡ νοημοσύνη του ἀφυπνίζεται²³. Ὁ νηπιοβαπτισμὸς, ὡς ἐνταξί τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὴ βρεφικὴ ἡλικία στὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα, ἐπισημοποιήθηκε τὸν σ' αἰ., ἂν καὶ ἔχουμε περὶ αὐτοῦ μαρτυρίες στὴν Κ.Δ. καὶ στὴν ἐκκλησιαστικὴ γραμματεία τῶν πρώτων χρόνων. Στὴν καθιέρωσή του συνετέλεσαν λόγοι ἱστορικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ κυρίως:

α) Ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξη τοῦ χριστιανισμοῦ ποὺ ἀναπτύχθηκε σ' ἓνα κλίμα ἐλευθερίας καὶ λιγότερων κινδύνων.

β) Τὸ ὅτι ἡ διὰ τοῦ βαπτίσματος πνευματικὴ ἀναγέννηση ταυτίστηκε μὲ τὴ φυσικὴ γέννηση.

γ) Τὸ ὅτι τὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ πεθαίνουν ἀβάπτιστα, μὴ ἐνταγμένα στὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα.

δ) Τὸ ὅτι τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴ γέννησή τους εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπὸ θεολογικῆς πλευρᾶς ὁ νηπιοβαπτισμὸς ἐπεκράτησε, γιὰ τὸ ὅπως στὴ φυσικὴ γέννηση κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ συμβάλλει μὲ τὴ βούλησή του, ἔτσι καὶ στὸ βάπτισμα ποὺ εἶναι «ἀναπλαστικὴ» καὶ «κατὰ Χριστὸν» γέννηση δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ συμβάλλει μὲ τὴ δικὴ του βούληση²⁴.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 723 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 τεύχους.

20. K. Scott, Youth education as proble matizinc Political forms. R.E. vol. 77 No 2, March-April 1982, p. 200.

21. K. Μάνου, Ψυχοπαιδαγωγικὴ Συμβουλευτικὴ (ΨΠ.Σ.) (Μέρος πρακτικὸ) Πανεπιστημιακὲς παραδόσεις, Ἀθήνα 1992, σ. 158.

22. Λ. Μ. Μουσοῦρου, Κοινωνιολογία τῆς σύγχρονης οἰκογένειας, Ἀθήνα 1989, σ. 153.

23. Πρβλ. S. Koulomzin, Τὸ ὀρθόδοξο βίωμα καὶ τὰ παιδιὰ μας, Ἀθήνα 1989, σ. 38.

24. Ἰω. Κογκούλη, Χρ. Οἰκονόμου, Παν. Σκαλοῦ, Τὸ

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία θεωροῦσε πάντα τὸ θεσμὸ τῆς οἰκογένειας ὄχι μόνον ὑπεύθυνο γιὰ τὴν χριστιανικὴν διαπαιδαγώγηση τῶν νεαρῶν μελῶν τῆς ἀπλά, ἀλλὰ «μικρὴ ἐκκλησία», «κατ' οἶκον ἐκκλησία», γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἔνταξη τῶν παιδιῶν μὲ τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀπὸ τὶς πλέον ριζωμένες παραδόσεις καὶ συνήθειες στὸ βαθιὰ θρησκευόμενον πλήρωμά της. Σημαντικὸ δὲ καὶ καθοριστικὸ ρόλο στὶς ἐξελικτικὰς διαδικασίες τοῦ ψυχοκοινωνικοῦ ξεδιπλώματος τοῦ παιδιοῦ διαδραματίζουν ἡ μητέρα καὶ ὁ πατέρας, τὰ πρῶτα πρόσωπα ποῦ ἔρχονται σὲ ἄμεση σχέση καὶ ἐπαφὴ μὲ τὸ παιδί. Ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τὶς εἰκόνες τῶν προσώπων τους, τὸ παιδί θὰ μαντεύσει τὴν εἰκόνα καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Ἡ εἰκόνα δὲ τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποία σχηματίζει ὁ ἐφηβος ἢ ὁ ἐνήλικας ἄνθρωπος, ἐξαρτᾶται περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι φανταζόμεθα, ἀπὸ τὶς πρωταρχικὰς ἀντιλήψεις περὶ τοῦ Θεοῦ τοῦ μικροῦ παιδιοῦ.

α) Ἡ μητέρα

Ἡ μητέρα, ὡς τὸ πρῶτο πρόσωπο μὲ τὸ ὁποῖο ἔρχεται σὲ ἄμεση σχέση τὸ παιδί, εἶναι δικαιολογημένο ν' ἀσκεῖ μιὰ δυναμογόνο ἐπίδραση στὴν ἐξελικτικὴ του πορεία τόσο στὶς πράξεις καὶ τὶς ἐνέργειές του, ὅσο καὶ στὸ συναισθηματικὸ του κόσμον. Ὁ ρόλος της καὶ ἡ σχέση της μὲ τὸ παιδί προοιωνίζει ἁρμονικὰς σχέσεις στὴν ἐφηβικὴ καὶ ἐνήλικη ζωὴ του. Ἐξαιτίας τοῦ ὅτι τὸ παιδί μιμείται καὶ ὑποτάσσεται εὐκολὰ σὲ αὐθεντίες καὶ πρόσωπα ποῦ τὸ περιβάλλουν, ἐπιζητᾶ μέσα στὸ οἰκογενειακὸ περιβάλλον πρότυπα μιμήσεως. Ἡ ἔρευνα μάλιστα σήμερα ἔχει δεῖξει τὸ ρόλο τῶν γονεϊκῶν προτύπων στὴν ἐξελικτικὴ πορεία τῶν παιδιῶν καὶ πῶς ἡ μετάδοσις τῶν θρησκευτικῶν ἀξιών στὰ παιδιά ἐπιτυγχάνεται καλύτερα ἐκεῖ ὅπου συναντᾶται ἕνας εὐτυχισμένος γάμος μεταξὺ τῶν γονεῶν²⁵. Ἀπὸ τὴν μητέρα λοιπὸν ἐξαρτᾶται κα-

τὰ ἕνα μεγάλο ποσοστὸ ἢ διαμόρφωσις τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ σ' ὅλες τὶς ἡλικίες τῶν νέων καὶ κυρίως κατὰ τὴν πρώτη παιδικὴ ἡλικία. Αὐτὴ θ' ἀγωνιᾷ καὶ θ' ἀγωνίζεται μέχρις ὅτου μορφωθεῖ μέσα τοῦ Ἐκείνου, τὸν Ὅποιον τὸ παιδί δὲν γνωρίζει ἀκόμα καλά, σύμφωνα μὲ τὸ ἀγιογραφικὸ χωρίο: «τέκνα μου, οὐς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῆ Χριστὸς ἐν ὑμῖν»²⁶.

Κατὰ τὸν μεγάλο παιδαγωγὸ τῆς ἀγάπης, τὸν Pestalozzi, ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ εἰκόνα τοῦ παιδιοῦ ἀφορμᾶται καὶ ἀναπτύσσεται στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας²⁷. Ἡ παρουσία τῆς μητέρας μέσα στὸ σπίτι εἶναι κεφάλαιο σημαντικὸ καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἐνεργητικὴ καὶ κυρίαρχη ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ. Ὅσα παιδιά δὲν ἔζησαν καὶ δὲν μεγάλωσαν μὲ τὶς μητέρες τους στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς τους ἀντιμετώπισαν ἀργότερα δυσκολίες. Ἡ μητροστέρηση (Maternal deprivation) συντελεῖ, ὥστε τὸ παιδί ν' ἀποκτήσει συναισθήματα ἀνασφάλειας, θολὰς εἰκόνες γιὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, ἐξάρτησις ἀπὸ ἄλλα πρόσωπα ἀνελεύθερα καὶ πολλὰς φορὰς μὴ συνεργάσιμα.

(Συνεχίζεται)

ταξὺ τῶν γονεῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ μετάδοσις τῶν θρησκευτικῶν τους ἀξιών στὰ παιδιά ἐπιτυγχάνεται καλύτερα. «Most research agrees that family tensions interfere with the transmission of parental religious values when happiness of the parental marriage is measured, it is found to correlate positively with the transmission of parental religious values to the children». Ἐξ ἄλλου ἄλλη ἔρευνα μὲ θέμα τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στοὺς ἐφήβους στηρίζει τὴ θεωρία τῆς θρησκευτικῆς κοινωνικοποιήσεως τῶν νέων σὲ στοιχεῖα σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ σχηματισμὸς τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ στὸν ἐφηβὸ ἔχει τὴν ἀρχὴ τῆς τὴν προβολὴ τῆς στὸ γονικὸ περιβάλλον, δηλ. τοὺς γονεῖς. Βλ. R. H. Poivin, *Adolescent God images* στὸ: *Review of Religious Research*, vol. 19, No 1 (1977) p. 43. Τελευταία δὲ γράφηκε γιὰ τὸ ρόλο τῶν γονεῶν στὸν ἐλληνορθόδοξο χῶρον: «Ἀναμφίβολα ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὸ φυτόριο, στὸ ὁποῖο καλλιεργεῖται τὸ ὀρθόδοξο βίωμα τοῦ παιδιοῦ. Εἰδικὰ κατὰ τὴν νηπιακὴ καὶ προσχολικὴ ἡλικία, κατὰ τὴν ὁποία τὸ παιδί μιμείται τοὺς γονεῖς καὶ ταυτίζεται μ' αὐτοὺς ὁ ρόλος τῶν γονεῶν εἶναι πρωταρχικός». Εἰρ. Χατζηφραμιδῆ, *Παιδικὴ Θρησκευτικὴ καὶ Ὁρθόδοξη ἀγωγή* στὸ: *Κοινωνία*, τεύχ. 3 (1993) σ. 224. Βλ. ἀκόμη εἰσηγήσεις καὶ πορίσματα ΚΘ' Ἐκπ/κοῦ Συνεδρίου τῶν μελῶν καὶ φίλων τοῦ Ἐκπ/κοῦ τομέως τοῦ Συλλόγου «Μ. Βασίλειος» μὲ γενικὸ θέμα: «Ὁ παιδαγωγικὸς ρόλος τῆς οἰκογενείας στὴν ἀγωγή», Ἀθήνα 1989.

26. Γαλ. 4,19.

27. Ἰω. Κογκούλη, *Διδακτικὴ τῶν Θρησκευτικῶν*, Θεσ/νίκη 1991, σ. 42.

Βάπτισμα, Θεία λατρεία καὶ παιδεία, Θεσ/νίκη 1992, σ. 148 καὶ Ν. Μαρσοῦκα, *Δογματικὴ καὶ Συμβολικὴ Θεολογία Β'*, Θεσ/νίκη 1988, σ. 477.

25. D. R. Hoge - G. H. Petrillo, *Youth and the Church* στὸ: *R.E.* vol. 74, No 3 May-June 1979, p. 306. Οἱ περισσότερες ἔρευνες συμφωνοῦν πῶς οἱ οἰκογενειακὰς ἐντάσεις - τριβὲς παρεμβαίνουν στὴν μετάδοσις τῶν θρησκευτικῶν ἀξιών τῶν γονεῶν. Ὅπου συναντᾶται ἕνας εὐτυχισμένος γάμος με-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐν Η.Π.Α.

Οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἕλληνες μετὰ ζωηροτάτου ἐνδιαφέροντος καὶ μετὰ συγκινησεως παρακολουθοῦν — ἐκ τῶν εἰδησεογραφικῶν δελτίων τοῦ Τύπου, τοῦ Ραδιοφώνου καὶ τῆς Τηλεοράσεως — πτυχάς τινες τοῦ Χρονικοῦ τῆς εἰς ΗΠΑ συνεχιζομένης ἐπισκέψεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου. Τὰ κατ' αὐτὴν πραττόμενα, ἐκτυλισσόμενα, τελούμενα καὶ λεγόμενα, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν ἀκόμη γίνεи γνωστὰ ἐν πάσαις ταῖς λεπτομερείαις αὐτῶν, θὰ κατελάμβανον τὰς σελίδας ὀγκώδους Τόμου, τὸν ὅποιον θὰ ηἰχόμεθα νὰ ἴδωμεν ἐκδιδόμενον μερίμναις τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων τῶν Η.Π.Α. καὶ δὴ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς. Εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὁ Τόμος οὗτος θὰ ἔπρεπε νὰ περιλαμβάνη, ἐκτὸς τῶν κειμένων, καὶ τὸ σχετικὸν ἔγχρωμον φωτογραφικὸν ὕλικόν.

Ἐκ τῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μερικῶς καὶ ἀποσπασματικῶς μεταδιδομένων εἰς ἡμᾶς πληροφοριῶν διὰ τὴν περι ἧς ὁ λόγος ηἰλογημένην παρὰ Θεοῦ ἐπίσκεψιν ἔχει ἤδη καταστῆ φανερὰ ἡ τεραστία σημασία καὶ ἡ πολύπτυχος σπουδαιότης αὐτῆς. Ὅταν αὕτη μετὰ τινες ἡμέρας θὰ ἔχη ὀλοκληρωθῆ, θὰ ἐπισημάνωμεν — ἔστω ἐκ τοῦ μακρόθεν καὶ ἐπιγραμματικῶς — ἀφ' ἑνὸς τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς φωτεινῆς προσωπικότητος τοῦ Σελτοῦ Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅστις ἐνετυπώσασε τοὺς πάντας ἐν Η.Π.Α., καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ θετικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐν Ἀμερικῆς παρουσίας Του διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, διὰ τὴν καθ' ὄλου Ὁρθοδοξίαν, διὰ τὴν Χριστιανικὴν Οἰκουμένην καὶ διὰ τὴν ἐπιδιώκουσαν εὐτυχέστερον μέλλον παναθρωπίνην κοινότητα.

«Ἡ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ποὺ ἀγκαλιάζει ὀλόκληρη τὴν Εὐρώπη»

Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα, εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 171 τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Λυχνία Νικοπόλεως», τὸ ὅποιον ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Προβέξης, δημοσιεύεται ἄρθρον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Μελετίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐνωμένη Εὐρώπη καὶ Ὁρθόδοξη Παράδοση». Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἐπισημαίνονται εὐστόχως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Καλούμαστε, ὄχι νὰ συμμεριστοῦμε τὶς ἀντιλήψεις τῶν δυτικῶν, ἀλλὰ νὰ τοὺς δεῖξωμε — ξαναπιάνοντας τὸν Μίτο τῆς

Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἱστορίας τῆς — τὰ ἀδιέξοδα τοῦ πολιτισμοῦ τους καὶ τῶν δογματικῶν τους ἀποκλίσεων...

»Χρέος μας λοιπὸν εἶναι νὰ ἀναζητήσωμε διάλογο ὄχι μὲ τὸ σύγχρονο εὐρωπαϊκὸ πνεῦμα, ἀλλὰ μὲ τὶς ρίζες του, τὶς ρίζες ποὺ ὑπῆρχαν, πρὶν ἐπινοηθῆ καὶ ἀναπτυχθῆ ὁ νεώτερος εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς τῆς αὐτάρκειας, τῆς φιλαυτίας, τῆς δοκησιοφίας, καὶ τῆς αὐταπάτης ὅτι εἶναι κορυφαῖος καὶ μοναδικός! Καὶ οἱ ρίζες αὐτῆς εὐρίσκονται παντοῦ, ὅπου εἶχε ριζεῖ τὶς ρίζες τῆς ἡ ἐνιαῖα σὲ πνεῦμα καὶ πράξη καθολικῆ Ἐκκλησία τῆς Ἑλληνορωμαϊκῆς Οἰκουμένης τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ποὺ ἦταν, εἶναι καὶ θὰ μείνει γιὰ πάντα, ὁ ἀδιαμφισβήτητος φορέας τῆς ἀποστολικῆς παράδοσης.

»Ἡ ὀρθόδοξη παράδοση δὲν εἶναι μιὰ ἐπὶ μέρους παράδοση μέσα στοῦ χώρου τῆς Εὐρώπης. Εἶναι Ἡ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ποὺ ἀγκαλιάζει ὀλόκληρη τὴν Εὐρώπη. Καὶ ἡ Εὐρώπη, μόνον ἂν ξαναγυρίσει στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση θὰ ὑγιάνει πνευματικᾶ».

«Χρειαζόμαστε τὶς γέφυρες αὐτῆς»

Ἐπὶ τῇ λήξει τῆς προκαλεσάσης τὸν γενικὸν θαυμασμὸν Ἐκθέσεως, ἥτις ὀργανώθη ἐν ἀνακαινισθεῖσῃ αἰθούσῃ τοῦ Μουσείου Μπενάκη πρὸς προβολὴν θαυμασιῶν εἰκόνων καὶ ἐνὸς σπανιωτάτου χειρογράφου τοῦ Ὁρους Σινᾶ, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ, Φαράν καὶ Ραϊθῶ κ. Δαμιανὸς ἐν ὀμιλίᾳ του ἐτόνισεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς:

«Ὅλοι ἐτοιμαζόμεθα νὰ ἐορτάσωμεν τὸ 2000. διότι εἶναι ὀρόσημο ποὺ μᾶς βρῖσκει στὶς ἐπάλξεις... Ὅλοι μιλοῦν γιὰ καλύτερη ποιότητα ζωῆς, ἐνῶ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἔχομε καλύτερη ποιότητα ζωῆς, παρὰ τὴν ἐξέλιξι τῆς Τεχνολογίας, ἐνῶ ἔχομε καλύτερους συγγραφεῖς... διαφημιστικῶν φράσεων... Μόνον μέσῳ τῆς πίστεως θὰ ἔχομε καλύτερη ποιότητα ζωῆς καὶ οἱ Εἰκόνες, ποὺ φέραμε ἐδῶ, εἶναι οἱ γέφυρες μὲ τὸν Θεό, μὲ τὸν Οὐρανό...».

Χαρακτηριστικῶς ὁ διακεκομμένος Ἱεράρχης, ὁ ὅποιος εἶναι ὁ πνευματικὸς φρουρὸς τοῦ Θεοβαδίστου Ὁρους, προσέθεσεν: «Ἡ χαρὰ μου εἶναι μεγάλη, καθὼς εἶδα νὰ ἐρχονται νὰ δοῦν τὴν Ἐκθεσι καὶ νὰ στέκονται μὲ εὐλάβεια καὶ θαυμασμὸ μπροστὰ στὶς βυζαντινῆς αὐτῆς εἰκόνες φοιτητῆς καὶ νέα παιδιὰ. Στὸν γεμάτο ἀπὸ ἀνασφάλεια καὶ

φοβίες κόσμιο χρειάζομαστε όσο ποτέ τις γέφυρες αυτές με τὸ Θεό».

Οἱ Ἅγιοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος ἦσαν Ἕλληνες

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Διεθνoῦς Συνεδρίου «Θεσσαλονίκη - Μεγάλη Μοραβία», τὸ ὁποῖον ἀ-
ξιεπαίνως ὠργανώθη ἐν Θεσσαλονίκη ὑπὸ τῆς
«Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Σλαβικῶν Μελετῶν» καὶ ὑ-
πὸ τοῦ «Κέντρου Πολιτιστικῶν Σπουδῶν - Κύριλλος
καὶ Μεθόδιος», ὁ ἐμπνευστὴς τῶν λαμπρῶν ταῦτα
πνευματικῶν ἰδρυμάτων καὶ προβάλλων τὴν Ὁρθοδο-
ξίαν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην διακεκριμένος
Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτε-
λείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἀντώνιος -
Αἰμίλιος Ταχιάος ἀνέφερεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ τέλους
τοῦ 12ου αἰῶνος οἱ Βούλγαροι προσπαθοῦν νὰ οἰ-
κειοποιηθοῦν τοὺς φωτιστὰς τῶν Σλάβων Ἑλλήνων
Θεσσαλονικεῖς Ἁγίους Κύριλλον καὶ Μεθόδιον.
«Ὡς τότε, — ἐπεσήμανε —, τὰ ἀρχαῖα σλαβικὰ κεί-
μενα τοὺς ἐβλέπαν ὡς νὰ ἦσαν ἀπὸ ἓνα ἄλλο κό-
σμο, ἐννοῶντας σαφῶς τὸν ἑλληνικὸν κόσμον. Τότε
τὸ βουλγαρικὸν κράτος ἔπρεπε νὰ ἀποκτήσῃ ἐθνι-
κὴ συνείδηση καὶ ἤθελε νὰ ἔχει κάποιους προπά-
τορες...».

Ἐξάλλου ἡ Καθηγήτρια τοῦ ἰδίου Πανεπιστη-
μίου κ. Γιάννα Μαλιγκοῦδη ἐτόνισεν, ὅτι διὰ πο-
λιτικοὺς λόγους ἐπιχειρεῖται ἀκόμη καὶ σήμερον ἡ
«ἀρπαγὴ» τῆς ἐθνικῆς ταυτότητος τῶν Ἁγίων Κυ-
ρίλλου καὶ Μεθοδίου. «Γιὰ τὴν οἰκειοποίησίν τοις,
—εἶπεν— ἐργάστηκαν στρατιῆς ἐπιστημόνων στὴν
Βουλγαρία, καθὼς ὑπάρχουσιν ἐρευνητικὰ ἰνστιτού-
τα ποὺ προωθοῦσαν αὐτὲς τὶς ἀπόψεις ἐπὶ δεκαε-
τίες καὶ μετὰ τοῦ συστηματικῶν τρόπου ἀπὸ τὸ 1960
καὶ μετὰ...» (Ἐφημ. «Ἐλεύθερος Τύπος», 20 Ὀκτ.
1997).

Ἐπιστροφή τῆς νεότητος εἰς τὰς παραδεδομένας ἀξίας

Συμφώνως πρὸς πολυτετεῖς καὶ σχετικῶς προσ-
φάτους ἐκτεταμένους στατιστικὰς ἐρεῖνας, γενομέ-
νας ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐρευ-
νῶν καὶ ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας «Μέτρον-Ἀνάλυσις»,
οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαε-
τίαν ἐπιστρέφουσιν ὁλονέν καὶ περισσότερον εἰς τὰς
παραδεδομένας ἀξίας καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Αἱ ἐρεῖναι αὐταί, ὡς ἐπισημαίνεται εἰς τὴν ἐ-
φημερίδα «Τὰ Νέα» (23 Ὀκτ. 1997, σ. 13), καθι-
στοῦν φανερόν, ὅτι «οἱ νέοι σήμερον ἐμφανίζονται
νὰ δύνουν μεγαλύτερη σημασίαν εἰς τὴν ὑποστήριξιν
τῆς οἰκογένειας ἀπὸ ὅ,τι παλαιότερα». Παράλληλα
ἐμφανίζονται πλεονάζοντες στὴν ἀξίαν τῆς φιλίας, ἡ
ὁποία παρουσιάζεται διαχρονικῶς καὶ τοὺς ἀπασχο-
λεῖ ἀρεκέα, καὶ στὴν ἠθροκεντικὴ πίστη ποὺ ἐπίσης
ὀρίζεται ἀπὸ τοὺς κοινωνικοὺς ἐρευνητὰς ὡς «δια-

χρονικὴ» ἀξία. Τοιουτοτρόπως, ἐὰν τὸ ἔτος 1987
εἰς ποσοστὸν 63,2% οἱ νέοι «θεωροῦσαν τὸ θέμα
τῆς Ἐκκλησίας σημαντικόν», κατὰ τὸ τρέχον ἔτος
1997 εἰς ποσοστὸν 84,3% «πιστεύουσιν ὅτι ἔχει με-
γάλη σημασίαν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἑαυτοῦ ἢ Ἐκκλησίας».

Ἀνάλογον φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ εἰς
ἄλλας χώρας. Ὡς ἀναφέρει ὁ γερμανικὸς Τύπος,
πρόσφατοι ἐρεῖναι ἐν Ἑλβετία καὶ Γερμανία ἐπι-
σημαίνουν «ἐπιστροφήν τῆς νεότητος εἰς συντηρη-
τικὰς ἀξίας» (Rückkehr der Jugend zu konservati-
ven Werten). Ὡς ἰδιαίτερος ἐπισημαίνει ὁ ἐν Ζυ-
ρίχῃ κοινωνιολόγος Prof. Gerhard Schmidtchen, ἡ
ἐπιστροφή αὕτη εἶναι πολὺ μεγαλύτερα «ἐκεῖ, ὅπου
αἱ Ἐκκλησίαι εἶναι ζωνταναί» (dort, wo die Ki-
rchen lebendig sind).

Τὰ ἐκ τῶν ἐρευνῶν τούτων δεοντολογικὰ συμ-
περάσματα διὰ τοὺς ἀσχοῦντας τὸ ποιμαντικὸν καὶ
τὸ καθ' ὅλον παιδαγωγικὸν ἔργον εἶναι αὐτονόη-
τα.

Χριστιανισμὸς καὶ ἀθλητισμὸς

Ὁ δημοσιογράφος κ. Κωστής Παπαγιώργης, ἐν
ἄρθρῳ αὐτοῦ περὶ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ἰ-
σχυρίζεται ὅτι τὸ χριστιανικὸν Βυζάντιον «δὲν εἶχε
καμιά σχέση μετὰ τὸ ἀθλητικὸν ἰδεώδες». Χαρακτηρι-
στικὴ εἶναι καὶ ἡ προσθήκη μετὰ ἐμφανεστερα μαῦ-
ρα τυπογραφικὰ στοιχεῖα: «Εἰδικὰ γιὰ τὸν Χρι-
στιανισμὸν ὁ ἀθλητὴς δὲν σημαίνει τίποτα» (Ἐφημ.
«Ἀπογευματινὴ τῆς Κυριακῆς», 28 Σεπτ. 1997, σ.
37).

Ὅτι οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοὶ εἶναι ὅλως ἀστήρικτοι
ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐξῆς δεδομένων, τὰ ὁποῖα
δειγματοληπτικῶς ὑπενθυμίζομεν: Ὁ Ἄπ. Παῦλος
τονίζει: «Ἐὰν ἀθλήσῃ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ
νομίμως ἀθλήσῃ» (Β' Τιμ. β' 5). Ὁ Μ. Βασίλειος
δεικνύει ἐκτίμησιν πρὸς τοὺς ἀθλητὰς, οἱ ὁποῖοι
ζοῦν ἐγκρατῶς, «δίαταν οὐ τὴν ἡδίστην, ἀλλὰ τὴν
παρὰ τῶν γυμνασῶν αἰρούμενοι» (Migne Ἐ.Π.
31,580). Ὁ αὐτὸς ἰ. πατὴρ ἐθλίβη βαθύτατα, ὅταν
ἔνεκα πολιτικῶν ἀντιθέσεων ἐκλείσθησαν τὰ γυ-
μναστήρια: «Γυμνάσια κεκλεισμένα, γράφει πρὸς
τὸν Μαρτινιανόν, καὶ νύκτας ἀλαμπεῖς οὐκ εἶ-
μᾶς οὐδὲν λογίζεσθαι ἢ περὶ τοῦ ζῆν ἀγωνία» (Mi-
gne Ἐ.Π. 32,444 ἐξ.). Ἐπειτα εἶναι χαρακτηριστι-
κὸν ὅτι οἱ Πατέρες συχνάκις χρησιμοποιοῦν εἰς τὰ
κρηγύματά των εἰκόνας ἐκ τῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων,
οἱ ὁποῖοι κατὰ μὲν τὸν Γρηγόριον Νύσσης καλ-
λεγοῦν «τὴν ἀθλητικὴν ἀνδρείαν» (Migne Ἐ.Π.
44,336), κατὰ δὲ τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον
πρόπει νὰ διεξάγωνται τιμίως οὐχὶ «ἔξω τῶν νενο-
μισμένων», ἀλλὰ «κατὰ τοὺς κειμένους ὁρους τῆς
ἀγωνίας», δηλαδὴ συμφώνως πρὸς τοὺς κανони-
σμοὺς (Migne Ἐ.Π. 35,489).

Ε. Δ. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Άποστολική Διακονία της Έκκλησίας της Ελλάδος

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του τὸ Γραφείο Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς τῆς Άποστολικῆς Διακονίας διοργανώνει Ίεραποστολικὸ Σεμινάριο ποὺ ἀρχισε στὶς 13 Ὀκτωβρίου 1997 καὶ λειτουργεῖ Δευτέρα ἀπόγευμα ἀνὰ δεκαπενθήμερο, τὶς ὥρες 7.15'-9.30' μ.μ., στὴν αἴθουσα διαλέξεων τῆς Άποστολικῆς Διακονίας. Εἶναι ἀνοικτὸ γιὰ ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ τὸ παρακολουθήσουν. Τὰ μαθήματα ἐγίναν ἢ θὰ γίνουν στὶς ἐπόμενες ἡμερομηνίες: 13.10.1997, 3.11.1997, 17.11.1997, 1.12.1997, 15.12.1997, 12.1.1998, 26.1.1998, 9.2.1998, 23.2.1998, 9.3.1998, 23.3.1998, 6.4.1998, 4.5.1998, 18.5.1998, κατὰ τὸ ἐξῆς πρόγραμμα:

- 6 - 7 μ.μ. Έσπερινός,
- 7.15' - 8 μ.μ. Α' ὠρα,
- 8.10' - 8.55' μ.μ. Β' ὠρα,
- 9 - 9.30' μ.μ. Γ' ὠρα.

Διδάσκονται τὰ ἀκόλουθα μαθήματα:

Σύγχρονη ἱεραποστολή (8 ὥρες). Κανονικὸ Δίκαιο Ίεραποστολῆς (3 ὥρες). Τριτοκοσμικὴ Κοινωνιολογία (6 ὥρες). Θεολογία Ίεραποστολῆς (3 ὥρες). Ίεραποστολικὴ Άγιολογία (4 ὥρες). Στοιχεῖα Γενικῆς Νοσηλευτικῆς (4 ὥρες). Τροπικὴ Ίατρικὴ (3 ὥρες). Άφρικανικὴ Γλωσσολογία (3 ὥρες). Ίεραποστολικὴ Πρακτικὴ καὶ Μεθοδολογία (8 ὥρες).

Ίερά Μητρόπολις Γουμένισσης, Άξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 27/10, ἡ ἀκριτικὴ ἐπαρχία μας ὑποδέχθηκε τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας. Μετὰ ἀπὸ τὶς στάσεις στὸ Δημαρχεῖο Πολυκάστρου καὶ στὸ Μνημεῖο Φυσικῆς Ίστορίας Άξιουπόλεως (ὅπου ὁ Σεβασμιώτατος ἐκπροσωπήθηκε ἀπὸ τὸν Πρωτοσύγκελλο καὶ τὸν Ἡγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς Άγίου Ραφαὴλ Γρίβας), ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐπισκέφθηκε τὸ Δημαρχεῖο Γουμένισσας καὶ ἀκολούθως κατευθύνθηκε πεζῇ στὴν ἱστορικὴ Ίερά Μονὴ Παναγίας Γουμένισσας. Έκεῖ τοῦ ἐπιφυλάχθηκε λαμπρὴ ὑποδοχὴ ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο περιτοχούμενο ἀπὸ τὸν Καθηγούμενο καὶ τὴν Άδελφότητα τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ πολλοὺς Έφημερίους καὶ κατοίκους τῆς Γουμένισσας. Έγρήλη ἐπίσημη Δοξολογία, ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις καὶ στὸ τέλος παρατέθηκε μικρὴ Δεξίωση στὴν Αἴθουσα τοῦ Έπισκοπεῖου, ὅπου καὶ τοῦ ἐπιδόθηκε ἀγιογραφημένη σὲ εἶδος τοιχογραφίας ἢ παράσταση τοῦ ὁράματος τοῦ Άποστόλου Παύλου μὲ τὸν Μακεδόνα.

Στὴν προσφωνήσῃ του ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε

μεταξὺ ἄλλων: «Φρυκτωροὶ αὐτῆς τῆς παραδόσεως, ὁ κλῆρος καὶ ὁ λαὸς τῆς ἐπαρχίας μας, τῆς ἀρχαιόθεν ὀνομαστῆς Παιονίας, εἴμεθα ἐδῶ σήμερα καὶ Σᾶς βεβαιώνουμε ὅτι κρατᾶμε τὸ παρὸν τῶν συνόρων μας μὲ μιὰ σφύζουσα ἐκκλησιαστικὴ-πνευματικὴ καὶ πολιτιστικὴ ζωὴ, ἀλλὰ δυστυχῶς μὲ μιὰ φθίνουσα δημογραφικὴ καὶ οἰκονομικὴ προοπτικὴ. Γι' αὐτὸ καὶ θέλουμε νὰ Σᾶς παρακαλέσουμε, κύριε Πρόεδρε, νὰ μεταδώσετε εὐκαίρως - ἀκαίρως στὸ κλεινὸν ἄστυ (τῶν πολυδαίδαλων καὶ ἀπρόσωπων θεσμικῶν ὀργάνων καὶ προγραμματισμῶν) τὸ μήνυμα: ὅτι ἐμεῖς ἐδῶ, ὅπως καὶ ὅλη ἡ ἑλληνικὴ ἐπαρχία, παρακολουθοῦμε μὲ δικαιολογημένη ἐφεκτικότητα, μὲ σκεπτικισμό, ἐνῆστε δὲ καὶ μὲ ἀγανάκτηση, τοὺς πειραματισμοὺς ὀθνεῖας μετασκευῆς τοῦ Έλληνισμοῦ: στὴν παιδεία, στὴν οἰκογένεια, στὴν κοινωνία κ.ο.κ. Παρακαλοῦμε νὰ δεχθῆτε, ὡς πρῶτος πολίτης τῆς πατρίδος μας, νὰ ἐκφράσετε καὶ ἐμᾶς, τοὺς πολῖτες τῆς ἐλλαδικῆς αὐτῆς ἐσχρατίας, πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις τεχνοκράτες: ...θέλουμε τὸ κράτος νὰ μὴν ἀνασπᾶ τὶς ρίζες μας, ἀλλὰ νὰ τρέφει τὶς μνήμες μας καὶ νὰ ἀνατρέφει μνημονες ἀνθρώπους. Ἡ πατρίδα μας θέλει ἀνθρώπους ψυχαμένους μὲ ἐθνικὴ ἐμπνευση, μὲ εἰλικρινὰ θρησκευούσα χριστιανικὴ συνείδηση, μὲ αἴσθησι τῆς δικῆς μας πολιτιστικῆς ἀρχοντίας. Ναι, τέτοιοι ἀνθρωποι νὰ δίνουν τὴν πνοή. Καὶ οἱ πολῖτιμοι δυτικότεροις τεχνοκράτες ἄς ἐνυλώνουν, μετὰ, αὐτὰ τὰ ὄραματα».

Στὴν ἀντιφώνησῃ του ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶπε ἐκτὸς τῶν ἄλλων:

«...Θέλω, λοιπόν, νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι, ὅποια κι ἂν εἶναι ἡ ἐντύπωση ποὺ προκαλεῖ ἡ Ἀθήνα καὶ ἡ ὑπόλοιπη Ἑλλάδα εἰς τοὺς ἐν Μακεδονία οἰκοῦντες καὶ εἰς τὸν Νομὸν Κιλκίς καὶ ἐδῶ εἰς τὴν τόσο ὁμορφὴ Γουμένισσα, μπορεῖ οἱ πράξεις καὶ οἱ λόγοι πολλῆς φορῆς νὰ δίδουν τὴν ἐντύπωση μιᾶς λησμοσύνης ἢ μιᾶς ἐλλείψεως ἀναγνωρίσεως τῶν μεγάλων ὑπηρεσιῶν ποὺ προσφέρει ἐδῶ ὁ κατοικῶν ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἡ ποδηγετούσα αὐτὸν Ἑκκλησία. Καὶ ὅμως, δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ ἀντίληψις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐν μέσῳ τῶν πολλῶν καὶ δυσκόλων προβλημάτων τὰ ὅποια ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσει, σᾶς βεβαιῶ, Σεβασμιώτατε, ὅτι ἔχει στραμμένη καὶ τὴ ματιὰ του καὶ τὴ σκέψη του πρὸς τὴν Μακεδονία. ...Θέλω, λοιπόν, νὰ σᾶς παρακαλέσω, ὄχι νὰ ἀνακαλέσετε τὴν ἐντύπωσῃ σας καὶ τοὺς λόγους σας, ἀλλὰ νὰ βεβαιωθείτε ὅτι παράλληλα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα παράπονα, συγχρόνως μὲ τὴν ὑπάρχουσα, ἴσως, πολλῆς φορῆς ἀβελτηρία καὶ ἀμέλεια ἐκ μέρους τῶν ἐν Ἀθήναις

διοικούντων, ή αγάπη όλων των Έλλήνων, ή άφοσίωσις και με την σκέψιν και με την πράξιν, όλων, και των κυβερνώντων και των ύπολοίπων, προς την Μακεδονία είναι άπέραντη. Και έχω την έντύπωση ότι μπορώ να μεταφέρω αυτόν τον λόγον και αυτήν την βεβαιότητα ότι τὰ έκφράζω κατά γνήσιον τρόπον...».

(Έκ τής Ί. Μητροπόλεως)

Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος

«Η τοπική μας Έκκλησία έκτιμώντας την κρισιμότητα των καιρών, έπιχειρεί να άνοιξει τον διάλογο για τὸ σπουδαίο θέμα του Διαφωτισμού», έπισημαίνεται στο τυπωμένο καλαίσθητο δίπτυχο πρόγραμμα, του Β' κύκλου μαθημάτων, που οργανώνεται για τὸ τρίμηνο Ὀκτωβρίου - Δεκεμβρίου 1997, από την Ί. Μητρόπολη Δημητριάδος. Γενικό θέμα είναι: «Η έλληνορθόδοξη ζωή και παράδοση και ή ιστορική πρόκληση του Εὐρωπαϊκού Διαφωτισμού». (Τὸ φαινόμενο, ὁ έπηρεασμός του έλληνορθόδοξου κόσμου και οί προεκτάσεις του στη σύγχρονη πραγματικότητα). Συνδιοργανωτής και ή Ένωση Χριστιανών Έπιστημόνων Ν. Μαγνησίας. Οί διαλέξεις γίνονται στην μεγάλη αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Βόλου. Εισηγητές κατά σειράν:

1. Τετάρτη, 8 Ὀκτωβρίου 1997, 7.30 μ.μ.

Εὐρωπαϊκός Διαφωτισμός: παρουσίαση και κριτική του (Πρόδρομοι - Άνάλυση των απόψεών του - Κριτική έκ των ένδον - Γενικές παρατηρήσεις).

Όμιλητής: κ. Χρήστος Γιανναράς, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου.

2. Τετάρτη, 22 Ὀκτωβρίου 1997, 7.30 μ.μ.

Εὐρωπαϊκός Διαφωτισμός: ή πολεμική του κατά του Βυζαντίου.

Όμιλητής: Φώτιος Δημητράκοπουλος, Καθηγητής Πανεπιστημίων Ἀθηνών και Μονάχου.

3. Τετάρτη, 5 Νοεμβρίου 1997, 7.30 μ.μ.

Οί άγώνες του Καποδίστρια γύρω από τον έλληνικό και ευρωπαϊκό Διαφωτισμό - Πολιτισμό.

Όμιλήτρια: Έλένη Κούκου, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ἀθηνών.

4. Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου 1997, 7.30 μ.μ.

Οί «Κολλυβάδες» και ή συμβολή τους στη διατήρηση τής έλληνορθόδοξης παράδοσης.

Όμιλητής: Πρωτοπρεσβύτερος Γ. Μεταλληνός, Καθηγητής Πανεπιστημίου Ἀθηνών.

5. Τετάρτη 3 Δεκεμβρίου 1997, 7.30 μ.μ.

Η Ὁρθοδοξία και ὁ πολιτισμός του Διαφωτισμού: ή έπιρροή του κινήματος στην παιδεία, τη διάδοση, την πολιτική, τὰ Μ.Μ.Ε. κ.λπ.

Όμιλητής: Σωτήριος Γουνελάς, Συγγραφεύς - Έκδότης περιοδικού «Σύναξη».

6. Τετάρτη, 17 Δεκεμβρίου 1997, 7.30 μ.μ.

Ό «Κοραϊσμός» ως έκφραση ένός χωρίς όρια έξευρωπαϊσμού και ή άκριβής θεώρηση γύρω από την αντίδραση των «άντικοραϊστών».

Όμιλητής: Βλάσιος Φειδάς, Καθηγητής Πανεπιστημίου Ἀθηνών.

Ε.Π.Α.

Ίερά Μητρόπολις Σάμου και Ίκαρίας

Ίερατική Σύναξη των κληρικών τής Σάμου πραγματοποιήθηκε στις 16 Ὀκτωβρίου. Κατ' αυτήν ὁ Σεβασμιώτατος άπηύθυνε εύχες και παραινέσεις για τή νέα ιεραποστολική χρονιά. Άνέπτυξε όλες τις έκδηλώσεις που ή Ίερά Μητρόπολη προγραμματίζει για τὸ 1997-98 (Κύκλους μελέτης Άγίας Γραφής, Σχολές Γονέων, Κατηχητικά, Νεανικές συντροφίες, Σχολές Βυζαντινής μουσικής κ.λπ.) και κάλεσε τους Ίερείς μας να συμπαρασταθοῦν με κάθε τρόπο στην όμαλή λειτουργία των τομέων αυτών. Επίσης έγινε λόγος για διοικητικά θέματα και κυρίως για τήν μετ' έπιμελείας τήρηση των λογιστικών και άλλων βιβλίων διαχειρίσεως των Ίερών Ναών.

Οί Ίερείς μας εξέφρασαν τήν διαμαρτυρία τους για τήν άδικη και μειωτική συμπεριφορά τής Κυβερνήσεως, ή όποία απέκλεισε τον έφημεριακό κληρο από τήν λήψη του λεγομένου «κινήτρου άποδόσεως», τὸ όποιο λαμβάνουν όλοι οί δημόσιοι υπάλληλοι.

Ό Σεβασμιώτατος χαρακτήρισε άδικο, άδικαιολόγητο και μειωτικό τὸ μέτρο αυτό σε βάρος των κληρικών μας και εξέφρασε τήν έλπίδα ότι ή Κυβέρνηση θά προχωρήσει σε άμεση άποκατάσταση τής προφάνους αυτής άδικίας.

Επίσης ὁ Σεβασμιώτατος, άφου εύχαρίστησε τους ύπηρετούντες στο νησί μας ταχυδρομικούς για τή βοήθεια και συνεργασία τους προς τήν Ί. Μητρόπολή μας, κατήγγειλε τὰ Έλληνικά Ταχυδρομεία που έβαλαν στο στόχαστρο όλα τὰ έκκλησιαστικά περιοδικά (και τής Ίεράς Μητροπόλεως «Μεταμόρφωσης») και έπeseήμανε ότι με τήν από 4.9.97 έγκύκλιο των ΕΛΤΑ διπλασιάζονται τὰ ταχυδρομικά τέλη άποστολής του περιοδικού μας. Ίδιαίτερα, όμως, για ποσότητα πάνω από 5.000 αντίτυπα ή τιμή προσαυξάνεται κατά 800% και κατέληξε ότι με τή μεθόδευση αυτή ή «Μεταμόρφωσης» οδηγείται σε πραγματικό οικονομικό άδιέξοδο.

Ε.Π.Α.

Ίερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Ό Δήμος Λαμιέων, σε συνεργασία με τήν Ίερά Μητρόπολη παρουσίασε έκθεση Έκκλησιαστικών Κεμηλίων τής Φθιώτιδος, από 17 Ὀκτωβρίου έως 5 Νοεμβρίου 1997, στη Δημοτική Πινακοθήκη τής πόλης «Άλέκος Κοντόπουλος». Για πρώτη φορά παρουσιάσθηκαν συγκεντρωμένα ιερά αντικείμενα, σκευή, είκόνες κ.λπ. που φυλάσσονται σε ιερές Μονές και ναούς τής Φθιώτιδος. Όπως τόνισε ὁ οίκοιός μητρο-

πολίτης Σεβ. κ. Νικόλαος, τὰ ἐκθέματα «...εἶναι τὰ πῶ ἀντιπροσωπευτικὰ ἀντικείμενα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱεράς παραδόσεως αἰώνων... τῆς ἠρωϊκῆς φθωτικῆς Ἐκκλησίας... Συγκροτοῦν ἓνα ἐντυπωσιακὸ σὲ ποιότητα σύνολο καὶ παρέχουν στὸν ἐπισκέπτη μιὰ γενικὴ γνώση καὶ εἰκόνα τοῦ πνευματικοῦ, λειτουργικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ πλοῦτου τῆς Φθιώτιδος... Εὐχὴ μας εἶναι τὰ κειμήλια αὐτὰ... νὰ χειραγωγήσουν τὸν ἐπισκέπτη σὲ μιὰ πῶ συνειδητὴ καὶ ἐγκάρδια προσέγγιση τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ὁ Δῆμος σκοπεύει νὰ ἐκδόσει στὸ μέλλον πλήρη κατάλογο τῶν ἐκθεμάτων αὐτῶν.

Ε.Π.Α.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἴερά Μητρόπολις Χαρτοῦμ καὶ παντὸς Σουδάν

Ὁ ἀπὸ Λεοντοπόλεως νέος μητροπολίτης Χαρτοῦμ καὶ παντὸς Σουδάν κ. Τίτος μὲ τὴν ἀνάληψη τῶν καθηκόντων του ἄρχισε τὴν ἐκδοση ἀπλοῦ καὶ ἀπεριτομῆς δελτίου, μὲ τίτλο «Ἡ λυχνία τοῦ Χαρτοῦμ», μὲ τὸ ὁποῖο ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ «μικρὸν ποιμνιόν» του. Περιεχει εἰδήσεις, ἑόρτια μηνύματα, λόγους, κηρύγματα, ἐποικοδομητικὰ κείμενα, ἱστορικὲς ἀναφορὲς στὴν ὀρθόδοξη Κοινότητα καὶ Ἐκκλησία τοῦ Χαρτοῦμ κ.λπ.

— Σὲ καλαισθητῆ, ἐξἄλλου, ἐκδοση τὴν ὁποία ἐπιμελήθηκε ὁ πανοσ. ἀρχιμανδριτῆς κ. Τίτος Κ. Χορτάτος, μὲ τίτλο «Χρονικὸν Ἐνθρονίσεως» (Χαρτοῦμ, 11 Μαΐου 1997), ἔχουν περιληφθεῖ ὅσα ἀφοροῦν στὴν ἐνθρόνιση τοῦ Σεβ. κ. Τίτου στὴ Μητρόπολη Χαρτοῦμ καὶ παντὸς Σουδάν. Στὶς τελευταῖες σελίδες καταχωροῦνται τὰ σχετικὰ μὲ τὶς πρῶτες ἀρχιερατικὲς καὶ ποιμαντορικὲς δραστηριότητες τοῦ μητροπολίτου, καθὼς καὶ πλήρες βιογραφικὸ σημείωμα.

Ε.Π.Α.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β', ὁμῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν εἰς τὸ ζήτημα τῆς στάσεως αὐτῶν ἔναντι τῆς Θεομήτορος. Ἡ θεομητορικὴ εὐλάβεια καὶ ἡ ἀπόδοσις τιμῶν εἰς τὴν Μητέρα τοῦ Λυτρωτοῦ δὲν πρέπει νὰ ἐξισώνεται πρὸς τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν Θεὸν λατρείαν. Ἡ προσευχὴ πρὸς τὴν Μαρίαν εἶναι τελείως διάφορος τῆς πρὸς τὸν Τριαδικὸν Θεὸν ἀπευθυνομένης προσευχῆς. Αἱ δηλώσεις αὐταὶ ἀποβλέπουν προφανῶς εἰς τὸ νὰ διαψευστοῦν ὅσα ἐγράφησαν περὶ τοῦ ὅτι οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ θὰ ἀντικαταστήσουν τὴν Ἁγίαν Τριάδα διὰ τῆς Ἁγίας Τετραδος.

— Ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι ἡ ἑφημερὶς τῶν ΡΚαθολικῶν τῆς Σύρον «Ἐνοριακὲς Καμπάνες» ἐν κυρίῳ ἀρθρῶν τονίζει τὰ ἑξῆς: «Ὅταν ὀνομάζουμε τὴν Παναγία “Συλλυτρώτρια”, δὲν ἐννοοῦμε ὅτι μᾶς λύτρωσε ἡ

Παναγία μαζὶ μὲ τὸν Χριστό, οὔτε χειρότερα ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶχεν ἀνάγκη τὴν Παναγία γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσει (μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἀληθινὸς Θεός, ἐνῶ ἡ Παναγία, παρ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο τῆς, παραμένει πάντοτε ἄνθρωπος), οὔτε ὅτι ἡ Λύτρωση, ποῦ μᾶς πρόσφερε ὁ Χριστὸς μὲ τὰ Ἅγια Πάθη Του, τὸν Σταυρικὸ θάνατο καὶ τὴν Ἀνάστασή Του, δὲν εἶναι τέλεια χωρὶς τὴν προσφορὰ τῆς Παναγίας...».

— Ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β' διὰ τοῦ «Ἀποστολικοῦ Γράμματος» *Laetatur Magnopere* ἐξαίρει τὸ γεγονός τῆς ἐγκρίσεως καὶ δημοσιεύσεως τῆς ἐν λατινικῇ γλώσσῃ «*Editio typica*» τῆς νέας «Κατηχίσεως τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας», τὴν ὁποίαν πρέπει συνεχῶς νὰ μελετοῦν τόσο οἱ ΡΚαθολικοὶ θεολόγοι, ὅσον καὶ οἱ ΡΚαθολικοὶ πιστοί. Ἐξ ἄλλου ὁ Πρόεδρος τῆς Βατικανείου Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς πίστεως Καρδινάλιος Joseph Ratzinger διὰ δηλώσεών του ὑπέμνησεν, ὅτι ἡ λατινικὴ γλώσσα εἶναι καὶ παραμένει ἡ «ἐπίσημος ἐκκλησιαστικὴ γλώσσα, ἥτις ἐγγυᾶται τὴν συνέχειαν τῶν ριζῶν» τῶν ΡΚαθολικῶν.

— Ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Mainz καὶ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως τῶν Γερμανῶν Ἐπισκόπων Karl Lehmann ἐξήγησε τὴν πρόοδον τοῦ διαλόγου μεταξὺ τῆς ΡΚαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν «παλαιῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν». Παρὰ ταῦτα συνέστησεν ἀποφυγὴν τόσο οἰασδήποτε σπουδῆς, ὅσον καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ διὰ τὸν διάλογον τοῦτον, εἰπὼν ἐπιγραμματικῶς: «Ἡ συντηρητικὴ ἐπαγρύπνησις εἶναι καλὴ, ἀλλ' ὁ θεμελιώδης σκεπτικισμὸς εἶναι ἐπικίνδυνος».

Ε.Δ.Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐν τῇ Χριστιανικῇ Οἰκουμένῃ ἐνεφανίσθησαν ἡδη ἀντιλογίαι διὰ τὴν «κοινὴν διακήρυξιν περὶ τῆς διδασκαλίας διὰ τὴν δικαίωσιν», τὴν ὁποίαν διακήρυξιν προέβαλον ἀπὸ κοινῆς ἀφ' ἑνὸς ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Παγκοσμίου Λουθηρανικοῦ Συνδέσμου καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ Παπικὸν Συμβούλιον διὰ τὴν προώθησιν τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν. Παρὰ ταῦτα, ἡ διακήρυξις αὕτη, ὑπὸ τῶν περισσοτέρων ἐμπροσώπων τῶν δύο ὁμολογιῶν ἐξαίρεται ὡς ὑπερακοντίζουσα εἰς σπουδαιότητα πάσας τὰς μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθείσας συμφωνίας καὶ ἀποτελεῖ σημαντικώτατον «ἄλμα μεταλλαγῆς» ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Διαλόγῳ.

— Τὸ Συμβούλιον τῶν ΡΚαθολικῶν Εὐρωπαϊκῶν Συνόδων Ἐπισκόπων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Συνελεύσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν ἐπιδιώκει νὰ ἐτοιμάσῃ μιάν «*Magnam Chartam*», τῆς ἐν Εὐρώπῃ Οἰκουμενικῆς Συνεργασίας.

Ε.Δ.Θ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Μεθοδίου Γ. Φούγια, Μητροπολίτου Πισιδίας, πρώην Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας, **ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, Τομείς - Θέσεις**. «Νέα Σύνορα» - Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1997, σσ. 414.

Η συγγραφική παραγωγή του Σεβ. Πισιδίας κ. Μεθοδίου είναι παγκοίμως γνωστή. Ίδρυσε και διηύθυνε τα περιοδικά *Abba Salama* (τόμοι 12), *Textes and Studies* (τόμοι 10), *Εκκλησία και Θεολογία* (τόμοι 12), έπανεξέδωσε το ιστορικό περιοδικό «*Εκκλησιαστικός Φάρος*» (τόμοι 12). Συνέγραψε και τύπωσε επίσης: ιστορικές μελέτες (πολλές κυκλοφορούν ήδη σε β' έκδοση), πάμπολλα άρθρα, βιβλιοκρισίες, έργα για τις σχέσεις των *Εκκλησιών*, για τον *Ελληνισμό*, τον *Ιουδαϊσμό*, τον *Ισλαμισμό*, τους *Πατέρες της Εκκλησίας κ.ά.*, ενώ οι *Θεολογικές και Ιστορικές Μελέτες* συμπλήρωσαν ήδη 13 όγκώδεις τόμους (1979-94).

Με το νέο έργο του ο Σεβ. κ. Μεθόδιος εκδιπλώνει και μία άλλη πτυχή του συγγραφικού του ταλάντου, αφού καταπιάνεται επιτυχώς με επίκαιρα ελληνικά θέματα, τα όποια «δεν πρέπει να παραβλέπονται από τους εκκλησιαστικούς ηγέτες». Ακολουθώντας, όπως σημειώνεται στο όπισθόφυλλο του βιβλίου, το παράδειγμα «παλαιότερων Ελλήνων Ιεραρχών, που δεν περιορίστηκαν μόνο σε θέματα της Εκκλησίας, της Θεολογίας και της Παιδείας», ο σ. στον κομψό και καλοτυπωμένο αυτό τόμο διαπραγματεύεται 20 θέματα-προβλήματα του καθημερινού έθνικού, κοινωνικού, οικονομικού, πολιτικού και πολιτιστικού βίου των Ελλήνων, για να διαπιστώσει, «μετά λόγου και γνώσεως», ότι οι σημερινοί Έλληνες έχουν τα ίδια προτερήματα και τα ίδια μειονεκτήματα ή ελαττώματα που είχαν και οι αρχαίοι πρόγονοί μας (σ. 12).

Ο Μητροπολίτης Μεθόδιος στο έργο του δεν εκθέτει απλώς τα προβλήματα. Αναζητεί και απαντήσεις στα ερωτήματα, εξετάζοντας και παραθέτοντας, κριτικάροντας και αμφισβητώντας ή συμπληρώνοντας τις απόψεις σύγχρονων αναλυτών, δημοσιογράφων, πολιτικών και πνευματικών ανθρώπων. Έτσι, αυτά που γράφει «δεν εκπροσωπούν απλώς θεωρητικές αντιλήψεις του, αλλά και μια βιωματική σχέση του προς αυτά» (σ. 13). Δεν όρχνει, για τα προβλήματά μας, τις ευθύνες μόνο

στους ξένους, Ευρωπαίους και Αμερικάνους. Επισημαίνει και τα πολλά λάθη που έχουν διαπραχθεί από εκείνους που διαχειρίστηκαν ή και διαχειρίζονται ακόμη ζωτικά θέματα του Ελληνισμού.

Τα θέματα-προβλήματα που άπαρτίζουν τον τόμο είναι κατά σειράν: *Η Ελλάδα και η Δύση*, όπου εξετάζονται «η Ευρωπαϊκή Ιστορία της Ευρώπης» του διαβόητου J. B. Duroselle, που προκάλεσε τόσες αντιδράσεις σ' έμάς, σε συνάρτηση με την *Ιστορία της Ελλάδος* και η Είσοδος της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το κεφάλαιο πλουτίζεται με τρία Παραρτήματα (Χριστιανισμός και Αρχαιοελληνικός Λόγος, Η ελληνική Γλώσσα και η Ευρωπαϊκή Ένωση, Σύγχρονες απόψεις για τις σχέσεις της Δύσης με την Ελλάδα). — Στο *Πώς μάς βλέπουν οι ξένοι σήμερα*, διερευνάται με πληρότητα το ερώτημα κατά πόσο ύπάρχει άνθελληνικό πνεύμα στους ανατολικούς και δυτικούς Ευρωπαίους (με βάση το συμφέρον τους και τον φιλελληνισμό τους) και γιατί οι Έλληνες είναι στην πλειονότητά τους «φιλευρωπαϊοί» ενώ οι λοιποί Ευρωπαίοι είναι «άνθελληνες» Ακολουθεί η ανάλυση των όρων *Έλλάς-Hellas, Grece-Γραικία, Ρωμηοσύνη-Ρωμής* και σε Παράρτημα, Η σημασία της λέξεως Γραικός, καθώς και το κεφάλαιο *Η σημασία του Αραβικού κόσμου για την Ελλάδα*. Ένα άλλο σημαντικό θέμα-πρόβλημα βρίσκει τη θέση του στο έργο: *Τα χρέη του Ελληνικού Δημοσίου*, όπου με όξυνεια «ένος άπλου πολίτη» (σ. 125), άν και όπως γράφει, περιορίζεται σε επιφανειακή έκθεση των οικονομικών, έντοτους περνάει έντεχνα απόψεις που προβληματίζουν εποικοδομητικά. Σειρά κατόπιν έχουν το *Κυπριακό* και το *Σκοπιανό*. Στο πρώτο εξετάζονται με διεισδυτικότητα γεγονότα και συνέπειες από την εξέγερση του 1931 μέχρι τα γεγονότα του 1974 (τουρκική εισβολή και κατοχή), καθώς και τα κατά καιρούς «δόγματα» για την επίλυσή του («έθνικό κέντρο», «ή Κύπρος αποφασίζει, ή Έλλάς συμπαρίσταται», «ένιαίος άμυντικός χώρος»). Στο δεύτερο, μετά την ανάλυση του όρου «Μακεδονία, εξετάζονται τα σχέσιν έχοντα με την *Εκκλησία στα Σκόπια*, που αυθαίρετα αυτοανακηρύχθηκε σε αυτοκέφαλη (1967) και ακολουθεί ή άποψη του σ. για τη λύση του προβλήματος (σσ. 255-275). Το κεφάλαιο συμπληρώνεται με ένα κείμενο-ντοκουμέντο, που έπι-

γράφεται «Ψήφισμα τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου γιὰ τὴν Πελαγονία καὶ τοὺς Ἕλληνες ποὺ διαμένουν στὴ «Δημοκρατία τῶν Σκοπίων» (σσ. 275-278).

Σειρά, κατόπιν, ἔχει τὸ «Ἴδρυμα Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ», ποὺ συστάθηκε στὰ 1992, μὲ σκοπὸ «νὰ προβάλλει τὸν ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ στὶς ποικίλες ἐκφάνσεις του καὶ στὴν ἱστορικὴ διαδρομὴ του», μὲ ἐκθέσεις σὲ πρωτεύουσες ἄλλων χωρῶν, συναντήσεις εἰδικῶν, ἐκδόσεις κ.λπ. καὶ διασύνδεση καὶ ἐπαφὴ μὲ πολιτιστικοὺς φορεῖς ἄλλων χωρῶν. Παρὰ τὰ φιλόδοξα σχέδια τὸ Ἴδρυμα, λέει ὁ συγγραφέας, «τελικά ἔφθασε σὲ πλήρη ἀδράνεια ἢ μᾶλλον σὲ κατάρρευση» (σ. 293) καὶ «διεθνή διασυρμὸ» (σ. 298), ἀφοῦ προικοδοτήθηκε γενναῖα ἀπὸ τὴν Πολιτεία («συνολικά 5 δισ. δρχ. μαζί μὲ τοὺς τόκους»...).

Οἱ «Σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας», δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ἀπουσιάζουν ὄχι μόνον γιὰ ἀποτελοῦν μόνιμο θέμα ἀντιπαραθέσεων, ἀλλὰ καὶ διότι ἐγιναν καὶ γίνονται συζητήσεις μὲ ἀφορμὴ τῆ μελετώμενη ἀναθεώρηση τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος ἢ τὸν «χωρισμὸ» τῶν δύο θεσμῶν. Τὰ ἴδια ἰσχύουν καὶ γιὰ τὸ ἄλλο μέγα θέμα τῆς *Πορείας τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας*, καθὼς καὶ τοῦ *Ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ*, τοῦ Συμβουλίου Ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ *Μέλλοντος τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας*.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν πληροφοριῶν, τῶν στοιχείων, τῶν ἀπόψεων, τῶν κρίσεων κ.λπ., οἱ πλουσιώτατες Σημειώσεις σὲ κάθε κεφάλαιο συμπληρώνουν, διευκρινίζουν καὶ ὀλοκληρώνουν ἐκεῖνα ποὺ σκοπεύει νὰ μεταδώσει ὁ συγγραφέας, Σεβ. κ. Μεθόδιος. Καὶ τὰ ὁποῖα συνοψίζει στὸν πυκνὸ *Ἐπιλόγ* του (σσ. 395-402).

Τὸ Γενικὸ εὔρητήριο ὀνομάτων (σσ. 403-412) συμπληρώνει τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ ἔργο, τὸ ὁποῖο πρόκειται –ὅπως πιστεύω– νὰ ἱκανοποιήσει κατὰ τὸν ἀριότερο τρόπο καὶ τὸν πιὸ ἀπαιτητικὸ ἀναγνώστη, ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ ἐπίκαιρα ἑλληνικὰ θέματα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΛΕΚΚΟΣ

Χρήστου Μαλεβίτση, **Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ**, ἐκδόσεις «Παρουσία», Ἀθήνα 1997, σελ. 320.

Τὸ βιβλίον τοῦτο, ποὺ εἶναι τὸ κύκνειον ἄσμα τοῦ ἀλησμόνητου συγγραφέα, ἔχει ἓνα ἰδιαίτερα θρησκευτικὸ χρῶμα κ' ἐνδιαφέρον. Ὡς γνωστὸν, ὁ ἀείμνηστος Μαλεβίτσης, μὲ τὰ φιλοσοφικὰ καὶ λογοτεχνικὰ του δοκίμια, πολλὰς φορὲς ἀγγίξε τὰ θέ-

ματα τῆς θρησκείας. Τελευταία, ὁμως, εἶχε ἀρχίσει νὰ ἔχει πιὸ στενὲς ἐπαφὲς μὲ τὰ κείμενα τῆς Ἐκκλησίας. Τὸν γοήτευε καὶ ἡ παράδοση καὶ ἡ οὐσία τῶν λειτουργικῶν κειμένων τῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ αὐτὲς τὶς προσεγγίσεις του πρὸς τὰ κείμενα καὶ τὸν κόσμον τῆς Ἐκκλησίας μᾶς προσφέρει τοῦτος ὁ τόμος του, ποὺ ἐκδόθηκε μετὰ τὴν κοίμησή του, καὶ φέρει τὸν ὑπότιτλο: «δοκίμια γιὰ τὴν ἔσχατη μέριμνα τοῦ ἀνθρώπου».

Τὸ βιβλίον χωρίζεται σὲ τρία Μέρη: Τὸ πρῶτο εἶναι ἡ «Κρίση τοῦ Πνεύματος», τὸ δεύτερο «Ἡ κρίση τοῦ Χρόνου» καὶ τὸ τρίτο «Ἡ κρίση τῆς Ἰστορίας». Μερικὰ κείμενα τοῦ τόμου ἔχουν δημοσιευθεῖ στὴ «Φιλολογικὴ Πρωτοχρονιά», λίγο περιοσότερα στὸ περιοδικὸ «Εὐθύνη», καὶ τὰ ὑπόλοιπα ὅλα στὴν ἐφημερίδα «Καθημερινή», ὅπου ἐπὶ χρόνια κρατοῦσε τὴν προσωπικὴ ἐβδομαδιαία στήλη του, τὴν ὁποία παρακολουθοῦσαν πλῆθος ἀναγνωστῶν-μαθητῶν του.

Ὁ ἀλησμόνητος φίλος ἔγραφε μὲ τὸ πνεῦμα του καὶ μὲ τὴν καρδιά του' καὶ ὄχι μόνον γιὰ νὰ ἔχει ἀπλῶς μιὰ παρουσία σ' ἓνα ἔντυπο ἢ νὰ ἰδεῖ τὴν ὑπογραφή του νὰ κυκλοφορεῖ: ἀλλὰ ν' ἀνοίξει γόνιμο διάλογο μὲ τὸν ἀναγνώστη του, ποὺ σήμερα παίρνει μὲ ἄλλη διάσταση ἓνα πιὸ σημαντικό καὶ μόνιμο βῆμα, στὸ βιβλίον τοῦτο. Ἐνα διάλογο γιὰ τὰ πιὸ σημαίνοντα καὶ τὰ πιὸ καίρια προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτὸ ποὺ γράφω ἐδῶ, θὰ τὸ διασταυρώσει ὁ φίλος ἀναγνώστης ποὺ θὰ θελήσει νὰ σκύψει μ' ἐνδιαφέρον καὶ ὑπομονὴ στὶς δοκιματικὸ καὶ φιλοσοφικὸ ὕφους σελίδες του, ἐπάνω στὰ θρησκευτικὰ θέματα.

Δίνω ἐδῶ μιὰ μικρὴ παράγραφο ἀπὸ τὴν ἐπιφυλλίδα του «*Μεθεόρτια*» (σελ. 196-198): «Τὸ ρήγμα γιὰ τὸ ὁποῖο μιλήσαμε συμβαίνει ἀκριβῶς στὴ διάσταση τῆς ζωῆς. Καὶ ἐδῶ ἐγκτεται ἡ κοσμοϊστορικὴ σημασία τοῦ Εὐαγγελίου. Στὸ ὅτι ἀποτιμᾶ τὴ ζωὴ μὲ ἐσχατολογικὰ μέτρα. Τὸ ὅτι ἡ ζωὴ πληροῦται ἐσχάτως ὡς ζωὴ αἰώνιος. Καὶ ἐδῶ ἐγκτεται ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ ἁμαρτία τῆς ὑπάρξεως, ἡ ὀδύνη τοῦ προσώπου, ὁ θάνατος καὶ τὸ μέγα αἷτημα τῆς ἀναστάσεως προσλαμβάνουν ὄντολογικὴ σημαντικότητα μόνον ἐναντι τῆς φανερώσεως ἀπὸ τοὺς μυχοὺς τοῦ ὄντος τῆς ζωῆς τοῦ αἰωνίου. Ἐδῶ θεμελιώνεται καὶ ἡ ἔσχατη σημαντικότητα τῆς παρουσίας τοῦ κάθε προσώπου. Τὸ ὁποῖο ἀντλεῖ τὸ τετελεσμένο κύρος του μόνον ἀπὸ τὴ φανέρωση τοῦ θείου προσώπου, ποὺ ἀνήγγειλε τὴν αἰωνιότητα τῆς ζωῆς....».

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΕΝΕΘΛΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἐν ἔτει χιλιοστῶ ἐνεακοσιοστῶ ἐνενηκοστῶ τετάρτῳ διὰ πρεσβειῶν τῆς Προστάτιδος καὶ Ἐφόρου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς Ἀειπαρθένου Θεοτόκου· προβαίνομεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τούτου κανονισμοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν, τὴν διοίκησιν, τὸν κοινοβιακὸν βίον καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς Κανόνας, τὰς μοναχικὰς παραδόσεις τῆς καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 1

Ἡ Ἱερά Μονὴ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, ὑπαγομένη εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Καστορίας, εἶναι Γυναικεῖα καὶ Κοινόβιος, συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Μοναχικοὺς Κανόνας καὶ τὴν γνησίαν Μοναχικὴν Παράδοσιν. Εἶναι δὲ ἐκ Νόμου Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου.

Ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς θεωρεῖται ὑφισταμένη καὶ λειτουργοῦσα καὶ ἂν ἀκόμη ἀπομείνῃ ἐν αὐτῇ μία μόνον ἀδελφή, εἰς τὸ πρόσωπον τῆς ὁποίας συγκεντρῶνται ἅπασαι αἱ ἐξουσίαι καὶ τὰ καθήκοντα, ὡς ἀναγράφονται ἐν τῷ παρόντι.

Ἄρθρον 2

Ἱερὸς πόθος καὶ θεῖος σκοπὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν Ἀδελφῶν αὐτῆς –διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως καὶ ἐκτελέσεως τῶν Κοινοβιακῶν ὑποχρεώσεων– ἐπιδίωξις τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως αὐτῶν μέσῳ τῆς ἀκριβοῦς μοναχικῆς πολιτείας, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς θείας βιοτῆς τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων Πατέρων τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 3

Ὁ Ἐπίσκοπος, τὸ ὁρατὸν σημεῖον τῆς ὀργανικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Ἀδελφότης ὀφείλει νὰ ἀποδίδῃ τὴν πρὸς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἀρμόζουσαν τιμὴν καὶ τὸν προσήκοντα σεβασμὸν, ἔχει συμφώνως τοῖς ἱεροῖς Κανόσι καὶ τῷ Καταστατικῷ Χάρτῃ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὰς κάτωθι δικαιδοσίας:

α) Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς συμφώνως τῇ κανονικῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τάξει.

β) Κυροῖ τὴν ἐκλογὴν καὶ ἐγκαθιδρύει δι' εἰδικῆς τελετῆς τὴν ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἀναδειχθεῖσαν Ἠγουμένην.

γ) Κυροῖ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἐκάστοτε ἐκλεγομένων Ἠγουμενοσυμβούλων.

δ) Ἐνημερώνεται, ἐπευλογεῖ καὶ τελεῖ ἢ ἀναθέτει εἰς τὸν ἐκάστοτε Πνευματικὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τὴν ρασοευχὴν ἢ τὴν Μεγαλοσχημίαν τῶν Μοναζουσῶν μετὰ τὴν κεκανονισμένην δοκιμὴν κατὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς Κανόνας.

ε) Ἐνημερώνεται διὰ τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ἄρθρον 4

Περὶ διοικήσεως

Ὅργανα διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι:

- α) Ἡ Ἠγουμένη,
- β) Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον,
- γ) Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

Ἄρθρον 5

Α. Καθήκοντα καὶ δικαιδοσίαι Ἠγουμένης

α) Τῆς Ἠγουμένης «εἰς τύπον καὶ τόπον Ἰησοῦ Χριστοῦ» ἱσταμένης ἐν τῇ Ἀδελφότητι, ὀφείλεται αὐτῇ ἢ κατὰ Θεὸν ὑπακοὴ παρὰ πασῶν τῶν ἀδελφῶν.

β) Ὡς πνευματικὴ μήτηρ τῆς Ἀδελφότητος ἀσκεῖ ὑπεύθυνον πνευματικὴν ἐπιστασίαν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν, ἐπιμελουμένη καὶ διακονοῦσα, ἐν ἐπιγνώσει τῶν ἑαυτῆς καθηκόντων καὶ φόβῳ Θεοῦ, ἐν ἀγάπῃ καὶ ταπεινοφροσύνῃ, διακρίσει, μακροθυμίᾳ, πραότητι καὶ εὐσπλαγχνίᾳ, εἰς τὰ τῆς πνευματικῆς καταρτίσεως, προκοπῆς καὶ σωτηρίας μίας ἐκάστης ἐκ τῶν ἀδελφῶν.

γ) Ἡ εἰσερχομένη καὶ ἐξερχομένη πάσης μορφῆς ἀλληλογραφία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ἡ ἀτομικὴ τοιαύτη τῶν ἀδελφῶν γίνεται μετὰ τὴν εὐλογία τῆς Γερόντισσας.

δ) Παρακολουθεῖ τὴν τήρησιν τῶν τυπικῶν τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κατὰ καιροὺς τιθεμένου προγράμματος ἀκολουθιῶν καὶ ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ε) Ἐλέγχει τὸ Ταμεῖον, τὴν Γραμματεῖαν καὶ τὴν Διαχείρισιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

στ) Προΐσταται τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καὶ τῶν Συνάξεων τῆς Ἀδελφότητος.

ζ) Συγκαλεῖ, ὡσάκις ἂν κρίνῃ, τὴν Ἀδελφότητα εἰς σύναξιν πνευματικῆς οἰκοδομῆς.

η) Ὅριζει τὸν κανόνα ἐκάστης ἀδελφῆς καὶ καθορίζει τὰ πρὸς ἀνάγνωσιν ἱερά βιβλία.

θ) Προτείνει εις τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσληψιν δοκίμων, τὴν προαγωγὴν αὐτῶν εις ρασοφόρους καὶ τὴν κουρὰν τῶν ὠρίμων πρὸς τοῦτο ἀδελφῶν.

ι) Παρέχει εις τὰς ἀδελφὰς ἀδειαν ἐξόδου ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει εὐλογος αἰτία.

ια) Ὑπογράφει πᾶν ἔγγραφον ἐξερχόμενον ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὡς καὶ τὰ διπλότυπα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν.

ιβ) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱερὰν Μονὴν ἐνώπιον πάσης Ἐκκλησιαστικῆς, Διοικητικῆς, Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς, παντὸς Δικαστηρίου, Ὄργανισμοῦ (Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η., Ι.Κ.Α. καὶ λοιπά), Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου, Τραπεζῆς, Δ.Ο.Υ., Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ παντὸς ἐν γένει τρίτου.

ιγ) Δι' εἰδικὴν ὑπόθεσιν ἢ κατηγορίαν ὑποθέσων δύναται, ἀποφάσει τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου, νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς Ἀδελφότητος εις ἕτερον μέλος αὐτῆς ἢ καὶ νὰ προσλάβῃ εἰδικὸν νομικὸν σύμβουλον ἢ ἕτερον πρόσωπον.

ιδ) Εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας τῆς Ἑγουμένης ἢ ἀσθενείας, ἀναπληροῦται αὕτη ὑφ' ἐνὸς τῶν μελῶν τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου ἢ ἐτέρας ἀδελφῆς, ὀριζομένων ρητῶς, ἐν μακροχρονίῳ δὲ κωλύματι ἐγγράφως, ὑπὸ τῆς ἰδίας τῆς Ἑγουμένης. Ἡ ἀναπληροῦσα τὴν Ἑγουμένην ἐνεργεῖ ἀντ' αὐτῆς μόνον ἐπὶ τρεχούσης φύσεως ἢ κατεπειγόντων θεμάτων καὶ προεδρεύει εις τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον, περιορίζεται δὲ ἐν γένει ἐντὸς τῶν πλαισίων τὰ ὁποῖα καθορίζει ἢ ἀπουσιάζουσα Ἑγουμένη.

ιε) Ὑπογράφει πᾶν ἐξερχόμενον ἔγγραφον καὶ τὰ ἀντίγραφα ἐκ τῶν πρακτικῶν μετὰ τὸ ὄνομά της καὶ τὰς λέξεις «...καὶ αἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφαί».

B. Ἐκλογὴ Ἑγουμένης

α) Ἡ Ἑγουμένη εἶναι αἰρετὴ καὶ ἰσόβιος.

β) Μετὰ τὴν κένωσιν τῆς θέσεως τῆς Ἑγουμένης, ὡς τοποτηρήτρια ἀναλαμβάνει ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ἢ ἔχουσα τὰ πρεσβεῖα τῆς κουρᾶς ἀδελφῆ μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου.

γ) Ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται τὸ ἀργότερον εἴκοσι (20) ἡμέρας μετὰ τὴν κένωσιν τῆς θέσεως, καὶ προαναγγέλλεται ἐξ ἡμέρας ἐνωρίτερον.

δ) Τῆς ἐκλογῆς προηγείται τριήμερος νηστεία.

ε) Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἔχουν ἅπανσαι αἱ ἔχουσαι μοναχικὴν κουρὰν ἀδελφαί τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὡς καὶ αἱ ρασοφόροι.

στ) Ἑγουμένη ἐκλέγεται ἢ λαβοῦσα τὰς περισσοτέρας ψήφους. Ἐὰν ἐκλεγῇ ρασοφόρος, ὑποχρεοῦται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ πρὸ τῆς ἐνθρονίσεως αὐτῆς νὰ καρῆ εἰς Μεγαλόσχημον.

ζ) Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, ἐκλέγεται ἢ ἀρχαιότερα κατὰ τὴν κουρὰν ἀδελφῆ.

η) Διὰ τὴν θέσιν τῆς Ἑγουμένης ἐκλέγεται πρόσωπον διακρινόμενον διὰ τὴν βαθεῖαν εὐσέβειάν του, τὴν προσήλωσίν του εἰς τοὺς μοναχικοὺς κανόνας, τὸ γνή-

σιον ὀρθόδοξον καὶ ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, τὰς τε πνευματικὰς καὶ ἀσκητικὰς ἐμπειρίας, τὰς διοικητικὰς αὐτοῦ ἰκανότητας καὶ ἴδια τὸ χάρισμα τοῦ καθοδηγεῖν ψυχὰς.

θ) Τὰ τῆς προετοιμασίας καὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ἐκτελεῖ ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν τριῶν πρώτων κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μοναχολογίου ἀδελφῶν.

ι) Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας μετὰ τὸ πέρας εἰδικῆς πρὸς τοῦτο τελεσθείσης Θεῖας Λειτουργίας ἐν τῷ Ναῷ.

ια) Ἐκάστη ψηφοφόρος ἀδελφῆ λαμβάνει ἐσφραγισμένον ψηφοδέλιον, εἰς ὃ δέον ὅπως ἀναγράφῃ ἐν μόνον ἐκ τῶν ἐκλογίμων ὄνομα, καὶ τὸ ρίπτει ἐντὸς ἐσφραγισμένης ψηφοδόχου. Ἐπειτα ὑπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν ἐκλογέων.

ιβ) Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας ἀποσφραγίζεται ἢ ψηφοδόχος καὶ καταμετροῦνται αἱ ψῆφοι ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος. Ἐὰν ἀναγράφονται περισσότερα τοῦ ἐνὸς ὀνόματα, τὸ ψηφοδέλιον εἶναι ἄκυρον. Ἐὰν ἀκυρωθῇ ἢ ἐκλογὴ, διεξάγεται εὐθύς νέα ψηφοφορία.

ιγ) Περαιτωθείσης τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται πρακτικόν, ὅπερ ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ψηφισσῶν ἀδελφῶν καὶ ὑποβάλλεται ἐντὸς τριημέρου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην.

ιδ) Τῆς ἐκλογῆς ἀκολουθεῖ εὐχαριστήριος δέησις ἐν τῷ Καθολικῷ μετὰ τὴν ὁποῖαν ἢ ἐκλεγείσα Ἑγουμένη ἀναλαμβάνει ἐγκύρως τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

Γ. Χρειαὶ θέσεως Ἑγουμένης

Ἡ θέσις τῆς Ἑγουμένης χηρεύει:

α) Ἐνεκα θανάτου.

β) Ἐνεκα παραιτήσεως, ἢ ὁποῖα γίνεται δεκτὴ διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς Ἀδελφότητος.

γ) Ἐνεκα παύσεως, ἤτοι: Ἐὰν συμβῇ ποτὲ ἢ Ἑγουμένη νὰ παραχαράτῃ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ μοναχικοῦ βίου ἢ νὰ ἀθετῇ τινα ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, δὲν θὰ ἐξανίστανται πάσαι αἱ ἀδελφαί, ἀλλὰ αἱ πρεσβύτεραι τῆ τάξει θὰ ὑπενθυμίζου ἐγγράφως εἰς αὐτὴν ἠπίως καὶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ τὸ σφάλμα τῆς καὶ θὰ ὑποβοηθοῦν αὐτὴν εἰς διόρθωσιν οὐχὶ ἅπαξ ἀλλὰ τετράκις. Καὶ μόνον ἐὰν τελικῶς ἐμμένῃ εἰς τὸ σφάλμα, τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος καὶ συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος. Ἡ Σύναξις συγκαλεῖται καὶ ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῆς Ἑγουμένης εἰς τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων τῆς ἔνεκα βαρείας ἀσθενείας ἢ πνευματικῆς ἀνεπαρκείας προκαλούσης ἀνικανότητα ἢ οἰουδήποτε ἄλλου σοβαροῦ λόγου.

Ἄρθρον 6

A. Συγκρότησις Ἑγουμενοσυμβουλίου

α) Τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον εἶναι τριμελὲς μετὰ τῆς Ἑγουμένης ὅταν ἢ Ἀδελφότης ἀριθμοὶ μέχρι εἰκο-

σπέντε (25) ἀδελφάς, πενταμελές πέραν του ἀριθμοῦ τούτου.

β) Τὰ μέλη του ἐκλέγονται ἀνά ἑπταετίαν καὶ εἶναι ἐπανεκλέξιμα.

γ) Ἐκλόγιμα εἶναι ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος. Δέον νὰ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν καὶ συνέπειαν τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ ταπεινὸν φρόνημα, τὸ ὀρθόδοξον ἦθος, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα καὶ τὸ πνεῦμα συνεργασίας.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐπὶ ἰσοψηφίας ἢ δικαιολογημένης ἀπουσίας μέλους τινός, βαρύνει ἡ γνώμη τῆς Ἡγουμένης.

ε) Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν παρίστανται τὰ δύο μέλη αὐτοῦ ἐπὶ τριῶν καὶ τὰ τρία ἐπὶ πέντε.

στ) Συνεδριάζει τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ἤθελε κληθῆ ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης ἢ αἰτήσῃ τὴν σύγκλησίν του δύο ἐκ τῶν τριῶν μελῶν αὐτοῦ.

ζ) Ἡ ἀντικατάστασις μέλους λόγω θανάτου ἢ δι' οἰονδήποτε ἄλλον λόγον γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος.

η) Ἡ ἐκλογή τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διεξάγεται καθ' ὄν τρόπον καὶ τῆς Ἡγουμένης. Ἡ ἐγκρισις τοῦ Μητροπολίτου, εἰς ὃν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀνακοινῶνται τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκλογῆς, παρέχεται γραπτῶς.

θ) Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἀποδέχεται ἢ ἀποποιεῖται δωρεὰς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγοράς καὶ πωλήσεις ἀκινήτων οἰασδήποτε ἀξίας, ἀποφασίζει διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων, καὶ ἐν γένει διὰ τὰς δικαστικὰς ὑποθέσεις, μισθώσεις τῶν κτημάτων, καθὼς ἐπίσης φροντίζει διὰ πᾶν ἕτερον θέμα μὴ ρητῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, τηροῦν τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους καὶ τοὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας.

ι) Ἀποφασίζει περὶ προσλήψεως δοκίμων, προαγωγῆς αὐτῶν εἰς ρασοφόρους, ὡς καὶ κουρᾶς ἀδελφῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ πέντε (5) διαλαμβανόμενα.

ια) Συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν καὶ ὑποβάλλει αὐτοὺς εἰς τὸν οἰκείον Μητροπολίτην.

ιβ) Ἀποφαίνεται περὶ μεταβολῆς τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

ιγ) Ἀποφασίζει ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κατανέμει τὰ διακονήματα εἰς ἐκάστην ἀδελφὴν καθ' ἑκάστον ἔτος (τὴν 7ην Ἰανουαρίου).

ιδ) Τὸ κοινόβιον μας δὲν ἔχει Ταμίαν ἀλλὰ Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν Ἡγουμένην καὶ τὰ δύο μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

B. Ἐκλογή Ἡγουμενοσυμβουλίου

α) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ λήξις τῆς θητείας τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου συμπέσῃ μετὰ τὴν χρεῖαν τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης, τότε παρατείνεται ἡ θητεία του μέχρι τῆς ἐκλογῆς τῆς νέας Ἡγουμένης.

β) Ἡ ἐκλογή διεξάγεται ἐντὸς τῆς τελευταίας ἑβδομάδος πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας του.

γ) Τὰ τῆς διεξαγωγῆς ρυθμίζει ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῆς Ἡγουμένης καὶ δύο ἀδελφῶν, τῆς ἀρχαιοτέρας καὶ τῆς νεωτέρας τῆ τάξει, ἡτις καὶ τελεῖ χρεῖα Γραμματέως τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

δ) Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔχουν ἅπασαι αἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ Μοναχολόγιον ἀδελφαί.

ε) Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος ψηφοδελτίου, ἀναγράφοντες τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων, σημειοῦνται δύο (2) σταυροὶ ἐπὶ τριμελοῦς Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τέσσερις (4) σταυροὶ ἐπὶ πενταμελοῦς. Ἐὰν τεθοῦν περισσότεροι σταυροὶ τὸ ψηφοδέλτιον εἶναι ἄκυρον.

στ) Ἐπὶ πάσης ἰσοψηφίας προκρίνεται ἡ ἀρχαιότερα τῆ τάξει ἀδελφή.

ζ) Αἱ δύο πρώται ἐπιλαχοῦσαι ὀρίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ μετὰ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείας.

η) Καθῆκοντα ἀναλαμβάνουν μετὰ τὴν λήξιν τῆς θητείας τοῦ προηγουμένου Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Γ. Κένωσις θέσεως Ἡγουμενοσυμβουλίου

α) Ἐνεκα θανάτου, παραιτήσεως ἢ παύσεως.

β) Παύσις λόγω ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας ἐπὶ τριῶν συνεχῶν συνεδριῶν. Ἡ παύσις ἢ ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως κρίνονται ὑπὸ τῆς Συνάξεως, τῆ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 7

Τηρούμενα βιβλία

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τηροῦνται τὰ ἐξῆς ἐπίσημα βιβλία:

α) Βιβλίον Πρακτικῶν Συνάξεων Ἀδελφότητος.

β) Βιβλίον Πρακτικῶν Ἡγουμενοσυμβουλίου.

γ) Πρωτόκολλον.

δ) Μοναχολόγιον.

ε) Κτηματολόγιον.

στ) Βιβλίον Ταμείου.

ζ) Καθολικόν.

Ἄρθρον 8

Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

α) Τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος συγκροτοῦν ἅπασαι αἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀδελφαί (πλὴν δοκίμων). Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, δύνανται νὰ μετέχουν καὶ αἱ δόκιμα εἰς ὠρισμένας συνάξεις ἄνευ ψήφου.

β) Συγκαλεῖται ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου:

I. Εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτου καὶ λίαν σοβαροῦ θέματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, προκειμένου νὰ ζητηθῆ ἡ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος ἢ πρὸς ἐνημέρωσιν αὐτῆς.

II. Πρὸς ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

III. Διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν μὴ βασικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

IV. Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος διὰ τὸ ἀνατιθέμενον εἰς ἐκάστην ἀδελφὴν διακόνημα.

Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ καταχωροῦνται εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν τῆς Συνάξεως.

Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 2/3 τῶν μελῶν αὐτῆς ἢ τουλάχιστον τοῦ ἡμίσεος σὺν μιᾷ αὐτῶν.

Ἄρθρον 9

Τάξις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

α) Κέντρον τῆς καθημερινῆς ζωῆς τῆς Μοναχῆς εἶναι ὁ Ναός. Ἐκάστη ἀδελφὴ ὀφείλει πρωτίστως — ἐκτὸς μόνον περιπτώσεως ἀσθενείας — νὰ συμμετέχει εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας καὶ νὰ φροντίζῃ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν νὰ κατανοῇ τὰ νοήματα τῶν ψαλλομένων καὶ ἀναγιγνωσκομένων, διότι οὕτω θὰ δυνηθῇ διὰ τῆς πολυχρονίου ἐντρυφήσεώς της εἰς αὐτά, νὰ ἀποκτήσῃ νοῦν Χριστοῦ. Ὁ Ναός εἶναι διὰ τὴν ἀδελφὴν Πύλη τοῦ Οὐρανοῦ διὰ τῆς ὁποίας ἐπικοινωνεῖ μὲ τὴν θριαμβεύουσαν ἐν Οὐρανοῖς Ἐκκλησίαν.

β) Κλίμα ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐν γένει λατρευτικὴν ζωὴν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς ἀποτελεῖ ἡ σιωπὴ καὶ ἡ ἐν τῇ Μονῇ ἐπικράτησις ἀτμοσφαιρας πλήρους ἡσυχίας καὶ ἡρεμίας.

γ) Ἡ ἡμερονύκτιος Ἀκολουθία καὶ τὸ ὅλον λειτουργικὸν πρόγραμμα τελεῖται κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς μοναστικῆς παραδόσεως.

δ) Εἰς πάσας τὰς Ἱερὰς ἀκολουθίας αἱ μοναχαὶ φέρουν, ἐν εὐπρεπεῖ καταστάσει, πλήρη τὴν μοναχικὴν αὐτῶν ἐνδυμασίαν, συμφώνως πρὸς τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς μοναχικῆς παραδόσεως.

ε) Ἡ Ἠγουμένη καθορίζει τὰς ἡμερομηνίας πρὸς τέλεσιν παννυχίδων.

στ) Ἱερὸς χώρος πλὴν τοῦ Ναοῦ θεωρεῖται καὶ ὁ χώρος τῆς Τραπεζῆς δεδομένου ὅτι πάντα τὰ τοῦ μοναχοῦ ἀποβλέπουν εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν τελειώσιν του. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν αἱ ἀδελφαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ τρώγουν ἐν σιωπῇ, παρακολουθοῦσαι τὴν ἀνάγνωσιν, ἣτις καθορίζεται ὑπὸ τῆς Ἠγουμένης καὶ εἶναι ἐπιβεβλημένη. Ἄπασαι δὲ αἱ ἀδελφαί, ἐκτὸς τῶν ἐχόντων εἰδικὸν κώλυμα — ἦτοι ἀσθένειαν ἢ διακονίαν ἐκτὸς Μονῆς — ὀφείλουν νὰ συμμετέχουν ἐν τῇ κοινῇ Τραπεζῇ. Ὑποχρεοῦνται δὲ ἅπασαι νὰ τρώγουν τὸ κοινὸν παρατιθέμενον φαγητόν, ἐκτὸς ἀσθενείας.

ζ) Εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τηροῦνται αὐστηρῶς πᾶσαι αἱ νηστεῖαι κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις. Ἡ κρεωφαγία ἀποκλείεται. Εἰς τὴν Τράπεζαν ἐκάστην Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν (ἐκτὸς ἐορτῶν) δὲν παρατίθεται ἔλαιον.

η) Τὰ ἐνδύματα τῶν ἐδελφῶν εἶναι κοινῶς σχήματος καὶ κοινῆς ποιότητος.

θ) Ὅλη ἡ Ἀδελφότης ἔχει ὑποχρεωτικῶς κοινὸν πνευματικόν, ὁ ὁποῖος ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐπευλογεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 10

Ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς

α) Ἄπασαι αἱ ἀδελφαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ζοῦν συμφώνως πρὸς τὰς περὶ Μοναχισμοῦ Διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς αὐταὶ ἐβιώθησαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ κατεγράφησαν ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Συνόδων εἰς τοὺς αἰώνιους κύρους κανόνας των, κατὰ τὴν μακροαῖωνα ἱστορίαν τοῦ παλαιφάτου Μοναχισμοῦ.

β) Ἐκάστη ἀδελφὴ δέον νὰ μὴ λησμονῇ ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς κουρᾶς αὐτῆς εἰσῆλθεν εἰς μίαν νέαν κοινωνίαν, κατάστασιν καὶ τάξιν. Γεννᾶται καὶ καταγράφεται εἰς νέαν πνευματικὴν οἰκογένειαν στηριζομένην εἰς αἰώνιους καὶ ἀκαταλύτους δεσμούς.

γ) Ἡ θεμελιώδης μοναχικὴ ἀρχὴ εἶναι ἡ ὑπακοή, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ ἐκάστη μοναχὴ πρὸς τὴν Ἠγουμένην, «μηδὲν παρὰ γνώμην αὐτῆς διαπράτουσα» (Μ. Βασίλειος). Αἱ ὑποτακτικαὶ θὰ ὑπακούουν ἀδιακρίτως εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς Ἠγουμένης, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀναφέρουν λεπτομερῶς καὶ ἐπακριβῶς πάντα τὰ κρύφια τοῦ νοῦς καὶ τῆς καρδίας των, διὰ τῆς παραδεδομένης μοναχικῆς ἐξαγορεύσεως.

δ) Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῆς ἀπολύτου καὶ ἀδιακρίτου ὑπακοῆς καὶ ἀναφορᾶς τῆς ὑποτακτικῆς πρὸς τὴν Ἠγουμένην - πνευματικὴν μητέρα, ἀποτελεῖ τὴν φυσικωτάτην ἀπόρροιαν τοῦ πνευματικοῦ καὶ αἰώνιου δεσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐνώνει τὰς δύο ψυχάς. Ἡ Ἠγουμένη, τονίζει ὁ Μ. Βασίλειος, «τὸ τοῦ Σωτῆρος πρόσωπον ἐπέχουσα ἐν τῇ Ἀδελφότητι, ἱερούργει τῷ Θεῷ τὴν τῶν πειθομένων αὐτῇ σωτηρίαν». Μεταξὺ δὲ Γεροντίσης καὶ ὑποτακτικῆς συνάπτεται σύμβασις πνευματικῆς συμβιώσεως «ἄλυτον καὶ αἰώνιον τὴν συνάφειαν κεκτημένης». Διὰ τοῦτο — συμπληρῶναι — ὁ ἅπας εἰς σύνδεσμον καὶ συνάφειαν ἐλθὼν πνευματικῆς ἀδελφότητος «οὐχ οἶος τ' ἂν ἢ ἀποκόπτεσθαι καὶ χωρίζεσθαι τούτων, οἶος συνηρμόσθη ἐφ' ὅσον ὁ πνευματικὴ κοινωνία συναρμοσθεῖς ὑπ' αὐτῷ μάρτυρι καὶ μεσίτῃ τῷ Πνεύματι, ὑπόδικος ἐπὶ τῷ χωρισμῷ γίνεται» (Ἀσκητ. Διατάξεις κα', κβ').

ε) Μία ἐκ τῶν θεμελιωδῶν ὡσαύτως ἀρχῶν τῆς μοναχικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀκτημοσύνη. Κατὰ συνέπειαν τὸ κελλίον, τὸ ἐνδυμα, τὰ ὑποδήματα καὶ ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἀτομικὰ εἶδη τῆς μοναχῆς δὲν εἶναι ἰδικὰ της. Ἄπλως παραχωροῦνται εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὴν Μονὴν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησίν της κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιγείου ζωῆς της. Διὰ τοῦτο τὰ χρησιμοποιεῖ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς.

στ) Ἐκ τῶν πρωταρχικῶν μοναχικῶν ἐπιδιώξεων εἶναι ἡ διατήρησις τῆς καθαρότητος ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος.

ζ) Ἡ παραμονὴ καὶ διανυκτερεύσεις ἀδελφῆς εἰς κελλίον ἐτέρας, παρεκτὸς ἀδερῆτος ἀνάγκης — ἀσθενείας — τῇ ἀδείᾳ καὶ εὐλογία τῆς Ἠγουμένης, δὲν ἐπιτρέπεται.

η) Ἡ εἴσοδος ἀνδρῶν ἐν τοῖς κελλίοις τῶν ἀδελ-

φῶν τῆς Μονῆς ἀπαγορεύεται. Ὡσαύτως ἀπαγορεύεται καὶ ἡ εἴσοδος εἰς τὰ κελλία τῶν μοναχῶν κοσμικῶν προσώπων οἰουδήποτε φύλου ἢ βαθμοῦ συγγενείας.

θ) Εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν ἀπαγορεύεται ρητῶς νὰ τελοῦνται Γάμοι καὶ Κηδεῖαι.

ι) Ἡ παραμονὴ τῶν ἀδελφῶν ἐκτὸς τῆς Μονῆς μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου δὲν ἐπιτρέπεται, παρεκτὸς διακονίας κατόπιν ἀδείας τῆς Ἠγουμένης. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξοδος μιᾶς μόνον μοναχῆς, ἀλλὰ πάντοτε συνοδείᾳ ἄλλης.

ια) Εἰς τὰς μεταξὺ τῶν σχέσεις αἱ ἀδελφαὶ τηροῦν μετὰ σχολαστικότητος τὴν ἱεραρχίαν. Αἱ νεώτεραι ὑπακούουν καὶ σέβονται τὰς ἀρχαιότερας, αἱ δὲ ἀρχαιότεραι, ἀνεχόμεναι ἀλλήλων τὰς ἀνθρωπίνας ἀδυναμίας, συμπεριφέρονται πρὸς τὰς νεωτέρας ἀδελφὰς μὲ κατανόησιν, μὲ πνεῦμα ἀγάπης, ταπεινώσεως καὶ πραότητος, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Καθῆκον ὄλων τῶν ἀδελφῶν εἶναι ἡ ἐνσυνειδητος ἄσκησις καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλας ἀγάπη. Αὐταὶ ἐξαφανίζουσι τὰς φευκταίας κακίας τοῦ φθόνου, τῆς κατακρίσεως, τῆς μεμονωμένης ἢ μερικῆς φιλίας, τῆς ἀντιλογίας, τῆς ἰδιορρυθμίας καὶ ἐξουδετερῶν ὅσα διαβιβρῶσκουν καὶ ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλια τῆς ἐνότητος τοῦ κοινοβίου καὶ τὴν πορείαν πρὸς τὴν λύτρωσιν καὶ σωτηρίαν.

Οὐδεμία ἀδελφὴ ἐπιπλήττει ἄλλην, οὔτε παρατηρεῖ ἢ διορθώνει πλὴν τῆς Ἠγουμένης καὶ τῆς τυχόν ὑπ' αὐτῆς ὀρισθείσης ἀναπληρωτρίας. Ἡ ὑπεύθυνος διακονήματος ἐπεμβαίνει μόνον εἰς ὅ,τι εἶναι σχετικὸν μὲ τὸ διακόνημα. Δι' ὅτιδήποτε ἄλλο ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἠγουμένην, ἥτις ἐνεργεῖ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς.

Τὸ σφάλμα τῆς ἀδελφῆς ποτὲ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ αἰτία σχολιασμοῦ, κατακρίσεως καὶ ἐξουδενώσεως, ἀλλὰ αἰτία προσεγγίσεως καὶ συμπαραστάσεως, «τῆ φιλαδελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι» (Ρωμ. Ιβ' 10).

ιβ) Ἡ ἄσκησις τῶν μοναχῶν εἰς τὰ διακονήματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένη μὲ τὴν μοναχικὴν τῶν τελείωσιν καὶ ἀποτελεῖ μίαν τῶν ἀπαραιτήτων καὶ βασικῶν προϋποθέσεων διὰ τὸν καρτισμὸν καὶ τὴν πνευματικὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς προσωπικότητος αὐτῶν. «Ἐπεὶ διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος, διπλοῦν εἶναι προσήκει καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς σπούδασμα, πόνοις τε σώματος καὶ ψυχῆς ἀσκήμασι κατορθούμενον. Πόνοι δὲ σώματος οὐχ ἡ ἀργία, ἀλλὰ τὸ ἔργον ἐστί» (Μ. Βασίλειος). Διὰ τοῦτο πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐργάζωνται, ἐκάστη κατὰ τὸ μέτρον τῆς δυνάμεώς τῆς, ἐκτελοῦσαι μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμελείας πᾶσαν ἀνατιθεμένην ἐργασίαν, δεδομένου, ἄλλωστε, ὅτι πᾶσα ἐν τῇ Μονῇ ἐργασία εἶναι προσφορὰ πρὸς τὸν Θεόν.

ιγ) Τὰ βασικώτερα διακονήματα εἰς τὰ ὁποῖα δέον νὰ ἀσχολοῦνται αἱ ἀδελφαὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τὰ ὁποῖα ἐναλλάσσονται τὴν 7ην Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους εἶναι:

- I. Τῆς Ἐκκλησιαρχίσεως
- II. Τῆς Βηματαρίσεως

II. Τῆς Ἀρχονταρίσεως

IV. Τῆς Μαγειρίσεως

V. Τῆς Γραμματέως

VI. Τῆς Ραπτρίας

VII. Τῆς Ἀγιογράφου

VIII. Τῆς Κηπουροῦ

ιδ) Ἐκάστη ἀδελφὴ ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ καθημερινῶς τὸν ἀτομικὸν τῆς κανόνα, ὁ ὁποῖος ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Ἠγουμένης.

ιε) Ἀδελφὴ ἀποχωροῦσα ὀριστικῶς ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς δύναται νὰ λάβῃ τὰ αὐστηρῶς προσωπικῆς αὐτῆς χρήσεως εἶδη καὶ μόνον τῆ εὐλογία τῆς Ἠγουμένης.

ιστ) Ἀδελφὴ ἀποχωροῦσα οἰκειοθελῶς τῆς Ἀδελφότητος γίνεται δεκτὴ ἐκ νέου μετὰ ἀπὸ εὐλικρινῆ μετάνοιαν, καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἤθελεν ἀποφασίσει ἡ Ἀδελφότης διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 αὐτῆς. Ἀπόλλυσιν ὁμως τὴν ἱεραρχικὴν τῆς σειρὰν καὶ λαμβάνει τὴν τελευταίαν πρὸ τῶν δοκίμων θέσιν.

Ἄρθρον 11

Περὶ δοκίμων

α) Ἡ συγκαταρτίθμισις τῶν προσερχομένων μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος γίνεται κατόπιν προσεκτικῆς δοκιμασίας.

β) Ἡ εἴσοδος δοκίμων εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν γίνεται κατόπιν σχετικῆς αἰτήσεως αὐτῶν πρὸς τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον, εἰς τὴν ὁποῖαν θὰ ἀναφέρεται ρητῶς ὅτι ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως ἢ αἰτούσα ἐπιθυμεῖ νὰ ἀσπασθῇ τὸν μοναχικὸν βίον.

γ) Ὡς κατώτατον ὄριον εἰσόδου ὀρίζεται τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἰδιάζουσα περίπτωση διὰ τὴν ὁποῖαν θὰ ἀποφανθῇ τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον, ἀποφευγομένης πάντως τῆς δημιουργίας προβλημάτων οἰκογενειακῶν καὶ ἀντιδράσεων κοινωνικῶν.

δ) Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας εἶναι τριετής, δυνάμενη νὰ συντηθῇ ἢ νὰ αὐξηθῇ ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, τῆς πνευματικῆς ὀριμότητος ἢ ἐξ ἄλλων ἐκτάκτων καὶ σοβαρῶν περιστάσεων.

ε) Μοναχὴ προσερχομένη ἐξ ἐτέρας Μονῆς δὲν γίνεται δεκτὴ ἐκτὸς σπανιωτάτης ἐξαιρέσεως διὰ τὴν ὁποῖαν ἀποφαίνεται τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον.

στ) Ἐὰν ἡ δόκιμος ἀποδειχθῇ ἀνυπάκουος, σκανδαλοποιὸς καὶ μὴ δυνάμενη νὰ συμμορφωθῇ καὶ προσαρμοσθῇ πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ εἶναι ἀνεπίδεκτος βελτιώσεως, ἀποβάλλεται τῆς ἀδελφότητος «ὥστε ἀζήμιον... τῇ ἀδελφότητι γίνεσθαι» (Μ. Βασίλειος, ΕΠΕ 8,242).

ζ) Δόκιμος ἀποχωροῦσα οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς Μονῆς γίνεται ἐκ νέου δεκτὴ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ἀλλὰ ὑποχρεοῦται νὰ διανύσῃ ἐκ νέου πλήρη τὸν χρόνον τῆς τριετοῦς δοκιμασίας.

η) Πρὸ τῆς ἐντάξεως τῆς ὑποψηφίας δοκίμου εἰς τὸ Κοινόβιον ἀπαιτεῖται ἰκανὸς χρόνος ἐπικοινωνίας αὐτῆς μετὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὥστε ἡ Ἠγουμένη νὰ δυνηθῇ νὰ ἐνημερωθῇ πλήρως διὰ τὸν πρότερον αὐ-

τῆς βίον καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ δεχθῆ ταύτην εἰς τὸ Κοινόβιον, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον διαπιστώσῃ κλήσιν Θεοῦ.

θ) Αἱ δόκιμοι μοναχαὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας αὐτῶν συμμετέχουν εἰς τὴν ὅλην ζωὴν καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς Ἀδελφότητος, ἀναλαμβάνουν δὲ διακονήματα συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Κοινοβίου καὶ τὰς ἐντολάς τῆς Ἑγουμένης.

ι) Αἱ δόκιμοι ἔχουν ἴδιαν ἱεραρχικὴν σειρὰν καθοριζομένην ἐκ τοῦ χρόνου προσελεύσεώς των εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν, ἡ δὲ ἱεραρχικὴ σειρὰ τῶν Μοναχῶν καθορίζεται ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα τῆς κουράς των.

Ἄρθρον 12

Φιλοξενία

α) Ἡ Ἱερὰ Μονὴ δέχεται προσκυνητὰς εἰς ὥρας καὶ ἡμέρας καθωρισμένας καὶ ἐμφανῶς ἀναγεγραμμένας εἰς τὰς εἰσόδους, πάντως οὐχὶ πρὸ τῆς 7ης πρωΐνης καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Δι' ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὴν εὐθύνην φέρει ἡ Ἑγουμένη.

β) Τοὺς ἐπισκέπτας ὑποδέχεται ἡ τεταγμένη πρὸς τοῦτο ἀδελφὴ (ἀρχοντάρισσα), μετὰ προσηνείας, συνέσεως καὶ σοβαρότητος.

γ) Ἡ διάρκεια παραμονῆς εἶναι 24 ὥραι. Διὰ μεγαλύτερον χρονικὸν διάστημα ἀποφασίζει ἡ Ἑγουμένη.

δ) Συνομιλίας ἐπισκεπτῶν μετὰ Μοναχῆς πλὴν τῆς Ἀρχοντάρισσης ἐπιτρέπονται μόνον ὅταν ὑπάρχει ἀνάγκη καὶ κατόπιν ἀδείας τῆς Ἑγουμένης.

ε) Οἱ φιλοξενοῦμενοι προσκυνηταὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰ διαμερίσματα τῶν Μοναχῶν, σεβόμενοι τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου. Ἀκολουθοῦν δὲ τὸ ἡμερήσιον πρόγραμμα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ἄρθρον 13

Πειθαρχικός ἔλεγχος

α) Ὁ πειθαρχικός ἔλεγχος ἀσκεῖται κατὰ πρῶτον λόγον καὶ ἐν παντὶ ὑπὸ τῆς Ἑγουμένης, ἧτις καὶ ἐπιβάλλει τὰ τῶν ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιτίμια, μετὰ διακρίσεως καὶ ἀγάπης, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς σφαλלוῦσης ἀδελφῆς.

β) Εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς ἢ βαρυτέρου τυχόν παραπτώματος, τὸν πειθαρχικὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον.

γ) Ἐὰν δέ, ὃ μὴ γένοιτο, συμβῆ παράπτωμα ἐπισῦρον καὶ κανονικὰς κυρώσεις ἢ ἀπειλοῦν τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τότε ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος καὶ πάλιν τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον μὲ τὴν συμμετοχὴν καὶ τῶν δύο ἀρχαιτέρων κατὰ τὴν κουρὰν ἀδελφῶν, τῶν ὁποίων ἡ γνώμη ἔχει συμβουλευτικὸν χαρακτήρα (ὄχι ψήφον).

δ) Ἀδελφὴ παρήκοος ἢ αὐθάδης ἢ φαῦλα πράττουσα ἢ προκαλοῦσα διασάλευσιν τῆς εἰρήνης καὶ εὐταξίας ἐν τῇ Μονῇ, διαγράφεται ἐκ τοῦ Μοναχολογίου ἀποφάσει τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἀπομακρύνεται τῇ συνδρομῇ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 14

Πόροι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

α) Αἱ ἐκ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ προερχόμεναι πρόσοδοι.

β) Οἱ ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τῶν ἀδελφῶν.

γ) Αἱ πρόσοδοι ἐξ ἐκμεταλλεύσεως τῆς τυχόν κινήτης ἢ ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

δ) Αἱ πάσης φύσεως δωρεαί.

ε) Πᾶν ἄλλο ἔσοδον ἐκ χρηστής καὶ νομίμου πηγῆς.

Ἄρθρον 15

Αἱ ἐκ τῶν ὡς ἄνω πηγῶν πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διατίθενται:

α) Διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β) Διὰ τὴν ἀναστύλωσιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τὴν ἀνοικοδόμησιν νέων κτισμάτων.

γ) Διὰ τὴν φιλοξενίαν.

δ) Διὰ τὴν προμήθειαν καὶ συντήρησιν πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τὴν ἀντιμέτωπισιν τῶν πάσης φύσεως ἀναγκῶν αὐτῆς.

ε) Διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς.

Πᾶσα δαπάνη μὴ προβλεπομένη ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου.

Ἄρθρον 16

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἔχει ἴδιαν κυκλικὴν σφραγιδα, φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ τὴν μορφήν τῆς Παναγίας βρεφοκρατούσης καὶ κυκλικῶς τὰς λέξεις «Ἱερὰ Μονὴ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου - Κλεισούρα» καὶ τὸ ἔτος 1899.

Ἄρθρον 17

Πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ρυθμίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου.

Ἄρθρον 18

Ὁ παρῶν Ἑσωτερικὸς Κανονισμὸς τροποποιεῖται δι' ἀποφάσεως τῶν 2/3 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 19

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχεταὶ διὰ μὲν τὴν Ἀδελφότητα ἀπὸ σήμερον, διὰ δὲ τοὺς τρίτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον «Ἐκκλησία», φροντίδι τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου. Ἀνεγνώσθη καὶ ἐνεκρίθη τὴν 8ην Ἰουνίου 1994.

Η ΗΓΟΥΜΕΝΗ
Ἄνουσία μοναχὴ

ΤΑ ΜΕΛΗ
Καλλινίκη μοναχὴ
Ἐφραιμία μοναχὴ (κατὰ
κόσμον Γεωργία)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΕΝΟΡΙΑ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ
ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ ΧΑΝΙΩΝ

Άρ. Πρωτ. 60

Χανιά 15.7.1997

ΠΡΑΞΙΣ 7/1997

Κανονισμός λειτουργίας Ένοριακού Πολιτιστικού Κέντρου Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Νέας Χώρας Χανίων «Η Κωνσταντινοπολείαδα».

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
 ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ
 ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ ΧΑΝΙΩΝ

Έχοντας υπ' όψιν του:

α) Τις εκ των Ίερών Κανόνων και των νόμων του κράτους απορρέουσες υποχρεώσεις της Εκκλησίας, δημιουργίας Πνευματικών, Διδακτικών, Πολιτιστικών, Φιλανθρωπικών και Κοινωνικών δραστηριοτήτων και εν γένει έργων προς κάλυψη των σχετικών αναγκών του πληρώματος της Εκκλησίας.

β) Τις ανάγκες της Ένορίας μας προς χάριν της αγάπης του Χριστού, προς τὸ πλήρωμα της τοπικής Εκκλησίας της Ένορίας μας.

γ) Τις διατάξεις των άρθρων 36 και 37 του Κεφαλαίου Ι' του Νόμου 590/1977 «περὶ Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας» ἰσχύ ἔχοντα και διὰ τὴν Εκκλησίαν της Κρήτης.

ε) Τις σχετικές διατάξεις του Νόμου 4149/1961 «περὶ Καταστατικού Χάρτου της ἐν Κρήτη Ὁρθόδοξου Εκκλησίας».

στ) Τις σχετικές διατάξεις του Καταστατικού Ὁργανισμού «τῆς ἐν τῇ Ένορία Εκκλησιαστικῆς δράσεως» τις ἀναφερόμενες στην υπ' ἀριθμὸν 1043/1959 Ἐγκύκλιο της Ἱερᾶς Συνόδου της Εκκλησίας της Ἑλλάδος.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύσταση και λειτουργία του Πνευματικού Ἱδρύματος με τὴν ἐπωνυμία «ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ ΧΑΝΙΩΝ «Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΙΑΔΑ»», με ἔδρα τὴν Ένορία Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Νέας Χώρας Χανίων και του ὁποίου ἡ λειτουργία, ἡ διοίκηση και ἡ διαχείριση ρυθμίζεται κατὰ τις διατάξεις του παρακάτω Κανονισμού.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΝΕΑΣ
ΧΩΡΑΣ ΧΑΝΙΩΝ «Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΙΑΔΑ»

ΣΥΣΤΑΣΙΣ - ΤΙΤΛΟΣ - ΕΔΡΑ

Άρθρον 1

Κατὰ τις διατάξεις της κειμένης Έκκλησιαστικῆς

νομοθεσίας και τις ἐπιταγῆς τῶν Θείων και Ἱερῶν Κανόνων τους ἐπιβάλλοντας «ὅπως πᾶσα Ένορία τῆς Ὁρθόδοξου Εκκλησίας ἀποτελεῖ ζῶν κύτταρον του Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁργανισμοῦ και κέντρον ἐνεργοῦ ἐκκλησιαστικῆς, λατρευτικῆς, διδακτικῆς, φιλανθρωπικῆς, κοινωνικῆς, ἐκπολιτιστικῆς ζωῆς και δράσεως», ἰδρύεται και συνιστᾶται στην Ένορία του Ἱεροῦ Ένοριακοῦ Ναοῦ Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Χώρας Χανίων, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Ἀποκορώνου, Ἐκκλησιαστικὸ Ἱδρυμα ὡς Νομικὸ Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου με τὴν ἐπωνυμία «ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ ΧΑΝΙΩΝ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΙΑΔΑ» τὸ ὁποῖο ἔχει ἔδρα τὴν πόλη τῶν Χανίων και εἰδικότερα τὴν συνοικία Νέας Χώρας του Δήμου Χανίων και τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ στο κτίριο που ἔχει ἀνεγερθεῖ γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ παραπλεύρως του Ἱεροῦ Ένοριακοῦ Ναοῦ τῶν Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Χώρας Χανίων.

ΣΚΟΠΟΣ**Άρθρον 2**

Σκοπὸς του Ἱεροιακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου ὡς ἀναπόσπαστου μέρους και προεκτάσεως της Ένορίας Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Χώρας Χανίων εἶναι νὰ συμβάλει στο πληρέστερο και ἀρτιότερο Ποιμαντικὸ, Κατηχητικὸ, Κοινωνικὸ, Φιλανθρωπικὸ και Πολιτιστικὸ ἔργο τῆς τοπικῆς Εκκλησίας, νὰ καλλιεργεῖ και νὰ ἐκφράζει τὸ Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ φρόνημα και τὴν Ἑλληνορθόδοξη πολιτιστικὴ μας Παράδοση και νὰ συντελεῖ ὅσο μπορεῖ στην ἐν γένει ψυχοπνευματικὴ ἀνάπτυξη της Ένορίας και τῶν μελῶν της, στα πλαίσια και στο πνεῦμα της Ὁρθόδοξου Εκκλησίας μας.

ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ**Άρθρον 3**

Ἡ ἐπίτευξη τῶν παραπάνω σκοπῶν του ἐπιτυγχάνεται με:

α. Τὴν προσπάθεια καλλιέργειας του Ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος, τῶν Λειτουργικῶν παραδόσεων και του Εὐχαριστιακοῦ ἡθους τῆς Εκκλησίας μας εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ὁρθόδοξης λατρείας τῶν Ἀκολουθιῶν και τῶν μυστηρίων αὐτῆς.

β. Τὴν ἐνεργοποίηση του ἀνθρώπινου δυναμικοῦ

τῆς Ἑνορίας, πού ἐμφορεῖται ἀπό ἐκκλησιαστική συνείδηση καί ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικό φρόνημα, καθὼς καί τὴν συνδρομὴ ἰκανῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων καί δημιουργῶν, κληρικῶν καί λαϊκῶν, ἐντὸς καί ἐκτὸς τῆς Ἑνορίας μας.

γ. Τὴν λειτουργία νεανικοῦ Κέντρου «ΓΩΝΙΑΣ ΝΕΩΝ», τὸ ὁποῖο θὰ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐλληνορθόδοξη πνευματικὴ κατάρτιση καί οἰκοδομὴ, τὴν δημιουργικὴ ἀπασχόληση καί τὴν ψυχαγωγία τῶν νέων τῆς Ἑνορίας.

δ. Τὴν πνευματικὴ, κατηχητική, διδακτικὴ καί λοιπὴ διακονία τῆς Ἑνορίας (ὁμιλίαι, διαλέξεις, συζητήσεις, ἐκδηλώσεις, διαλόγους καί σεμινάρια, συνέδρια, ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις κλπ.).

ε. Τὴν ἐπισημάνση, ἐπεξεργασία, τὴν εὐαισθητοποίηση, συζήτηση καί ἀναζήτηση λύσεων εἰς τὰ προβλήματα πού ἀπασχολοῦν τοὺς κατοικοὺς τῆς Ἑνορίας καί τῆς περιοχῆς, γενικότερα.

στ. Τὴν διοργάνωση πολιτιστικῶν, φιλανθρωπικῶν καί ψυχαγωγικῶν ἐκδηλώσεων καθὼς καί ἐκθέσεων, προβολῶν καί θεατρικῶν παραστάσεων.

ζ. Τὴν λειτουργία συσσιτίου γιὰ τοὺς πτωχοὺς καί λοιποὺς ἀναξιοπαθοῦντες πάσχοντες ἐνοριῖτες μας, καί μὴ, στὸν εἰδικὰ διαρρυθμισμένο καί ἐξοπλισμένο πρὸς τοῦτο χώρο τοῦ Ἑνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ μας Κέντρου.

η. Τὴν συγκέντρωση, ταξινόμηση, συντήρηση καί ἀξιοποίηση ἐκκλησιαστικοῦ καί λαογραφικοῦ ὑλικοῦ γιὰ μιὰ οὐσιαστικὴ συμβολὴ τῆς Ἑνορίας μας στὴν διατήρηση τῆς πολιτιστικῆς μας ταυτότητας καί κληρονομίας μὲ τὴν ὀργάνωση Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου.

θ. Τὴν δημιουργία παραδοσιακῶν τμημάτων γιὰ τὴν διάσωση, διατήρηση καί διάδοση τῆς πολιτιστικῆς μας παραδόσεως (χορωδιῶν, χορευτικῶν τμημάτων).

ι. Τὴν δημιουργία σχολῶν, ομάδων γιὰ τὴν καλλιέργεια, διάσωση καί διάδοση τῶν παραδοσιακῶν τεχνῶν (ἐργαστηρίου Ἀγιογραφίας, Ξυλογλυπτικῆς, Κεντήματος, Κοπτικῆς - Ραπτικῆς, Ἀργυροχρυσοχοΐας, Μουσικῆς κ.λπ.).

ια. Τὴν δημιουργία καί λειτουργία Δανειστικῆς Βιβλιοθήκης γιὰ τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τῶν Ἑνοριτῶν καί τὴν καλλιέργεια τῶν Γραμμάτων.

ιβ. Τὴν λειτουργία χώρων ἰατρικῆς περίθαλψης (ὀδοντιατρικοῦ ἀπόρων ἐνοριτῶν καί μὴ καί ἐφηβιατρικοῦ, γιὰ ψυχοσωματικὴ περίθαλψη καί στήριξη νέων καί ἐνηλίκων γονέων, προλήψεως ναρκωτικῶν καί ψυχοσωματικῶν ἀσθενειῶν ἀπόρων ἐνοριτῶν μας καί μὴ).

ιγ) Τὴν λειτουργία αἰθούσης τραπεζαρίας καί πλήρως ἐξοπλισμένης κουζίνας μὲ σκοπὸ τὴν δημιουργία, σύσφιξη καί προαγωγή τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἐνοριτῶν, τῶν προσκεκλημένων συνέδρων

καί τῶν συνομιλητῶν τοῦ Κέντρου μας, διὰ τῆς προσφοράς καφέ, ἀναψυκτικῶν, ἐδεσμάτων, συνεστιάσεων καί δεξιώσεων καί ἄλλων παρομοίων.

ιδ. Τὴν στέγαση τῶν γραφείων τῆς Ἑνορίας καί τῆς αἰθούσης συσκέψεων γιὰ τὴν ὁμαλὴ διοικητικὴ λειτουργία τῆς Ἑνορίας καθὼς καί τὴν ὀργάνωση καί προώθηση τοῦ Ἑνοριακοῦ ἔργου.

ιε. Μὲ κάθε ἄλλο πρόσφορο μέσο πού θὰ ἀποφάσιζε κάθε φορὰ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἑνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ἄρθρον 4

Τὸ Ἑνοριακὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο ὡς Ἐκκλησιαστικὸς Ἑνοριακὸς φορέας ἔχει τὴν ἀναφορὰ του εἰς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου ἀπὸ τὴν ὁποία καί ἐποπτεύεται διοικητικῶς, ἐκφράζει τὸ ἦθος τῆς Ἐκκλησίας καί διοικεῖται ἀπὸ 7μελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο πού ἀπαρτίζεται:

α. Ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Νέας Χώρας, ὡς πρόεδρο.

β. Ἀπὸ ἓνα κληρικὸ ἐκ τῶν ἐφημεριῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης.

γ. Ἀπὸ δύο μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Εἰδικῆς Ἑνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑνορίας Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Νέας Χώρας Χανίων.

ε. Ἀπὸ δύο ἐνοριῖτες ἄνδρες ἢ γυναῖκες πού διακρίνονται γιὰ τὴν πνευματικὴ τους ὠριμότητα, τὸ ἦθος καί τὴν προσφορὰ τους πρὸς τὴν Ἑνορία.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διορίζονται γιὰ μιὰ τριετία ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου, ὕστερα ἀπὸ πρόταση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Νέας Χώρας Χανίων.

Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μπορεῖ νὰ ἀνανεωθεῖ κατὰ τὴν κρίση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ προσφορὰ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικὴ καί ἄνευ ἀμοιβῆς.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο εὐρίσκεται σὲ ἀπαρτία ἐφόσον τὰ πέντε ἀπὸ τὰ ἑπτὰ μέλη αὐτοῦ εἶναι παρόντα μεταξὺ τῶν ὁποίων καί ὁ Πρόεδρος ἢ σὲ περίπτωση κωλύματος ἢ ἀπουσίας του ὁ Ἀντιπρόεδρος, κατόπιν ἐγγράφου πρὸς τοῦτο τὸ σκοπὸ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη του συνεδρία μὲ τὴν ἐκλογή Ἀντιπροέδρου, Γραμματέα καί Ταμία κατόπιν μυστικῆς ψηφοφορίας.

Μέλη μὴ ἀνταποκρινόμενα στὰ καθήκοντά των παύονται με ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ναοῦ καὶ ἀντικαθίστανται νομίμως σύμφωνα με τὴν παραπάνω διαδικασία διορισμοῦ μελών.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ἄρθρον 5

Ἄρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου εἶναι οἱ ἐξῆς:

α. Ὡς διοικητικὸ ὄργανο τῆς Ἐνορίας Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Νέας Χώρας Χανίων, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποῦ ἀφορᾷ στὴν λειτουργία καὶ τὴν συντήρηση τοῦ Κέντρου, τὴν ἐκπλήρωση τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν του καὶ γιὰ ὅ,τι ἄλλο σχετικὸ θέμα τὸ ἀφορᾷ, με σχετικὴ πλειονοψηφία τῶν παρόντων μελών· σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου του.

β. Συνεργάζεται με τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Νέας Χώρας Χανίων, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Εἰδικῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐνορίας Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Νέας Χώρας Χανίων, καθὼς καὶ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Τομέων Διακονίας τῆς Εἰδικῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐνορίας Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Νέας Χώρας Χανίων ἀλλὰ καὶ με κάθε ἄλλη νόμιμη ἀρχὴ ἢ φορέα τοῦ Τόπου, γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν του.

γ. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐξεύρεση οικονομικῶν πόρων καὶ τὴν σωστὴ λειτουργία του.

δ. Συντάσσει τὸν προϋπολογισμό κατὰ μῆνα Νοέμβριο καὶ τὸν ἀπολογισμό του κατὰ μῆνα Ἰανουάριο ἐκάστου ἔτους.

ε. Τὸ Διοικητικὸ συμβούλιο πρὸς ἀρτιότερη ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου καὶ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία του δύναται νὰ ἀποφασίζει:

1) Γιὰ τὸν καθορισμὸ θέσεων προσωπικοῦ ποῦ δὲν ἔχουν καθοριστεῖ στὸν παρόντα κανονισμό λειτουργίας τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου, γιὰ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ δικαιολογητικὰ τοῦ προσληφθησομένου προσωπικοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὶς ἀρμοδιότητες τῶν προσώπων καὶ τῶν καθοριζομένων θέσεων.

2) Γιὰ τὴν πρόσληψη τοῦ ἀπαραίτητου ἔμμισθου ἢ ἄμισθου προσωπικοῦ, νὰ διορίζει ἔμμισθους ἢ ἄμισθους ὑπευθύνους καὶ τὸ προσωπικὸ αὐτῶν, ἐκτιμώντας τὸ ἦθος, τὴν κατάρτιση καὶ τὴν προσφορά των πρὸς τὴν Ἐνορία.

στ. 1) Γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου καθορίζονται οἱ παρακάτω

θέσεις προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου: Μία (1) θέση Κοσμήτορος τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου Μία (1) θέση Ἐπιμελητοῦ τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου. Μία (1) θέση Μαγείρου καὶ Μία (1) θέση βοηθοῦ Μαγείρου - Τραπεζοκόμου. Μία (1) θέση Καθαρίστριας, Μία (1) θέση Νοσηλεύτριας.

2) Τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ δικαιολογητικὰ γιὰ τὴν κάλυψη τῶν παραπάνω θέσεων, ὡς καὶ οἱ ἀρμοδιότητες ἐνὸς ἐκάστου καθορίζονται εἰς τὸν ἐσωτερικὸ κανονισμό τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου, ὁ ὁποῖος καταρτίζεται καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

3) Εἰς τὶς παραπάνω θέσεις προσλαμβάνεται τὸ ἀπαραίτητο ἔμμισθο προσωπικὸ σύμφωνα με τὰ ἰσχύοντα εἰς τὰ ἐπὶ συμβάσει Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὁ ρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου.

ζ. Συνέρχεται τακτικὰ κάθε μῆνα καὶ ἑκτακτα με τὰ ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Προέδρου ἢ αἴτηση τριῶν τουλάχιστον μελών τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

η. Ὁ **Πρόεδρος** τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἐνοριακὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο ἐνώπιον κάθε ἀρχῆς, δημοσίας ἢ δημοτικῆς, καὶ σὲ ὅποια-δήποτε ἐκκλησιαστικὴ, δικαστικὴ, διοικητικὴ, οικονομικὴ, φορολογικὴ Ἀρχὴ καὶ Ὑπηρεσία καθὼς καὶ σὲ κάθε ὄργανισμὸ καὶ ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ, τὸ Ἐνοριακὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο ἐκπροσωπεῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ κατόπιν σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

Ἐπίσης ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου προεδρεύει τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου, ὑπογράφει τὴν σχετικὴ ἀλληλογραφία τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου καθὼς καὶ τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου σὲ συνεργασία με τὸν Ταμία καὶ τὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Κέντρου ἀκόμα καθορίζει καὶ συντονίζει τὸ ἔργο τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου καὶ τὴν ἐν γένει ὁμαλὴ λειτουργία του καὶ ὑλοποιεῖ τὶς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου σύμφωνα με τὸν παρόντα Κανονισμό καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

θ. Ὁ **Ἀντιπρόεδρος** ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο ὅταν ἐκεῖνος ἀπουσιάζει ἢ κωλύεται στὴν ἀσκηση τῶν καθηκόντων του λόγω προβλημάτων ὑγείας.

ι. Ὁ **Γραμματέας** τηρεῖ τὸ Ἀρχεῖο τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου, διακινεῖ τὴν ἀλληλογραφία του καὶ συντάσσει τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων του.

ια. Ὁ **Ταμίας** τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου τηρεῖ τὰ Βιβλία Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τοῦ Κέν-

τρον, φυλάττει τὰ χρήματα, καταχωρεί τὰ γραμμάτια εισπράξεων καὶ τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν, καταθέτει καὶ ἀναλαμβάνει χρήματα ἀπὸ Τράπεζες, συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κάθε δικαιολογητικὸ πού τὸν ἀφορᾷ.

ιβ. **Τὰ Μέλη** τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου μετέχουν στὶς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ βοηθοῦν στὴν ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερη λειτουργία τοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου μὲ ὅποιο τρόπο τοὺς ζητηθεῖ ἀπὸ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

ΒΙΒΛΙΑ

Ἄρθρον 6

Τὸ Ἐνοριακὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο διατηρεῖ διαχειριστικὰ βιβλία (Βιβλίον Πρακτικῶν, Βιβλίον Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων, Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Διπλότυπα Ἀποδείξεων εισπράξεων, Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν, καθὼς καὶ σχετικoὺς φακέλους ἀρχείου τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου). Τὰ ὡς ἄνω ἀναφερόμενα βιβλία θεωροῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ἢ ὅποια καὶ ἀσκεῖ τὸν οἰκονομικὸ ἔλεγχο διαχείρισεως τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου.

ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Οἱ ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ τὸν Ἐνοριακὸ Ναὸ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Νέας Χώρας Χανίων ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κέντρου καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ Ναοῦ.

β) Ἀπὸ κάθε φύσεως προαιρετικὲς εἰσφορές, δωρεές, κληρονομίες καὶ κληροδοτήματα.

γ) Ἐσοδα ἀπὸ τὴν διοργάνωση ἐκδηλώσεων.

δ) Ἐσοδα ἀπὸ οἰκονομικὲς ἐνισχύσεις τῶν διαφόρων συλλόγων καὶ φορέων.

ε) Ἀπὸ ἐνοίκια κινητῆς ἢ ἀκινήτου περιουσίας του.

στ) Τὰ ἔσοδα ἀπὸ ἐράνους καὶ λαχειοφόρες ἀγορές.

ζ) Τὰ ἔσοδα ἐκ τῶν προϊόντων τῶν δίσκων ἀπὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν τῆς Ἐνορίας, γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν σκοπῶν καὶ τῶν λειτουργικῶν καὶ ἐπισκευαστι-

κῶν ἐξόδων τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου, οἱ ὁποῖοι θὰ διεξάγονται μὲ πρόταση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τῆς Ἐνορίας, τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως.

η) Ἀπὸ κάθε παροχῆ ἢ ἐπιχορήγηση τοῦ Κράτους ἢ τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοίκησης ἢ τοῦ Δήμου ἢ καὶ ὅποιαδήποτε ἄλλη νόμιμη ἐπιχορήγηση, εἰσφορά ἢ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση.

θ) Ἐσοδα ἀπὸ τὴν διεξαγωγή συνεδρίων, σεμιναρίων, ἐπιμορφωτικῶν προγραμμάτων, τοπικῶν, ἐθνικῶν ἢ εὐρωπαϊκῶν κ.λπ.

ι) Διάφοροι ἄλλοι πόροι μὴ κατονομαζόμενοι στὸν παρόντα κανονισμὸ τοὺς ὁποῖους θὰ συστήσει καὶ θὰ ἐξεύρει τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

ια) Κάθε ἔσοδο τὸ ὁποῖο δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν παρόντα Κανονισμὸ καὶ εἶναι σύμφωνο μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας.

ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ

Ἄρθρον 8

Οἱ πόροι τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου διατίθενται:

α) Γιὰ τὶς ἀνάγκες συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τῶν κτιρίων τοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου (θέρμανση, φωτισμὸς, νερό, καθαριότητα κ.λπ.).

β) Γιὰ τὴν κάλυψη κάθε ἀνάγκης πρὸς ἐπιτέλεση καὶ λειτουργία τῶν σκοπῶν τοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

γ) Γιὰ τὴν προμήθεια βιβλίων, περιοδικῶν, καὶ διοργάνωση συνεδρίων, ἐορτῶν καὶ ἐκδηλώσεων.

δ) Γιὰ τὴν ἐκδοση βιβλίων καὶ χρηματοδότηση προγραμμάτων τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

ε) Γιὰ τὴν ἀμοιβὴ τοῦ προσληφθησομένου ἐμμίσθου προσωπικοῦ τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου, τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου, διοικητικοῦ ἢ βοηθητικοῦ.

ΣΦΡΑΓΙΔΑ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 9

Τὸ Ἐνοριακὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο φέρει σφραγίδα κυκλικὴ πού ἔχει στὸν ἐξωτερικὸ κύκλο τὸν τίτλο «ΕΝΟΡΙΑ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ», στὸν ἐσωτερικὸ κύκλο τὶς λέξεις «ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΙΑΔΑ» καὶ σὲ τρίτο μικρότερο κύκλο θὰ περιέχεται ἡ εἰκόνα τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

Άρθρον 10

Τὸ Ἐνοριακὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο καταργεῖται μὲ πρόταση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Νέας Χώρας Χανίων καὶ ἔγκριση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, ὅταν δὲν ἐκπληρῶνει τὶς ἐκκλησιολογικὰς προϋποθέσεις του.

Κάθε κινητὸ καὶ ἀκίνητο περιουσιακὸ του στοιχεῖο, ἀκόμα καὶ οἰκονομικὸ, μεταβιβάζεται χωρὶς καμμία ἄλλη ἐνέργεια στὸν Ἐνοριακὸ Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Νέας Χώρας Χανίων στὸν ὁποῖο καὶ ἀνήκει ἄμεσα κάθε περιουσιακὸ στοιχεῖο τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου.

Άρθρον 11

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς ἰσχύει ἀπὸ τότε ποῦ θὰ δημοσιευθεῖ σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο στὸ ἐπίσημο Δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Κάθε τροποποίησή του μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ πρόταση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου, πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Νέας Χώρας Χανίων, τὸ ὁποῖο χρειάζεται νὰ ἀποφασίσῃ ἀρμοδίως καὶ σχετικὰ γιὰ τὴν τροποποίηση καθὼς καὶ μὲ ἔγκριση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου.

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς ἐνεκρίθη ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 5/1997 πράξεώς του.

Άρθρον 12

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν μπορεῖ νὰ προσδιοριστεῖ.

Χανιά 9.7.1997

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ
ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ
ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ ΧΑΝΙΩΝ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ἀντώνιος Κ. Σαπουνάκης, Ἱερεὺς
ΤΑ ΜΕΛΗ

Ἀντώνιος Κουρασμενάκης
Ἀνδρέας Κακαβελάκης
Δημήτριος Κατσανικάκης
Παναγιώτης Παναουδάκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 37, πργρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Γεωργίου Ζωγράφου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν Ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34/1α τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 1997

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἐντολῇ Αὐτοῦ

Ὁ Πρωτοσύγκελλος

† Ὁ Μαραθῶνος ΜΕΛΙΤΩΝ

—ο—ο—ο—

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 37, πργρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίας Παρασκευῆς Ὁμωνύμου Δήμου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν Ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34/1α τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως

της παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4ῃ Νοεμβρίου 1997

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἐντολῇ Αὐτοῦ

Ὁ Πρωτοσύγκελλος

† Ὁ Μαραθῶνος ΜΕΛΙΤΩΝ

—ο—ο—ο—

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίας Αἰκατερίνης Καλαμαρᾶ

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καλαμάτῃ τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1997

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

—ο—ο—ο—

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως Θεοτόκου Πυργίου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 4ῃ Νοεμβρίου 1997

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ
† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
† Ὁ Γόρτυνος ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.
Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήναι, Τηλ. 7210.734
Προϊστάμενος: Σωκράτης Μαυρογόνατος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ἅγιον Ὄρος καὶ Πολιτισμὸς.
Μητροπ. Ναυπάκτου Ἱεροθέου, Ἡ εἰκόνα τοῦ συγχρόνου κόσμου.
Ἀρχιμ. Χρυσόστ. Σαββάτου, Τὸ περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κείμενο τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν. Κριτικὲς παρατηρήσεις καὶ ἐπισημάνσεις.
Ἰ.Μ. Χατζηφώτη, Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἶκ. Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος στὴ Θεσσαλονίκη καὶ τὴν Ἐάνθη.
Ἰωάννη Β. Τσάγκα, Ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὸ παιδί καὶ στὸν ἔφηβο καὶ ἡ διδακτικὴ πράξις.
Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.
Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.
Βιβλιοκρισίαι.
Πράξεις συστάσεως Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων.
Παράρτημα.